

Juhász László

A szerkezetátalakítás

hatása a csődjogra

Jogakadémia

2024.09.13.

Az előadás témái

- Statisztikai adatok
- A szerkezetátalakítási eljárás helye a magyar csődjog rendszerében.
- Reorganizáció, szerkezetátalakítás, csőd
- A Szát. és a csőd- felszámolás eljárási kérdései

Felhasznált joganyag és irodalom

- **2021. évi LXIV. törvény a szervezetátalakításról és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról**
- A törvény indokolása
- ***762/2021. (XII. 23.) Korm. Rendelet a bíróság által kijelölt szervezetátalakítási szakértőkről***
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2019. június 20-i (EU) 2019/1023 IRÁNYELVE (Szervezetátalakítási és fizetéseképtelenségi irányelv) -továbbiakban Irányelv
- Bodzási Balázs: Új reorganizációs típusú eljárás a magyar jogban: a szervezetátalakítási eljárás
- Fizetéseképtelenségi jog online folyóirat (Wolters Kluwer) 2021/2-3. tematikus szám a szervezetátalakítási eljárásról
- (Szerzők: Fabók Zoltán, Csőke Andrea, Fiáth Attila, Pataki Gabriella, Juhász László, Makó Péter, Muzsalyi Róbert, Nagy Adrienn, Pap Kristóf, Szabó Judit)

I. rész

- **Statisztikai adatok és közgazdasági kérdések**

Statisztika Érkezett ügyek

év	csődeljárás	Felszámolási eljárás
2007	26	21.051
2008	34	26.015
2009	106	30.304
2010	192	32.251
2011	150	34.334
2012	124	32.067
2013	154	22.148
2014	100	23.114
2015	77	15. 402
2016	60	11.307
2017	49	12.991
2018	64	12 864
2019	123	11.689
2020	63	10.869
2021	68	10.659
2022	93	17.626
2023	70	27.726

STATISZTIKA

Kényszertörlési ügyek

- Indított ügyek száma:
- 2015. 27.634
- 2016. 20.662
- 2017. 17.481
- 2018. 25.636
- 2019. 23.543
- 2020. 13.767
- 2021. 16.709
- 2022. 32.034
- 2023. 20.124

STATISZTIKA Reorganizációs eljárás

- A veszélyhelyzet során a *vállalkozások reorganizációjáról szóló eljárást a 179/2021 (IV.16.) Korm. rendelet* szabályozta. Így ezen időponttól lehet ezt az eljárást kezdeményezni. Az eljárás szabályait áttették a 345/2021. (VI.18.) Korm. rendeletbe, majd a 2021. évi XCIX. törvénybe. Az ezen alcím szerinti reorganizációs eljárás iránti kérelmet 2024. december 31-ig lehet benyújtani a bírósághoz.
- **(2021. 04.16.-tól összesen három eljárás indult.)**
- Már a rendelet megalkotásakor felmerült a kérdés, hogy miért nem a csődeljárás szabályait módosította a jogalkotás, miért gondolták, hogy egy újabb eljárás bevezetése oldja meg a gondokat.

A statisztikai adatok elemzése (Opten)

- 2022-ben jóval több felszámolási eljárás indult, mint a korábbi évek során (2020- 2021: 10,5-11 ezer, 2022. év: 17 620), ez az elmúlt évek legnagyobb értékét jelenti.
- Ennek oka az, hogy a veszélyhelyzeti intézkedések nyomán a kényszertörlési eljárások a jogszabály erejénél fogva felfüggesztésre kerültek, így 2020-2021-ben a kényszertörlést követő felszámolási eljárások száma is visszaesett. A kényszertörlési eljárások 2022. évi újraindulása folytán - mivel ezek jó része felszámolási eljárásként folytatódott - a korábbi bázishoz képest jelentősen megnőtt az érkezett felszámolási eljárások száma.
- 2023. évben 27.726 felszámolási eljárás indult, a növekedés már 2022-ben is megfigyelhető volt, és a 2022-es évhez hasonlóan egyik oka, hogy a veszélyhelyzeti intézkedések nyomán a kényszertörlési eljárások felfüggesztésre kerültek, így 2020-2021-ben a kényszertörlést követő felszámolási eljárások száma is visszaesett; ám a kényszertörlési eljárások 2022-es újra indulása folytán - mivel ezek jó része felszámolási eljárásként folytatódott - megugrott a felszámolási eljárások száma.
-

A statisztikai adatok elemzése

- A járvány miatti elhalasztott ügyek száma egyre kevésbé fontos, és inkább a jelenlegi gazdasági helyzet lesz a felszámolási eljárások fő okozója. (Opten: **Középpontban ismét a felszámolások**)
- **(2023.10.24)**
- **Technikai stagnálás szeptemberben, várható cégszám csökkenés októberben. Mérsékelt cégalapítási kedv, szezonális szint alatt az új cégek száma. Ismét 2 ezer felett az új felszámolások száma, idén meghaladhatja a 20 ezret. A járvány miatti elhalasztott ügyek száma egyre kisebb mértékű, a jelenlegi gazdasági helyzet lesz a felszámolási eljárások fő okozója. Nő az egyéni vállalkozások száma.**
- 2022-ben az új felszámolási eljárásból 40%-ot tettek ki azok, akik a tavalyi év második felétől mostanáig megindított valamilyen eljárás következtében kerültek be a felszámolási eljárásba, míg májusban ez az arány még csak 24% volt. Az „új esetek” arányának 40%-ra emelkedése egyértelműen mutatja az elmúlt év gazdasági kihívásait és azok látható következményeit. Ez a 40%-os arány mintegy 900 céget érint, ami már meghaladja a 2022 szeptembere előtti évek havi átlagait.
- A 2023 évben tapasztalt felszámolási eljárások száma aggasztóan magas, számuk az év végére 20 000 közelében is lehet. (Végül 27.726 lett a szám. A 3-5 éves cégek a leginkább érintettek, 44%-os arányban. Az újonnan felszámolás alá eső cégek többségének korábban már gondjai voltak.
- Több szerző jelezte, hogy a jogalkotás a reorganizációs célú csődeljárást nem tudta vonzóvá tenni, s ez a statisztikai adatokból is kitűnik. Csődjogunk történetéből egyetlen példát tudunk kiemelni, amely egy csődeljáráshoz hasonló eljárás sikeressé vált, ez pedig a csődön kívüli kényszeregyezségi eljárás volt, melyet 1915-ben a 4070/1915 M. E. számú rendelet vezetett be, amelynek adatait ismertettem.

Statisztika 1938-ból

- A háború előtt az 1881:XVII. Törvénycikk előírásai alapján folytak az eljárások. A törvényben szabályozott eljárás túlságosan lassú és költséges volt, ezért 1915-ben bevezették a csődön kívüli kényszeregyezségi eljárást, amelyet a 4070/1915 M. E. számú rendelet szabályozott. Ennek lényege az volt, hogy csak az adós indíthatta meg, a vagyona egy részét fel kellett ajánlani a hitelezők kielégítésére, a maradék kifizetése alól mentesült. Az eljárás sokkal sikeresebb lett, mint a klasszikus csődeljárás.
- **1931-ben például a budapesti törvényszék előtt 94 csődöt nyitottak meg, ezzel szemben 691 kényszeregyezségi eljárást tettek folyamatba.**
- Ezért írhatta Fehérvári Jenő a Magyar Csődjog vázlata című művében, hogy: „ma már nem a csődeljárás, hanem a csődön kívüli kényszeregyezségi eljárás tekinthető a megszorult adós hitelezőinek biztosítására. A csődöt ma inkább mumusnak használják fel a hitelezők arra, hogy a megszorult adóst fizetésre, biztosítékadásra, vagy legalábbis csődön kívüli kényszeregyezségi ajánlat tételére szorítsák.”
- Fehérvári Jenő Magyar csődjog vázlata Budapest, 1948. 3. old.
- A Cstv. Hatálybalépése után kb 4600 csődeljárást indítottak, ez azonban nem összehasonlítási adat, mert kötelező volt az eljárás megindítása, ha 90 napon túli tartozása volt az adósnak.

A statisztikai adatok elemzése

- **Opten: Augusztusi fordulat? Csökkenő felszámolások, emelkedő cégalapítások**

2024.09.09

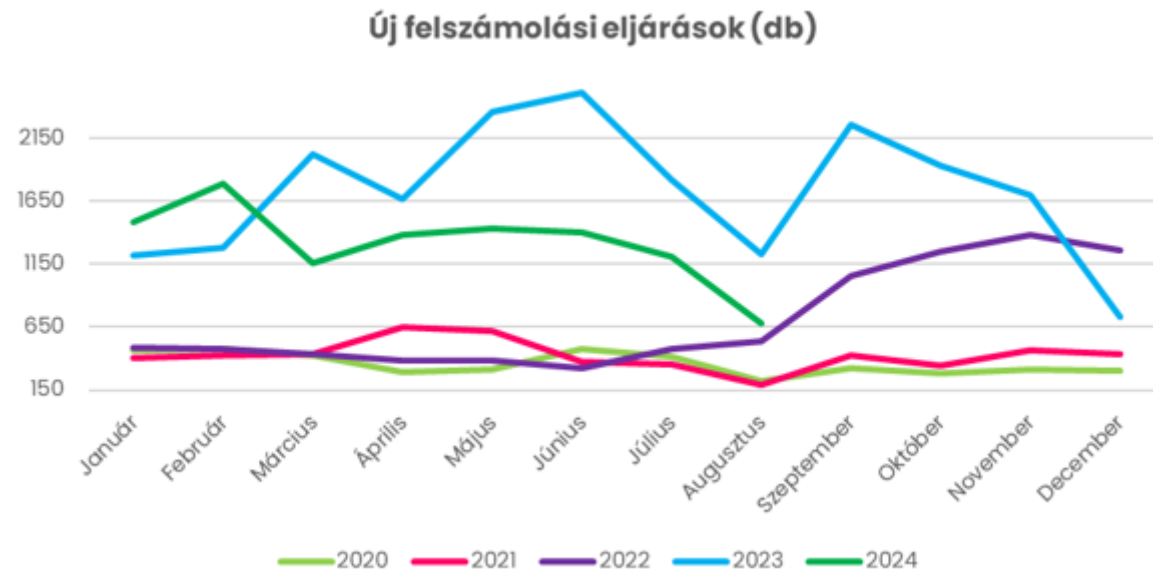
- **Az augusztusi cégtrendek biztatók: az új felszámolások száma csökkent, míg a cégalapítások fokozatosan emelkednek. Bár a számok még elmaradnak a várakozásoktól, az irány reménykeltő, de a gazdasági fordulathoz további erősödés szükséges.**

•

Az OPTEN adatai szerint 2022 szeptembere óta megugrott az újonnan indított felszámolási eljárások száma, de az idei augusztusi adat az elmúlt 24 hónap legalacsonyabb értékét mutatta, nem érte el a 700-at. Ez különösen figyelemre méltó, ha figyelembe vesszük, hogy tavaly júniusban az új felszámolások száma meghaladta a 2500-at, és még idén júliusban is ezer felett mozgott. Az augusztus idén sem okozott csalódást: az elmúlt négy év trendjét követve ismét növekedett – bár csekély mértékben, 100 alatti értékkel – a gazdaságban működő társas vállalkozások száma.

-
- Az elmúlt időszakban a KSH gazdasági adatai még nem tükrözik azokat a várakozásokat, amelyek a gazdaság teljesítményével kapcsolatban megfogalmazódtak. Az ipar teljesítménye elmarad az elvárásoktól, a fogyasztás bővülése késik, pedig a GDP növekedésére szükség lenne. Ebben a kontextusban az augusztusi cégtrendek pozitív változást mutatnak ugyan, de kérdéses, hogy ez valóban egy tartós fordulat jele, vagy csupán a szokásos augusztusi szezonális hatások eredménye.

OPTEN statisztika

Közgazdasági megközelítés

- Deliné dr. Pálinkó Éva : A csőd és a csődelkerülő eljárás pénzügyi kérdései c. Doktori (PhD) értekezése: (<http://hdl.handle.net/10890/132>)
- „Pénzügyi nehézségekről (gazdasági értelmezésben a csődről) akkor beszélünk, amikor a vállalat hosszú távon nem képes az erőforrásait a normál profit követelményének megfelelően működtetni, a vállalati tőke költség (WACC) tartósan meghaladja az eszközök működtetéséből származó hozamot (a befektetett tőke jövedelmezősége, ROIC), azaz a vállalat az értékrombolás stádiumába jut.
- A pénzügyi nehézségek mind a külső, mind a belső érdekelttek számára akkor válnak egyértelműen láthatóvá, **amikor a vállalat nem képes eleget tenni esedékes kötelezettségeinek, azaz fizetéseképtelenné válik.**
- **A fizetéseképtelenség a sikertelen üzleti döntések pénzforgalmi vetülete.**
- ***A vállalat fizetéseképtelensége lehet átmeneti likviditási probléma, ugyanakkor táplálkozhat a hatékonysági követelményeknek tartósan meg nem felelő gazdálkodásból, amikor is a $ROIC < WACC$ állapot tartós fennállásának eredményként a $V < D$ állapot áll be, azaz a fizetéseképtelenség jelensége mögött vagyonihiány húzódik meg.***
- 1.1. táblázat: A vállalat pénzügyi nehézségeinek egyes fokozatai
- I. fokozat (nem hatékony allokáció, a vállalat fizetőképessége még fennáll)
- II. fokozat (***nem hatékony allokáció megjelenése fizetéseképtelenség formájában***)
- III. fokozat (nem hatékony allokáció mellett megmutatkozó fizetéseképtelenség, ***amely mögött már a vagyonihiány jelentkezik***)

Közgazdasági megközelítés

- „Pénzügyi nehézségekkel küzdő vállalatok választhatnak a *rejtőzködés*, a *formális csődeljárás* vagy az ún. *csődelkerülő eljárás (reorganizáció)* között.
- A csődelkerülő eljárás során az *adós és hitelező reorganizáción alapuló egyezsége megteremti a lehetőséget a vállalat továbbműködéséhez*. A csődelkerülő eljárás dilemmája, hogy a nem hatékony, felszámolásra érett cégeknek is menekülési lehetőséget teremt. A *csődelkerülő eljárás során az adósok és a hitelezők közötti egyetértés alapján bekövetkező reorganizáció eredményeként a cég eszközeinek az értéke várhatóan magasabb lesz, mintha felszámolás történt volna*. Ez az értéknövekedés a kielégítési rangsorban elől lévő hitelezőket illetné meg, így mint láttuk az 1.3. pontban, a kielégítési rangsor végén állók a folytatásban nem érdekeltek, így a gazdaságilag nem hatékony felszámolás irányába tolják a vállalatot. A *csődelkerülő eljárás keretében a továbbműködésből származó értékkülönbözet (VC – VL) megosztásra kerül az érdekeltek egyes csoportjai között, amely elősegíti a továbbműködésre vonatkozó egyezség létrejöttét*. Reorganizáció esetén a cég eszközeinek az értékét másként osztják el, mint a felszámolás során. A reorganizációban bekövetkező jövedelem-újraelosztás eredményeként a régi tulajdonosok tulajdonosi státuszának megőrzésével, a nem biztosított hitelek újraértékelésével, az adósok és egyes hitelezői csoportok egyetértésével biztosítható a vállalat továbbműködése.
- A felszámolás és a reorganizáció különbsége tehát, hogy a két eljárás során eltérő módon osztják el a cég eszközeinek az értékét: • *míg felszámolásban a kielégítési rangsorban hátul állók (és a tulajdonosok) semmit sem kapnak,* • *a csődelkerülő eljárásban a kielégítési rangsortól eltérően a továbbműködési és likvidációs érték különbségét újra osztják az érdekeltek között, így adnak esélyt a hatékony döntés meghozatalára a vállalat továbbműködésére.*”

•

Közgazdasági megközelítés

Pálinkó Éva – Tóth Tamás: Hatékony csőd és reorganizáció a hazai gyakorlatban c. cikkében a Fővárosi Törvényszéken 2009- 2014 között indult 332 (teljes minta) esetből 97 (szűkített minta) ügyet vizsgáltak meg. Megállapításuk szerint **a reorganizációs eljárások száma a 2009-et megelőző tíz évben nem érte el az 1 százalékot (évente átlagosan 15 vállalat esetén indítottak csődeljárást), a 2009-es reorganizációt támogató törvénymódosítást követő 5 éves időszakban a pénzügyi nehézséggel küzdő vállalatok mindössze 1 százaléka indított csődeljárást,** ami a pénzügyi nehézséggel küzdő vállalatok helyzetének formális rendezésében lényegében továbbra sem játszott meghatározó szerepet. (Pénzügyi Szemle 2017/3)

A primer kutatás és a vizsgált vállalatok mérleg és eredménykimutatás adatainak elemzése eredményeként arra a következtetésre jutottunk, hogy a csődeljárást indító vállalatok jelentős számban vélelmezhetően nem a továbbműködés szándékával indították az eljárást. Az eredmények azt igazolják, hogy egyfajta késleltetett felszámolási technikát tett lehetővé a csődtörvény módosítása, amellyel ezek a vállalatok nagy számban éltek is. Az egyezséggel továbbműködésre lehetőséget kapott vállalatok értékteremtés tekintetében nem voltak jobb pozícióban az eljárás megindítását megelőzően, mint a felszámolásba fordult vállalatcsoportba tartozók

Megjegyzésem: Ez az arány 2015-től ismét romlott. A vizsgálatból megállapítható, hogy a gazdálkodó szervezetek inkább bíznak az informális reorganizációban, mint a formális eljárásokban.

A levont következtetések

- A cikkben közölt adatokból az is megállapítható, hogy a teljes minta alapján a csődeljárást indító vállalatok közel 1/3-ánál (27,43 százaléka) született egyezség. A 307-es nagymintából leválogatták a két vállalatcsoportot, a csődeljárás során egyezséget kötött vállalatok csoportját (79 vállalat), továbbá az eljárás során a sikertelen egyezség miatt felszámolásba forduló vállalatok csoportját (167 vállalat). **Az a vállalati csoport, amely egyezséget kötött, az eladósodottság tekintetében közel azonos, illetve még rosszabb képet mutat, mint a felszámolásba fordulók csoportja.**
- **Az egyezséget kötött vállalatcsoportnál a vállalatok 50 százalékánál, míg a sikertelen egyezség miatt felszámolásba fordult vállalatcsoportnál a vállalatok 37 százalékánál haladja meg az összes kötelezettség az eszközállomány mérleg szerinti értékét!**
- **Az érdekeltek az eljárás során az adósság restrukturálásra fókuszáltak, mindez szükségszerűen vezettek ahhoz, hogy 1–3 évvel az egyezségre vonatkozó bírósági végzést követően a törvényszéki mintában szereplő vállalatok közül mindössze 3 vállalat mutatott aktivitást.**
- **Mindezek alapján kijelenthető, hogy a növekvő csődneyítési szám mellett sem következett be a pénzügyi nehézséggel küzdő vállalatok helyzetének megoldásában hatékony tőkeallokációt jelző változás, illetve javulás a hitelező védelemben.**
- **Ezek az adatok megkérdőjelezzik a szabályozás helyességét.**

Közgazdasági megközelítések

- VIRÁG MIKLÓS–KRISTÓF TAMÁS Az első hazai csődmodell újraszámítása neurális hálók segítségével (Közgazdasági Szemle, LII. évf., 2005. február (144–162. o.)
- Hazánkban csak 1991-ben jöttek létre a csődeljárás és a felszámolási eljárás törvényi feltételei, - magyarul ekkor született meg az 1991. évi XLIX. tv, amely szabályozta az eljárásokat, ezért a magyar csődelőrejelzésnek nincsenek, nem lehettek évtizedes hagyományai. A legkorábbi csődmodellt Virág Miklós és Hajdu Ottó dolgozta ki (Hajdu–Virág [2001], Virág– Hajdu [1996]) 1990. és 1991. évi beszámoló adatok alapján, diszkriminancia analízis és logisztikus regresszió segítségével. A csődmodell alapjául szolgáló adatbázist a Pénzügyminisztérium biztosította. **A vizsgálatba bevont 154 feldolgozóipari vállalat közül 1992 augusztusában 77 fizetőképes és 77 fizetésképtelen volt. A mintában szereplő vállalatok legalább 300 főt foglalkoztattak. A modellépítés során 17 pénzügyi mutatószámot vettek figyelembe.**

Közgazdasági megközelítések

- Likviditási gyorsráta, Likviditási mutató, Pénzeszközök aránya (százalék) Cash flow és összes tartozás aránya, Forgóeszközök aránya (százalék) Tőkeellátottsági mutató (százalék), Eszközök forgási sebessége Készletek forgási sebessége Vevők forgási sebessége (nap) Eladósodottság mértéke (százalék) Saját vagyon aránya (százalék) Bonitás Befektetett eszközök hosszú lejáratú hitelekkel fedezett aránya (százalék) Forgóeszközök rövid lejáratú hitelekkel fedezett aránya (százalék) Árbevételarányos nyereség (százalék) Vagyonarányos nyereség (százalék) Vevők és szállítók aránya

CORVINUS EGYETEM

PÉNZÜGYI TELJESÍTMÉNYEK VIZSGÁLATA 1000 PONTOS PÉNZÜGYI STABILITÁSI ÉRTÉKELÉSEL (PSÉ)

- A Budapesti Corvinus Egyetemen, illetve annak jogelődjein, több mint húsz éve folynak kutatások a vállalati teljesítménymérés és csődelőrejelzés témakörében. Dr. Virág Miklós intézetigazgató, a hazai csődmodellek első kidolgozója vezetésével egy tudományos kutatócsoport végez kutatásokat és publikál rendszeresen hazai és nemzetközi folyóiratokban.
- A legfrissebb, 2020-ban lezárult egyik megbízással szemléltetnénk röviden a munka menetét. Az értékelési modellhez első lépéshez egy 190.982 elemű adatbázist használtunk fel, amelyben szakmai alapon előzetesen kiszűrt vállalatok jelenhettek csak meg. A szűrés az alábbi főbb kritériumok alapján történt.
- **A felszámolási eljárás, csődeljárás, kényszertörlesztés alatt álló, valamint a legalább fél éves NAV-tartozást felhalmozott vállalatokat minősítettük csődösnek. Ilyen vállalatból a mintában 2613 darab szerepelt, vagyis a cégek 1,37%-a.**
- **Az alapvető előkészítési műveletek eredményeként jelen kilenc mutató bizonyult alkalmasnak arra, hogy értékelő modellt alapozhassunk rá.**
- Dr. Virág Miklós – egyetemi tanár, intézetigazgató, BCE Vállalkozásfejlesztési Intézet
- Dr. Fiáth Attila – egyetemi docens, BCE Vállalkozásfejlesztési Intézet

A közgazdasági kutatások célja

- Felmerül a kérdés, miért kell a közgazdasági kérdésekkel foglalkozni?
- A válaszom egyértelmű: a tudományos kutatásoknak kell választ adni arra a kérdésre, hogy a gazdasági problémák ellenére miért vállalják a hazai gazdasági szereplők a rejtőzködést a reorganizáció felvállalása helyett.
- Ezen ismeretek birtokában lehet a gazdaságpolitikának olyan lehetőségeket kidolgozni, amelyeket a gazdálkodó szervezetek igénybe tudnak venni a gazdasági problémáik kezelésére.

2018. évi Cstv. koncepciótervezet

- **A fizetéseképtelenség témakörének szabályozása során elengedhetetlen a közgazdaságtani szempontok figyelembe vétele, amely nélkül csak olyan elvont, a gyakorlattól elrugaszkodott, jogi absztrakciókon alapuló szabályozás teremthető, ami nem képes választ adni az aktuális problémákra, illetve egy a 2008-as gazdasági válsághoz hasonló pénzügyi krízis hatásait sem lenne képes tompítani.**
- **Fontos, hogy a törvény figyelemmel legyen nem csak a közgazdaságtani, de a technológiai változásokra is (pl. pénzügyi, kommunikációs innovációk), amelyek nagyban befolyásolják a gazdálkodó szervezetek mozgásterét, bizonyos iparágak átalakulását, egyesek megszűnését.**
- (Ld mesterséges intelligencia szerepe, elektromos autók, akkugyártás stb)

Közgazdasági megközelítések

- A közgazdasági megközelítés egyes elemeit a bírói határozatokban is látjuk.
- **BH2016. 179. II.** *Az adóssal szembeni követelések esedékességükkor történő kielégítésének megítéléséhez az adós teljesítésre fordítható likvid vagyonát kell összevetni az adós esedékessé váló tartozásaival.* [27] A fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet megállapíthatósága szempontjából nincs jelentősége annak sem, hogy az adósnak 2011. augusztus 2-án milyen követelései álltak fenn harmadik személyekkel szemben. Az adóssal szembeni követelések esedékességükkor történő kielégíthetőségének megítéléséhez az adós teljesítésre fordítható, likvid vagyonát kell összevetni az adós esedékessé váló tartozásaival.
- **PJD2021. 9.** *A fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet akkor következik be, amikor az adós a tartozásait likvid vagyon hiányában nem képes kifizetni (objektív feltétel), és erről a vezető tisztségviselő tudomást szerzett vagy gondos eljárás esetén tudomást kellett volna szereznie (szubjektív feltétel)*
- *A szerzők különböző megközelítéseket alkalmaznak. Közgazdaságilag sokszor azonosítják a likvidációs problémákat a fizetési képtelenséggel, amely egyértelműen téves megközelítés.* Ezt jól mutatja Deliné dr. Pálinkó Éva tanulmányában a pénzügyi nehézségek fokozatainak meghatározása, s annak rögzítése, hogy „**amikor a vállalat nem képes eleget tenni esedékes kötelezettségeinek, azaz fizetési képtelenné válik.**”

Következtetés

- A fizetéseképtelenség fogalma a Cstv.-ben nem közgazdasági megközelítéssel került megfogalmazásra, **a fizetéseképtelenség jogi és nem közgazdasági fogalom. A közgazdasági megközelítés a fenyegető fizetéseképtelenség vizsgálata során jut érvényre.**
- A statisztikai adatokból levont következtetésem:
- **Nem várható jelentős számú szerkezetátalakítási eljárás megindítása az elkövetkező időkben! A kormánzatnak jelentős kampányt kellene folytatni az eljárás megismertetése érdekében. Ez eddig nem történt meg. (A statisztikai adatok nem nyilvánosak, tudomásom szerint jelenleg két tucat eljárás indult.)**
- A hasonló szabályozást tartalmazó reorganizációs eljárást is nagyon kevesen választották, s az idegenkedés az ilyen típusú, hatóság közreműködésével lefolytatott eljárások kapcsán egyértelműen megállapítható.

Korai előjelző eszközök

- A tagállamok számára történő gyakorlati segítségnyújtás érdekében az EU az Irányelv első javaslatának megszületésekor indította el az EWE (Early Warning Tools - Korai Előrejelző Eszközök) projektet, ennek c
- A korai előrejelző szolgáltatások célja tehát a fizetéseképtelenség veszélyét jelentő pénzügyi helyzet előrejelzéséhez tájékoztató és egyéb támogató szolgáltatások nyújtása elsősorban azon kisvállalkozások számára, akik vállalkozásuk méreténél fogva nem vesznek igénybe könyvvizsgálót, ugyanakkor célszerű minél korábban felismerniük a likviditási kockázatokat és gondoskodniuk kell azok kezeléséről, továbbá el kell kerülniük az újabb indokolatlan üzleti kockázatok keletkezését.
- Célja a bajba jutott cégekre szabott személyes segítségnyújtás (mentorálás) és tanácsadás.
- <https://evolucio.mgfu.hu/hu/page/masodik-esely-program>

Mi várható ?

- Folyik egy új fizetéseképtelenségi törvény kodifikációja. A kodifikációnál a 2018. évi kodifikációs kísérlet során készült koncepciót veszik alapul. Ennek lényege, hogy az egységes eljárás különböző gazdasági paraméterek alapul vételével ágazik szét egy kényszertörlesztéshez hasonló, egy reorganizációs, illetve a jogutód nélküli megszűnést eredményező eljárássá. Idézek a Koncepcióból:
- „Ha a hagyományokat vizsgáljuk, mindenképpen tekintettel kell lennünk a klasszikus csődtörvénynek nevezett 1881. évi XVII. törvénycikk (a továbbiakban: Csdtrv.) szabályozására. Ebben a törvényben olyan jogintézmények, illetve követelmények jelentek meg – mint például **elkülönült csődbíróság, egységes csődtörvény, a hitelezőktől külön kezelt visszakövetelési jogosultak, külön kielégítésre jogosítottak köre, bírósági perkoncentráció, csődvagyon kezelőjének számadási kötelezettsége, vagyonfelosztási sorrend** – amelyek tartalma osztrák szabályozási mintát követett, és a mai osztrák és német fizetéseképtelenségi törvényekkel is sok hasonlóságot mutat. Az Apáthy István által előkészített, Csdtrv. bizonyos értelemben haladóbbnak tekinthető, mint a ma is hatályos, 1991-ben elfogadott Cstv.
- A nemzetgazdaság versenyképességének javítását olyan csődjogi reform szolgálja, amely a veszteséges működésből eredő vagyonvesztésből és a tartozásállomány felhalmozódásából eredő problémákat a korai fázisokban kezeli, és valós lehetőséget nyújt a vállalkozások talpraállításához, a munkahelyek megőrzéséhez.”
- 2024-ben felmerült a Dunaferri felszámolás tapasztalatainak a beépítése egy új törvénybe az „üzletág leválasztás” szabályozása kapcsán.

Kodifikációs kérdések

- A külföldi példák alkalmazásával kapcsolatos álláspontom az alábbi:
- A hazai első kereskedelmi törvény az 1875. évi XXXVII. tc. (továbbiakban: Kt.) a német törvénykönyv alapulvételével jött létre.
- A kodifikációval megbízott **Apáthy István** a hazai kereskedelmi törvénykönyv német kereskedelmi törvényhez való viszonyát a következőképpen fogalmazta meg: „*a kereskedelmi törvénykönyvünk a német kódex és külön később alkotott törvények alapelveire leendő fektetendő, azonban hazánk külön forgalmi s kereskedelmi viszonyai a németországi időközi tapasztalatok, nemkülönben a legújabb tudomány álláspontja kellő tekintetbe veendő.*”
- *Az első megjegyzésem, hogy elsősorban hazánk "forgalmi és kereskedelmi viszonyait" kell alapul venni és nem más államok jogi megoldását. A csődjog megújulása során véleményem szerint nem lehet figyelmen kívül hagyni a hazai csődjog organikus fejlődését és az ennek alapján kialakított megoldásokat. Ez a jogfejlődés a hazai viszonyok figyelembe vétele alapján következett be, s bár többször más országok megoldásait is figyelembe vette (pl.: vezetői felelősség szabályozása), összességében mégis a magyar társadalmi viszonyokból indult ki. Célszerűtlen a fürdővízzel együtt a gyermeket is kiönteni, nagyobb hangsúlyt kell fektetni a hatályos szabályozás értékelésére.*

A Dunaferri történet

- Ugyanilyen kritikával kell illetni a Dunaferri felszámolási eljárására készített jogszabályok mintaként történő alkalmazását az egyes vagyonelemek leválasztása kapcsán.
- Újságcikkek alapján az látható, hogy a hatalmas állami erőfeszítéssel megvalósult értékesítés után az új vállalat nem tud béreket fizetni, kifizetetlen adósságokat termel, gyakorlatilag a „fenyegető fizetéseképtelenség” állapotában van.
- Legújabb fejlemény: **Azonnali kormányrendelet jelent meg Dunaújvárosról (HVG)**
- A Liberty Dunaújváros olykor belengeti a szép jövőt, de aktuálisan arról szólnak a hírek, hogy a dolgozókat állásidőre küldik. Amikor a kormány kiadta a szeptember 10-én megjelent [268/2024. számú rendeletét](#), nem kezdett magyarázó litániába: nem tudjuk, hogy milyen akut helyzet, nem-fizetés vagy rossz üzemeltetés okozta a szabályozást, de a veszélyes üzemek villamosenergia- és földgázellátásával kapcsolatos egyes veszélyhelyzeti intézkedésekről szóló szabály valamiféle krízisre utal.
- A történet háttere, hogy az egyik újonnan alapított dunaújvárosi cég, a hengerelő Dunarolling Dunai Vasmű Kft. területén van egy olyan áramellátási központ, ahonnan több más céget is ellátnak villamos-energiával. A kormány alighanem megelégedte, hogy a dunaújvárosi acélgyártók mindenkori entitásai nem fizetnek az energiáért, vagy nem akarta, hogy az acélműtől független kisfogyasztókon is csattanjon a rossz helyzet. Mindenesetre gyorsan beavatkozott, de úgy, hogy azért az áram hiányában katasztrófa se történjen.

A Dunaferri történet

- A Dunaferri kapcsán kiadott veszélyhelyzeti rendeletek, a Dunaferri vagyona egy részének leválasztása útján létrehozott társaságok értékesítése inkább egyedi történet, mint általánosítható tapasztalat. Ráadásul nem egy sikertörténet, nem leválasztás történt, hanem új társaság létesítése.
- 129/2023. (IV. 17.) Korm. Rendelet előírása:
- 3. § (1) Az adós képviselőjében a felszámoló kizárólag vagyonértékesítés céljából az adós gazdasági tevékenységének folytatására korlátozott felelősségű társaságot alapíthat, amely részére az adós vagyontárgyait nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásként rendelkezésre bocsáthatja, és olyan tőkével látja el, amely – törzstőke kötelező minimumösszegére is tekintettel – biztosítja a működés megkezdésének feltételeit. A rendelkezésre bocsátott vagyon az adós részére a megalapításra került gazdasági társaságban kizárólagos részesedést biztosít. *
- ***(2) A felszámoló meghatározza az adós azon vagyontárgyait és az adós által kötött munkajogi szerződéseket, amelyek előre láthatóan együttesen biztosítják az adós gazdasági tevékenységének folytatására alapított gazdasági társaság működését.***
- (3) Az adós gazdasági tevékenységének folytatására alapított gazdasági társaságot pénzbeli vagyoni hozzájárulással és az adós (2) bekezdés szerinti nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásként rendelkezésre bocsátott vagyontárgyaival lehet létrehozni. Az alapításkor a Ptk. 3:163. § (1) bekezdését nem kell alkalmazni.

Következtetés

- A német és osztrák minta figyelembe vételéhez nem elég a fizetéseképtelenség kérdéseit kiemelni, hanem a társadalmi és a jogi környezetet is figyelembe kell venni, beleértve a büntetőjog területét is.
- Az Apáthy féle csődtörvény a maga idejében előremutató, modern törvény volt, 2024-ben anakronisztikus az akkori szabályozás figyelembe vétele. Ha csak fogalmakat veszünk át, akkor még inkább meggondolandó.
- A Dunaferri történet inkább riasztó, mint követendő megoldás.

Következtetés

- Nem hallottam, olvastam róla, de rendkívül fontos a szerkezetátalakítási eljárás szabályainak a figyelembe vétele, mert a csődjogi szabályozásnál ez lehet az a kályha, amelytől el lehet indulni a szabályozás kialakításánál.
- A szerkezetátalakítási eljárás hazai jogrendbe történő bevezetése Uniós előírás volt. A likviditási problémák korai szakaszában vehető igénybe, hasonlóan a csődeljáráshoz, a választható bizalmi eljárás és az igénybe vehető átmeneti és új finanszírozás vonzóvá teheti ez eljárás. A csődeljárás esetén ellenérdekeltté teheti az adóst az, hogy nyilvános eljárás, azaz a Céglőzlőnyben közzéteszik a megindítását, ezzel az adós nehéz helyzetét, ráadásul nem lehet szabályozott átmeneti és új finanszírozást sem igénybe venni.
- A szerkezetátalakítási eljárás szabályait nem lehet kiiktatni. Bizonyos keretek között módosítható, de az irányelv ezt korlátok közé szorította.
- Egy új reorganizációs eljárás kodifikálása során a szerkezetátalakítás szabályaitól eltérő megoldásokat kell alkalmazni.

- **II. rész**

- **A szerkezetátalakítási eljárás bevezetésének előzményei**

A szerkezetátalakítási eljárás bevezetésének előzményei

- „Mind az európai, mind a hazai szakirodalomban több szerző mutatott rá arra, hogy az Európai Unió Bizottságának a fizetéseképtelenségi eljárások uniós szintű rendezésében, az e területen folytatott konzultációs és jogalkotási kezdeményezéseiben 2012 decemberétől kezdődően egy koncepcióváltás követhető nyomon: "[...] a Bizottság érdeklődése a likvidációs célú felszámolási eljárások helyett a megelőző szerkezetátalakítási eljárásokra helyeződött át.
- Az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2014. március 14-én tették közzé a Bizottság (2014/135/EU) ajánlását az üzleti kudarc és a fizetéseképtelenség új megközelítéséről.
- Az ajánlás előzményét képezte a 2013. január 9-én elfogadott "Vállalkozás 2020 cselekvési terv", amelyben a Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy 2013-ra legfeljebb három évre csökkentsék a csőd után a tisztességes vállalkozók rehabilitálásához és tartozásuk rendezéséhez szükséges időt, továbbá nyújtsanak támogató szolgáltatásokat a vállalkozásoknak a korai szerkezetátalakításhoz.
- Az Irányelv (12) és [\(13\)](#) Preambulumbekezdései meghatározták az [új fizetéseképtelenségi rendelet](#) (EU 2015/848. sz. rendelete) és a szerkezetátalakítási irányelv egymáshoz való viszonyát.
-

A szerkezetátalakítási eljárás bevezetésének előzményei

- (12) Az [\(EU\) 2015/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet](#) **a határokon átnyúló fizetéseképtelenségi eljárások esetében felmerülő joghatósági, elismerési és végrehajtási, az alkalmazandó joggal kapcsolatos és az együttműködésre vonatkozó kérdésekkel foglalkozik**, továbbá a fizetéseképtelenségi nyilvántartások összekapcsolására is kitér. Hatálya alá tartoznak a megelőző eljárások, amelyek a gazdaságilag életképes adósok megmentését segítik elő, valamint a vállalkozókat és egyéb természetes személyeket érintő adósság alóli mentesítési eljárások. Mindazonáltal az említett rendelet nem foglalkozik az említett eljárásokat szabályozó nemzeti jogszabályokban tapasztalható eltérésekkel. Továbbá egy olyan jogi eszköz, amely kizárólag a határokon átnyúló fizetéseképtelenségi esetekre korlátozódik, nem távolítana el minden akadályt a szabad mozgás útjából, és a befektetők sem tudnák előre meghatározni, hogy adósuk potenciális pénzügyi nehézségei a jövőben határokon átnyúlóak vagy belföldi természetűek lesznek-e.

A szerkezetátalakítási eljárás bevezetésének előzményei

- (13) *Ez az irányelv nem érinti az [\(EU\) 2015/848 rendelet](#) hatályát.* Ezen irányelv célja az, hogy teljes mértékben összeegyeztethető legyen az [\(EU\) 2015/848 rendelettel](#) és kiegészítse azt azáltal, hogy a **tagállamok számára olyan megelőző szerkezetátalakítási eljárások bevezetését írja elő, amelyek hatékonyságukat tekintve megfelelnek bizonyos minimumelveknek.** Ez az irányelv az [\(EU\) 2015/848 rendeletben](#) alkalmazott megközelítést alkalmazza, amelynek értelmében lehetővé teszi a tagállamok számára olyan eljárások további alkalmazását vagy bevezetését, amelyek nem teljesítik az említett rendelet A. melléklete szerinti bejelentés feltételül szabott közzétételi követelményt. Annak ellenére, hogy ez az irányelv nem írja elő, hogy a hatálya alá tartozó eljárások teljesítsék az említett melléklet szerinti bejelentésre vonatkozó valamennyi követelményt, célja az említett eljárások határokon átnyúló elismerésének, valamint a határozatok elismerésének és végrehajthatóságának az elősegítése.
- (14) *Az [\(EU\) 2015/848 rendelet](#) alkalmazásának előnye abban áll, hogy biztosítékokkal szolgál az adós fő érdekeltségi központjának a határokon átnyúló fizetéseképtelenségi eljárás ideje alatti, visszaélési célú áthelyezésével szemben. Az említett rendelet hatálya alá nem tartozó eljárások tekintetében is szükség van bizonyos korlátozások alkalmazására.*
- Az Irányelv nyíltan rögzíti, hogy míg az [új fizetéseképtelenségi rendelet](#) (a 2015/848. EU Rendelet) a határon átnyúló helyzetek rendezésére hivatott, addig az Irányelv a tisztán belföldi fizetéseképtelenségi esetek egységes szempontú kezelését hivatott előmozdítani minimumszabályok előírásával.

Az irányelv átültetése a nemzeti jogba

- Irányelv 34. cikk (1) A tagállamok 2021. július 17-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek, azon, 2024. július 17-ig elfogadandó és kihirdetendő rendelkezések kivételével, amelyek a [28. cikk a\), b\) és c\) pontjának](#) való megfeleléshez szükségesek, valamint azon, 2026. július 17-ig elfogadandó és kihirdetendő rendelkezések kivételével, amelyek a [28. cikk d\) pontjának](#) való megfeleléshez szükségesek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.
- A tagállamok 2021. július 17-től alkalmazzák az ezen irányelvnek való megfeleléshez szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, azon rendelkezések kivételével, amelyek a [28. cikk a\), b\) és c\) pontjának](#) való megfeleléshez szükségesek, és 2024. július 17-től alkalmazandók, valamint azon rendelkezések kivételével, amelyek a [28. cikk d\) pontjának](#) való megfeleléshez szükségesek, és 2026. július 17-től alkalmazandók.

Az irányelv átültetése a nemzeti jogba

- Az Irányelv a tagállamok és az Európai Unió versenyképességének növelését tűzi ki célul. Az Irányelv gazdaságpolitikai célja a vállalkozások pénzügyi nehézségeinek korai kezelése, talpra állításuk ösztönzése, fizetőképességük helyreállítása. Az Irányelv két témakörben kívánja elérni a tagállami jogszabályok harmonizálását.
- 1. A pénzügyi nehézségekkel küzdő, de még nem fizetéseképtelen jogi személy vállalkozások szerkezetátalakítása.
- 2. A fizetéseképtelen önálló vállalkozó magánszemélyek adósságrendezési és adósságmentesítési eljárása.
- A Szát. a vállalkozások szerkezetátalakítására vonatkozóan hozott létre új törvényi szabályozást. A magánszemély vállalkozók adósságrendezésére külön törvényi szabályozás vonatkozik, a természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény (a továbbiakban: Are. tv.), ezért az önálló vállalkozókkal kapcsolatos irányelvi rendelkezések az Are tv. módosításával kerültek átültetésre a magyar jogba.

Az irányelv átültetése a nemzeti jogba

- A szerkezetátalakítás sajátossága, hogy bizalmi eljárásként indul, és csak az eljárás bizonyos szakaszaitól kezdve válik nyilvánossá, mégpedig akkor, ha az adós általános moratóriumot kér. A másik sajátossága, hogy **ez az eljárás csak részben rokonítható a kollektív adósságrendezési eljárásokkal, hiszen az adós pénzügyi egyensúlya megőrzéséhez elengedő csak azokat a hitelezőket bevonni az eljárásba, akikkel az adósságok átstrukturálásáról, fizetési kedvezményekről kell megállapodni, vagy akikre az adós mint finanszírozókra számít a működése fenntartásához vagy új finanszírozási források bevonásához, erre a Szát. szerinti eljárásban is lehetőség van, korlátozott moratórium kérésére is.**
- A szerkezetátalakításban a nehéz pénzügyi helyzetbe került vállalkozás és a hitelezői együttműködésével a **szerkezetátalakítási terv kidolgozása és elfogadtatása kell, hogy megvalósuljon.** A szerkezetátalakítási tervnek alkalmasnak kell lennie az adós működőképességének megőrzésére, veszteségforrásai csökkentésére. A szerkezetátalakítási tervnek képesnek kell lennie a vállalkozás adósságai összetételének és a visszafizetési kondíciók olyan átalakítására, amely összhangban van az adós teljesítőképességével. A szerkezetátalakítási terv ezenkívül magában foglalhatja a vállalkozás egyes vagyontárgyainak, üzletágainak értékesítését is, ha ez szükséges az adott vállalkozás életképessége megőrzéséhez, gazdálkodása racionalizálásához. **Sőt a szerkezetátalakítás keretében az adós vállalkozásban fennálló tulajdonosi részesedések is elidegenítésre kerülhetnek, elsősorban adósság/tőke konverzióval.** A szerkezetátalakítási intézkedéseket az Irányelv nem sorolja fel kimerítően, ezáltal is rugalmas szabályozási kereteket hagy a tagállamoknak. A Szát. is ennek megfelelően keretjelleggel határozza meg a szerkezetátalakítási intézkedéseket, tág teret hagyva felek akaratának, szándékainak.

Az irányelv átültetése a nemzeti jogba

- A Szát. - az Irányelvnek megfelelően - **bíróági hatáskörbe utalja az egyes hitelezői osztályok által megszavazott szerkezetátalakítási terv jóváhagyását.** Ha pedig a szavazás során nem alakult ki az elfogadáshoz szükséges konszenzus, az adós kérheti a bíróságot, hogy hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal hozzon döntést a szerkezetátalakítási terv jóváhagyásáról. Ez utóbbira garanciális okokból csak szigorúan körülírt jogszabályi feltételek teljesülése esetén kerülhet sor. Az adós és a hitelező jogaira, kötelezettségeire vonatkozóan a bíróság által jóváhagyott szerkezetátalakítási tervnek van jogi hatálya.
- A bíróság feladata, hogy a szerkezetátalakítási terv formai és jogi helyességét megvizsgálja, és ha az ezeknek megfelel, akkor végzésével jóváhagyja. Az eljárás keretében dönt azoknak a hitelezőknek az elleniratáról is, akik a szerkezetátalakítási terv ellen szavaztak, és bizonyítani tudják, hogy a terv sérti az összhitelezői érdekeket, indokolatlanul kezel egyes hitelezőket hátrányosan, vagy pedig fizetéseképtelenné válása a szerkezetátalakítási tervvel már nem kerülhető el, működőképessége nem biztosítható.
- Ha sikertelenül zárul a szerkezetátalakítás, mert nincs a felek által elfogadott, bíróság által jóváhagyott szerkezetátalakítási terv, **az adóst védő moratórium ugyan megszűnik, de önmagában ez nem lehet indok és jogalap arra, hogy a bíróság a szerkezetátalakítás sikertelensége miatt megállapítsa az adós fizetéseképtelenségét.**

Az irányelv átültetése a nemzeti jogba

- Szabó Judit: A szerkezetátalakítási és fizetéseképtelenségi irányelv implementációjának folyamata - „műhelytitkok” c. tanulmányában jegyzi meg, hogy a szerkezetátalakítási Irányelv a szerkezetátalakítási keretek szabályozásához talán túlságosan széles mozgásteret is ad a nemzeti jogalkotónak.
- A szerkezetátalakítási szakértő (a továbbiakban: szakértő), az egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium (a továbbiakban: moratórium), a szerkezetátalakítási terv és annak jóváhagyása intézményei kerülnek részletesebben kidolgozásra, amelyeknek fontos eljárásjogi vetületei is vannak, de a bíróság szerepére nézve például nem találunk részletesebb rendelkezéseket. A legnagyobb vitát már a törvény átültetése során az eljárás egységességének a kérdése váltotta ki. Szabó Judit ezzel kapcsolatban az alábbiakat írja:
- „Szerkezetátalakítási keretek vagy egységes eljárás?
- [7] A Szerkezetátalakítási Irányelv 1. cikk (1) bekezdésének a) pontja fizetéseképtelenség valószínűsége esetén a pénzügyi nehézségekkel küzdő adósok rendelkezésére álló megelőző szerkezetátalakítási kereteket (angolul: frameworks) állapítja meg.
- [8] A (29) preambulumbekkezdés pedig azt rögzíti, hogy „A hatékonyság javítása, valamint a késedelmek és a költségek csökkentése érdekében a nemzeti megelőző szerkezetátalakítási keretekben rugalmas eljárásokat kell kialakítani. *Amennyiben ezt az irányelvet egy szerkezetátalakítási kereten belül egynél több eljárás révén hajtják végre, az adós számára biztosítani kell minden olyan jogot és biztosítékot, amelyet ezen irányelv a hatékony szerkezetátalakítás megvalósítása céljából előír.* Azokat az eseteket kivéve, amikor ezen irányelv előírja az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok kötelező bevonását, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az említett hatóságok bevonását azokra az esetekre korlátozzák, amikor az szükséges és arányos, figyelembe véve egyúttal többek között az adósok és az érintett felek jogai és érdekei védelmének a célkitűzését, valamint az eljárások időtartama és költségei csökkentésének a célkitűzését.[...]”
- Fizetéseképtelenségi Jog 2021/2-3. - Tanulmány
-

III. RÉSZ

- **A szerkezetátalakítási eljárás helye a magyar csődjog rendszerében**
- **A csődeljárás, és a szerkezetátalakítási eljárás összehasonlítása**

A szerkezetátalakítás helye a magyar csődjog rendszerében

- A csődjogot a magyar jogtudomány a végrehajtás egyik formájaként kezeli. A magyar jogrendszerben a Vht. a szinguláris, egyedi végrehajtásokat szabályozza, míg a csődjog a totális vagy univerzális végrehajtás körébe tartozik.
- Eredete a római jogig vezethető vissza, ahol három perrend váltotta egymást:
 - 1.) civiljog – személyi végrehajtás
 - 2.) praetori – totális végrehajtás
 - 3.) császári – vegyes végrehajtás

A **praetori végrehajtás** lényege (eltérően a mai végrehajtástól) abban állt, hogy a nemfizető adósságot megfosztja összes vagyonától, s az egész vagyont, mint universitast-t bocsátotta árverésre, s a legtöbbet ígérő árverési vevő lépett az adós helyére a hitelezőkkel szemben.

A végrehajtás csődszerű, univerzális, az adós teljes vagyonára kiterjedő volt.

A szerkezetátalakítás helye a magyar csődjog rendszerében

Megkülönböztetjük a csődjog körébe tartozó eljárásokat aszerint, hogy szűkebben vagy tágabban értelmezzük a csődjogi szabályokat.

Szűkebb értelmezés szerint a totális végrehajtást tartalmazó eljárás tartoznak ide: csőd-, felszámolás, magáncsőd, önkormányzati csőd, reorganizációs eljárás,.

Tágabb értelmezés szerint mindazon eljárások, amelyek kapcsolódnak a szűkebb értelemben vett csődjogi eljárásokhoz: kényszersztörlés, vagyonrendezés, végelszámolás.

Ebben a rendszerben kell elhelyezni a szerkezetátalakítási eljárást.

Két kérdést kell eldönteni elméleti szinten:

- Az eljárás csőd-megelőző szerepe miatt egyáltalán csődjogi jogintézménynek tekinthető-e;
- Ha igen, akkor a totális végrehajtás körébe tartozó eljárás vagy sem.

A szerkezetátalakítás helye a magyar csődjog rendszerében

- **Az én válaszom mindkét kérdésre igen:**
- A szerkezetátalakítás és az eljárás a maga egészében a csődjog intézményrendszerének a része, a csődjogi szabályokhoz viszonyítva értelmezhető.
- Az eljárás során igénybe vehető nyilvános eljárás egyértelműen a totális végrehajtás egyik formája. A bizalmi eljárás esetében felvethető, hogy csak egyes hitelezőkre terjed ki az eljárás, de ez kihat a *nem érintett hitelezőkre* is, ezért álláspontom szerint nem kétséges, hogy a szerkezetátalakítási eljárás totális végrehajtásnak minősül. (A moratórium szabályaiból vezethető ez le, de lehet vitatkozni a kérdésen.) A reorganizációs eljárások egyik tipikus formája, a szűkebb értelemben vett csődjog körébe tartozik.

Az eljárások összehasonlítása

- Miután a Szát. egy restrukturálási, reorganizációs típusú eljárást vezet be, a magyar csődjog rendszerén belül a „versenytársak” áttekintése fontos. Ebből a szempontból a szerkezetátalakítási eljárás mellett két eljárást kell megemlíteni, a Cstv.-ben szabályozott **csődeljárást**, és az Átm. tv.-ben szabályozott **vállalkozások reorganizációjáról szóló eljárást**. A Szát. hatálybalépése után a bajba került vállalkozások tehát három reorganizációs, restrukturálási eljárás közül választhatnak.
- Miután a reorganizációs eljárás nem működik, a továbbiakban csak a csődeljárás és a szerkezetátalakítási eljárás viszonyát vizsgálom.
- **Az eljárások definíciója:**
- Cstv. 1.§ (2) **csődeljárás** olyan eljárás, amelynek során az adós - a csődegyezség megkötése érdekében - fizetési haladékokat kap, és csődegyezség megkötésére tesz kísérletet.
- Szat. 3.§ (1) bek. 16. **szerkezetátalakítás**: az adós pénzügyi egyensúlyának helyreállítását célzó intézkedések, amelyek magukban foglalják az adós eszközei és kötelezettségei, illetve tőkestruktúrája bármely más része összetételének, feltételeinek vagy szerkezetének megváltoztatását, így például az adós vagyontárgyainak vagy egyes részeinek értékesítését, az adósban fennálló részesedés értékesítését - ideértve azt is, ha az adós működő vállalkozásként kerül értékesítésre -, valamint minden más szükséges működésbeli változtatást vagy ezen elemek kombinációját;

Mikor indíthatók az eljárások

- **Csődeljárás:** A Cstv. nem szabályozza kifejezetten ezt a kérdést. A Cstv. preambuluma viszont azt tartalmazza, hogy „az Országgyűlés a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lévő vagy fizetéseképtelen gazdálkodó szervezetek adósságának csődeljárásban, hitelezőkkel való egyezségkötéssel történő rendezése, ha pedig ez nem lehetséges, a fizetéseképtelen gazdálkodó szervezetek felszámolás útján való megszüntetése és a hitelezői érdekek védelme érdekében a következő törvényt alkotja”. Ebből következik, hogy a csődeljárást a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, vagy a fizetéseképtelenség állapotában lévő gazdálkodó szervezetek választhatják. A törvény azonban a csődeljáráshoz kapcsolódóan nem adja meg a fenyegető fizetéseképtelenség fogalmát, **s nem írja elő annak vizsgálatát sem, hogy az adós milyen likviditási helyzetben van.**
- **Szerkezetátalakításai eljárás:** Szát. 6. § (1) Az adós a **fizetéseképtelenné válás valószínűsége** esetén szerkezetátalakítást határozhat el.
- 3.§ (1)bek. 8. pont: *fizetéseképtelenné válás valószínűsége*: olyan helyzet, amelyben alappal feltételezhető, hogy az adós a fennálló fizetési kötelezettségeit - további intézkedések meghozatala nélkül - az esedékességkor nem fogja tudni teljesíteni;

Az eljárások jellege

- **Csődeljárás:** Kollektív és nyilvános eljárás. Minden hitelezőre kiterjed és az eljárás megindítását mindig közzéteszik. A fizetéseképtelenség vagy fenyegető fizetéseképtelenség kérdését a bíróság nem vizsgálja.
- **Szerkezetátalakítási eljárás:** Bizalmi eljárásban a vállalkozás által megjelölt hitelezők vesznek részt, nincs közzététel. A nyilvános eljárásban minden hitelező részt vesz, az eljárás megindítását közzéteszik. Feltétel: fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet (Szát. 22.§ (2) e) pont), a bíróság vizsgálja ezt a helyzetet. (Szát. 21.§ (1) c. pont).

Az igénybe vehető moratórium

- **Csődeljárás:** ideiglenes moratórium hivatalból egy munkanapon belül, ezt követően 180 nap alpmoratórium, amely meghosszabbítható 240 illetve 365 napra. Az ideiglenes moratórium ideje nem számít bele az általános moratóriumba.
- **Szerkezetátalakítás:** Alpmoratórium maximum 4 hónap, amely 12 hónapra hosszabbítható. Az ideiglenes moratórium beleszámít a moratórium idejébe.
- Szát.33.§(2) A moratórium általános vagy korlátozott lehet. A bíróság a moratórium elrendelése iránti kérelem tárgyában hozott jogerős döntés meghozataláig e törvény rendelkezése alapján a moratóriumot ideiglenesen elrendeli. Az ideiglenesen elrendelt moratóriumra alkalmazni kell a moratórium szabályait.

Új és átmeneti finanszírozás

- A Szát. (3.§ (3) bek. 3. és 19. pont és 65.§) **kifejezetten szabályozza az átmeneti és új finanszírozás igénybevételét.**

A Szát. 47.§ (3) A szerkezetátalakítási tervben az állam, önkormányzat, más államháztartási szervezet, az adó- és más köztartozás behajtására jogosult szervezet az adós számára fizetési könnyítést - fizetési halasztást, részletfizetési kedvezményt - adhat, valamint a követeléséről részben vagy egészben lemondhat, a követelését engedményezheti.

- A csődeljárásban nincs kifejezett szabályozás. A Cstv. 13. § (5) bekezdése is lehetővé teszi új finanszírozás igénybevételét, kimondva, hogy a vagyonfelügyelő hagyja jóvá az adós új kötelezettségvállalásait. Ennek során azonban csak olyan kötelezettségvállalásokhoz, illetve kifizetésekhez járulhat hozzá, amelyek az adós célszerű - veszteséget mérséklő működéséhez -, valamint az egyezség előkészítéséhez szükségesek, és ezen kötelezettségeire vonatkozó biztosítékot csak akkor vállalhat, ha ahhoz hozzájárulnak a szavazati joggal [Cstv. 18. § (4)-(5) bekezdés] bíró hitelezők követeléseinek többségét képviselő hitelezők. Ez nem tekinthető a másik két eljárásban szabályozott átmeneti vagy új finanszírozás egy változatának, nem szabályozza a Cstv. a sikertelen csődeljárás utáni eljárásban ezen követelések besorolását.

A sikertelen egyezségi kísérlet következménye

- A **csődeljárás kötelezően átfordul felszámolási eljárássá**, ha nem sikerül a hitelezőkkel megállapodni vagy a bíróság nem hagyja jóvá az egyezséget. (Cstv. 21/B. §) Ha az egyezés nem jött létre, vagy a jogszabályokban foglaltaknak nem felel meg, a bíróság a csődeljárást megszünteti, ezt követően a III. fejezet szerinti felszámolási eljárásban az adós fizetéseképtelenségét hivatalból állapítja meg [27. § (2) bekezdés e) pont], és elrendeli az adós felszámolását.
- A Szát. 35.§ (4) Ha a moratórium időtartamának lejártáig az érintett hitelezők nem fogadtak el szerkezetátalakítási tervet, vagy azt a bíróság nem hagyta jóvá, ***a bíróság ezen okból sem kérelemre, sem hivatalból nem állapíthatja meg az adós fizetéseképtelenségét.*** Az Irányelv garanciális szabályának átültetésével a Szát. kimondja, hogy önmagában az a tény, hogy a szerkezetátalakítás eredménytelen, tehát nem kerül megszavazásra - és ha ez elő van írva bíróság által jóváhagyásra - a szerkezetátalakítási terv, ez nem járhat az adós számára olyan jogkövetkezménnyel, hogy erre hivatkozva a bíróság hivatalból megállapítsa fizetéseképtelenségét. Ezen szabály elvi jelentőségű, e szabállyal kapcsolatosan a bíróságnak nincs eljárásjogi feladata, azt megállapítania nem kell.

Az eljárások összehasonlítása

- **Csődeljárás:**
- **Előnye:** évtizedek óta ismert eljárás, rugalmas moratórium, viszonylag alacsony arányú hozzájárulás kell az egyezséghez, korlátlan engedmény adható az adósnak.
- **Hátránya:** a szabályozás gyengesége, a negatív bírói hozzáállás a jóváhagyás során, sikertelen egyezség esetén automatikus felszámolás.
- **Szerkezetátalakítási eljárás:**
- **Előnye:** bizalmi eljárás lehetősége, új és átmeneti finanszírozás, esetleges állami segítség, a gazdasági problémák megjelenésekor megindítható, nem fordul át automatikusan felszámolási eljárássá.
- **Hátránya:** nem ismert szabályrendszer

IV. rész

- **A szerkezetátalakítás egyes kérdései**
- **Kapcsolata a csőd- és felszámolási eljárással**

Mi a szerkezetátalakítás?

- **Meg kell különböztetni a szerkezetátalakítást a szerkezetátalakítási eljárástól.**
- Szát.3.§ 16. *szerkezetátalakítás*: az adós pénzügyi egyensúlyának helyreállítását célzó intézkedések, amelyek magukban foglalják az adós eszközei és kötelezettségei, illetve tőkestruktúrája bármely más része összetételének, feltételeinek vagy szerkezetének megváltoztatását, így például az adós vagyontárgyainak vagy egyes részeinek értékesítését, az adósban fennálló részesedés értékesítését - ideértve azt is, ha az adós működő vállalkozásként kerül értékesítésre -, valamint minden más szükséges működésbeli változtatást vagy ezen elemek kombinációját;
- 13. § (1) E törvényben szabályozott bírósági polgári **nemperes szerkezetátalakítási eljárásra** (a továbbiakban: szerkezetátalakítási eljárás) - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvénynek a bírósági polgári nemperes eljárásokra vonatkozó általános rendelkezéseit, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait a nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel kell alkalmazni.
- **FONTOS: A szerkezetátalakítás elhatározása után meg kell indítani az eljárást is, nincs bíróságon kívüli szerkezetátalakítás.**

Mi a szerkezetátalakítás?

- **CSŐKE ANDREA: Ismeretlen terepen – a bíróság a szerkezetátalakítási eljárásban** c. cikkéből idézek:
- [3] A Szát. szövege a szerkezetátalakítás folyamatát írja le, amelyen belül csak egy rész a bírósági nemperes eljárás, melynek megnevezése: szerkezetátalakítási eljárás. Erre a különbségre azért kell figyelni, mert az adós legfőbb szerve által meghatározott szerkezetátalakítás kezdő napjának [Szát. 12. § (3) bekezdés] több esetben jelentősége van [pl. Szát. 34. § (3) bekezdés a beszámítás tekintetében, vagy a hitelezői besorolás bírósági felülvizsgálatánál – Szát. 44. § (3) bekezdés], ez azonban nem azonos a bírósági eljárás iránti kérelem benyújtásával, vagy moratórium kezdetével. Amikor tehát szerkezetátalakításról van szó, akkor az egész – a bírósági eljárást megelőző és az azt követő – szakaszt is figyelembe kell venni, míg, ha szerkezetátalakítási eljárásról beszélünk, csak a bírósági eljárásra kell gondolni.

Előzmények

- **Szát. Indokolás:** Az Európai Unió tagállamainak többségében már létezik megelőző (szerkezetátalakítási) eljárás, ezeket alapvetően két típusba lehet sorolni: **az adósságrendezést támogató olyan eljárástípus, amelyben a bíróság szerepe korlátozott: nem az összes hitelező kerül bevonásra, és nem követelmény annak igazolása, hogy az adós még nem fizetéseképtelen, általában csak moratórium kérhető és akkor van még a bíróságnak teendője, ha van az adósnak a megállapodással egyet nem értő hitelezője.**
- A **másik eljárástípus kollektív**, tehát minden hitelező bevonásra kerül, a restruktúrálnálási eszközök széles köre érhető el: a moratórium mellett pl. a szerkezetátalakítási terv, a szerződések teljesítéséhez való jog, a bíróság szerepe is jelentősebb, „végigkíséri” az eljárást (ld. részletesebben: Rescue of Business in Insolvency Law, European Law Institute 2017, 239. ponttól).
- **Muzsalyi Róbert: Lehet-e a szerkezetátalakítási eljárás a csődeljárás alternatívája?** (Fizetéseképtelenségi jog 2021/2-3.szám)
- [6] Összehasonlító elemzések alapján megállapítható, hogy már az Irányelv hatálybalépését és tagállami átültetését megelőzően is több tagállam alkalmazott különféle szerkezetátalakítási eljárásokat; ez a helyzet Franciaországban, a már nem tagállam Egyesült Királyságban, valamint Olaszországban és Spanyolországban; míg Lengyelország és Hollandia az utóbbi években - szintén még az Irányelv elfogadása előtt - alakította ki a megelőző szerkezetátalakítási eljárás kereteit. * A többi tagállamban nem volt elérhető konkrét megelőző szerkezetátalakítási eljárás, de volt rá példa, hogy a rendes fizetéseképtelenségi eljárás keretében támogatták az adós tartozásainak átütemezését (például: Németország, Finnország, Svédország). *
- [7] A brit társasági jogi jogintézmény, a schemes of arrangement az uniós tagállamokban a közelmúltig az egyedüli eljárás volt, amely lehető tette a pénzügyi nehézségekkel küzdő vállalatok számára, hogy az adósságaikat fizetéseképtelenségi eljárás megindítása nélkül rendezzék. Ez az egyik legrégebbi szerkezetátalakítási eljárás az Egyesült Királyságban, eredetileg az 1862. évi Companies Act hozta létre.

Előzmények

- [10] A **schemes of arrangement** nem egy fizetéseképtelenségi eljárás, csupán a társasági törvény által biztosított mechanizmus, ami lehetővé teszi a bíróságnak, hogy jóváhagyja az érintett hitelezői csoport vagy csoportok és a társaság között létrejött megállapodást. **Nincs lehetőség a végrehajtási cselekmények egyedi felfüggesztésének kérelmezésére, nincs külön rendelkezés az új vagy átmeneti finanszírozás előnyben részesítésére; a törvény nem rendelkezik a szerkezetátalakítással foglalkozó szakember kinevezéséről.**
- [13] A **német fizetéseképtelenségi törvény** 2012-ben jelentősen módosult azzal a céllal, hogy megkönnyítse a vállalkozások szerkezetátalakítását, különösen a védőpajzs eljárás (Schutzschirmverfahren) bevezetésével.
- A német fizetéseképtelenségi eljárások sajátossága az időrendi felosztás: elsőként az úgynevezett **előzetes fizetéseképtelenségi eljárásra** (vorläufiges Insolvenzverfahren), másodsorban pedig a (fő) fizetéseképtelenségi eljárásra. A védőpajzs-eljárás nem önálló megelőző szerkezetátalakítási eljárás, hanem az előzetes eljárás része, annak az első szakasza. E megoldás szerint a fizetéseképtelenségi szakértő dönt az adós szerkezetátalakításának vagy felszámolásának módjáról, továbbá részletes szabályok vonatkoznak a reorganizációs terv kidolgozására és végrehajtására, amelynek segítségével az adós működése átszervezhető.

Előzmények

- [41] A puding próbája az evés, a szerkezetátalakítás hatékonyságának pedig a gyakorlati alkalmazás. A szabályozás európai előzményeit látva mindenesetre bizakodóan tekinthetünk a szerkezetátalakítás jövője felé: mind az angol, mind a francia modell alkalmazása az elmúlt években növekvő tendenciát mutatott, különösen a gazdasági válság(ok) kezelésében vették igénybe nagy számban. **Magyarországon ezt a szerepet a csődeljárás nem tudta betölteni, ezért mindenképp hiánypótló lehet ez az új eljárás a hazai társaságok restrukturálására.**
- [43] Álláspontom szerint a bizalmi jelleg és korlátozott moratórium kombinációja lehet az egyik legvonzóbb funkciója a szerkezetátalakításnak, ezek segíthetnek megőrizni a vállalkozás hírnevét, elkerülve a fizetéseképtelenség bélyegét. A „csődeljárás alatt” nyilvános és kötelezően használandó toldattal szemben mindenképp biztatóbb, ha csak azok a hitelezők tudnak az adós fizetési nehézségeiről, akiknek feltétlenül szükséges részt venniük a megállapodás létrehozásában. Különösen úgy, hogy van lehetőség a hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségekre is, ami nagy lehetőséget rejt magában, mivel akár a biztosított hitelezők jóváhagyása nélkül is el lehet fogadni a szerkezetátalakítási tervet. Mindezek az adós reorganizációját elősegítő sajátosságok ugyanakkor egyensúlyban állnak a hitelezői érdekek védelmét szolgáló szabályokkal, így mindenekelőtt a hitelezők legjobb érdekei módszertani teszttel.

A személyi hatály

- 1.§ (3) E törvény hatálya a magyarországi székhellyel rendelkező **adósra**, továbbá arra az adósra terjed ki, amelynek fő érdekeltégi központja Magyarországon van.
- 3. § (1) E törvény alkalmazásában:
- **1. adós:** gazdasági tevékenységet végző jogi személy vagy polgári jogi jogalanyisággal felruházott nem jogi személy szervezet;
- A kizárt szervezeteket a törvény felsorolja. (2.§ (1) bek.)

A szabályozást előíró Irányelv két témakörben kívánja elérni a tagállami jogszabályok harmonizálását.

- 1. A pénzügyi nehézségekkel küzdő, de még nem fizetéseképtelen jogi személy vállalkozások szerkezetátalakítása.
- 2. A fizetéseképtelen önálló vállalkozó magánszemélyek adósságrendezési és adósságmentesítési eljárása.
- **A Szát. a vállalkozások szerkezetátalakítására vonatkozóan hoz létre új törvényi szabályozást.** A magánszemély vállalkozók adósságrendezésére külön törvényi szabályozás vonatkozik, a természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény (a továbbiakban: Are. tv.), ezért az önálló vállalkozókkal kapcsolatos irányelvi rendelkezések az Are tv. módosításával kerülnek átültetésre a magyar jogba.

A személyi hatály

- **Indokolás:** A törvény személyi hatálya - az Irányelv 1. cikke szerinti kötelező és opcionális rendelkezései szerint - nem terjed ki a pénzügyi szervezetekre (pénzügyi intézmények, befektetési vállalkozások, biztosítók, tőzsdék, értéktárak), a magánszemély vállalkozókra, továbbá az államháztartási szervezetekre. (2.§ (1) és (2) bekezdés.)
- **A személyi hatály eltér a Cstv. szabályaitól, nem tartozik bele pl a párt, pártalapítvány.**
- A törvény meghatározza az szerkezetátalakításban nem érintett félnek minősülő személyek egyes **követeléseit**. Ezek azok a követelések, amelyekre az adós vállalkozást (adóst) megillető védelmi moratórium hatálya nem terjed ki. Így különösen a munkavállalók (ideértve a kölcsönzött munkaerő díjának kifizetésére szolgáló kölcsönzési díjakra vonatkozó követeléseket is) követelések nem vonhatóak be a szerkezetátalakításba, tekintettel arra, hogy ezen hitelezők érdekeit méltánytalanul sértené az adós fizetési kötelezettségeinek szüneteltetése és azok a pénzügyi engedmények, amelyeket az adós a szerkezetátalakítási tárgyalások alatt a hitelezőktől elvár annak fejében, hogy meg tudja előzni a fizetése képtelenné válását. Ez a megoldás biztosítja, hogy az említett jogosultak járandóságának kifizetése a szerkezetátalakítás időtartama alatt folyamatos legyen, és az adóst védő moratórium hatálya az ő igényérvényesítésüket ne gátolhassa.
- A költségvetési bevételek folyamatos biztosítása, mint közérdek védelme érdekében a foglalkoztatással összefüggő közterhek, valamint az adós tevékenységével összefüggésben felmerülő általános forgalmi adó sem vonható be a szerkezetátalakításba, illetve a költségvetési támogatásokkal, valamint az uniós forrásokból nyújtott támogatásokkal összefüggő jogviszonyok esetén is kiemelt érdek fűződik ahhoz, hogy az ebből eredő követeléseit a támogató érvényesíthesse.
- Fontos kiemelni, hogy a büntetőjogi kényszerintézkedéssel érintett vagyontárgy a szerkezetátalakításba nem vonható be, valamint a szerkezetátalakítás sem akadályozza annak, hogy ilyen intézkedéseket elrendeljenek, foganatosítsanak.
- A költségvetési támogatásból megvalósított, vagy megvalósítás alatt álló projekt keretében beszerzett, üzemeltetési vagy fenntartási kötelezettséggel terhelt vagyontárgyak szintén nem vonhatók be a szerkezetátalakításba.
- Privilegizált követelésnek minősülnek a 2.§ (2) bek.-ben felsoroltak. Id Csődeljárás

- A fizetése képtelenné válás valószínűsége

A fizetéseképtelenné válás valószínűsége

- **6. § (1) Az adós a fizetéseképtelenné válás valószínűsége esetén szerkezetátalakítást határozhat el.**
- A szerkezetátalakítás központi kérdése a fizetéseképtelenné válás valószínűsége.
- Feltétel ennek a helyzetnek a fennállása és vizsgálata.

A fizetéseképtelenné válás valószínűsége

- A Szerkezetátalakítási Irányelv (24) preambulumbekkezdése úgy fogalmaz, hogy „A szerkezetátalakítási keretekkel való visszaélések elkerülése érdekében feltételként elő kell írni azt, ***hogy az adós pénzügyi nehézségeinek olyan mértékűnek kell lenniük, amely valószínűsíti a fizetéseképtelenség bekövetkezését***, a szerkezetátalakítási tervnek pedig alkalmasnak kell lennie az adós fizetéseképtelenségének megelőzésére, valamint a vállalkozás életképességének biztosítására.”
- **A Szát. 3. § (1) bekezdés 8. pontja: a fizetéseképtelenné válás valószínűsége alatt olyan helyzetet kell érteni, amelyben alappal feltételezhető, hogy az adós a fennálló fizetési kötelezettségeit - további intézkedések meghozatala nélkül - az esedékességkor nem fogja tudni teljesíteni.**

A fizetéseképtelenné válás valószínűsége

- **Szabó Judit: A szerkezetátalakítási és fizetéseképtelenségi irányelv implementációjának folyamata - „műhelytitkok”(Fizetéseképtelenségi Jog 2021/2-3.)**
- [54] A gyakorlatban a fizetéseképtelenség meghatározásával kapcsolatban a **cash flow teszt és a mérleg teszt** kifejezések szoktak hivatkozási alapként szolgálni. Az előbbi fejezi ki azt, hogy az adós fizetési kötelezettségeit esedékességkor nem fogja tudni vagy nem tudja teljesíteni, az utóbbi pedig, hogy az adós kötelezettségei (tartozásai) meghaladják az aktíváit (vagyonát).
- [56] A (Szát. által adott) fogalom tehát cash-flow teszt alapú, **és nem azonos a Cstv. fenyegető fizetéseképtelenség fogalmával.**
- [57] **Mind a fizetéseképtelenség valószínűsége, mind pedig a fenyegető fizetéseképtelenség olyan gazdasági helyzetet jellemez, amelynek fennmaradása esetén esély van arra, hogy az adós fizetéseképtelensége be fog következni. A fizetéseképtelenné válás valószínűsége a fenyegető fizetéseképtelenséghez képest egy korábbi időpontként lehet meghatározható - ennyiben a szerkezetátalakítási eljárás tekinthető megelőző eljárásnak -, mert itt egy feltételezésről van szó, hogy az adós nem fog tudni teljesíteni, a fenyegető fizetéseképtelenségnél pedig már előrelátható, hogy be fog következni az, hogy nem fog tudni teljesíteni.**

A fizetéseképtelenné válás valószínűsége

- [59] **Az eljárás során így elviekben vizsgálni szükséges, hogy bekövetkezett-e már a fenyegető fizetéseképtelenségi helyzet**, mert ehhez a Szát. jogkövetkezményt fűz a fentiek szerint. E szabályozás alkalmazását nehezítheti még, hogy nem az ügyletek érvénytelenségéről van szó, hanem csak a későbbiekben bekövetkező fizetéseképtelenség esetén lesz ennek jelentősége. Pl. az átmeneti és új finanszírozás megítélése során.
- [60] **A szerkezetátalakítási eljárásban nem kifejezetten megszüntetési ok, ha bekövetkezik az adós fizetéseképtelensége, ez tehát „hivatalból”: a szakértő vagy a bíróság által nem vizsgálandó az eljárás folyamatában.** A Szát. 3. § (1) bekezdés 9. pontja szerint a Szát. alkalmazásában fizetéseképtelenség az olyan helyzet, amelyre tekintettel az adós ellen a Cstv. szerinti felszámolási eljárás feltétele fennáll.
- Nyilvánvaló, hogy ha az adós fizetéseképtelensége bekövetkezik, ez az alkalmazás során maga után vonhatja, hogy a szakértő nem fogja nyilatkozatával ellátni a tervet arra vonatkozóan, hogy a terv alkalmas arra, hogy megakadályozza az adós fizetéseképtelenségét, illetve a hitelezők sem fogják támogatni az adóst a tárgyalások megindításának van helye.

A fizetéseképtelenné válás valószínűsége

- **Bodzási Balázs: Új reorganizációs típusú eljárás a magyar jogban: a szerkezetátalakítási eljárás** c. tanulmányában írja:
- „Az Irányelv (28) preambulumbekkezdése is kiemeli, hogy az eljárás hatályát olyan helyzetekre is indokolt kiterjeszteni, amelyekben az adósok nem pénzügyi jellegű nehézségekkel küzdenek, feltéve, hogy e nehézségek következtében ténylegesen és súlyosan veszélybe kerülhet az adós esedékessé váló adósságainak kifizetésére való képessége. **Ilyen helyzet lehet például, ha az adós elveszít egy számára rendkívül fontos szerződést. A fizetéseképtelenné válás valószínűségét megalapozhatja az adós pénzügyi helyzetének megrendülése, piaci viszonyainak előre látható vagy már bekövetkezett változása, működésében rejlő olyan nehézség is, amelynek kezelése működőképességének fenntartásához szükséges.**
- A fizetéseképtelenség valószínűsége – fenyegető fizetéseképtelenség fogalmak mentén határolható el egymástól a szerkezetátalakítási eljárás a magyar jogban ismert két másik fizetéseképtelenségi eljárástól. Mind a reorganizációs eljárás, mind pedig a csődeljárás esetén ugyanis a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezte az az állapot, amelyre hivatkozással ezek az eljárások megindíthatók.”
- **Megjegyzés:** utóbbi állítás téves, csődeljárás esetén nem kell utalni a fizetéseképtelenségi helyzetre.

A fizetéseképtelenné válás valószínűsége

- **Muzsalyi Róbert:**
- [17] A fizetéseképtelenné válás valószínűségének fogalmát az Irányelv nem határozza meg, azt a tagállamok hatáskörébe utalja. Az Irányelv preambuluma csupán azt írja elő, hogy ez az időpont ne legyen túl korán a fizetéseképtelenség előtt (ebben az esetben az adós visszaélhet az Irányelv által nyújtott védelemmel), sem pedig túl későn - amikor a szerkezetátalakítás már nem lehet hatékony -, amikor például az adós már leállította a kifizetéseket. Az Irányelv csak azt a pillanatot határozza meg, amikor már nem áll fenn a „fizetéseképtelenség valószínűsége”, vagyis az az időpont, amikor a nemzeti jog szerint az adós már fizetéseképtelennek minősül. ***A fizetéseképtelenné válás valószínűségét megjelölhetik oly módon, hogy hivatkoznak a fizetéseképtelenséget megelőző időszakra: például a fizetéseképtelenség „valószínűsége” akkor áll fenn, ha észszerű alap van arra a következtetésre, hogy a társaság egy bizonyos időszakon - például a következő hat hónapon - belül nem lesz képes kifizetni tartozásait.***
- [18] ***A „fizetéseképtelenség valószínűsége” teszt kialakításakor figyelembe vett szempontok vizsgálatát tovább bonyolítja az a lehetőség, hogy a keretrendszer alkalmazási körét olyan helyzetekre is ki lehet terjeszteni, amikor az adós nem pénzügyi nehézségekkel küzd [az Irányelv (28) preambulumbekzdése]. Ennek feltétele, hogy a nehézségek következtében ténylegesen és súlyosan veszélybe kerülhet az adós esedékessé váló adósságainak kifizetésére való aktuális vagy jövőbeli képessége. Ez a meghatározás azonban nem segít abban, hogy hogyan határoljuk be a fizetéseképtelenség valószínűségét, csak azt rögzíti, hogy olyan körülményekről van szó, amelyek között az adós még mindig a funkcionális fizetéseképtelenségen kívül van.***

A fizetéseképtelenné válás valószínűsége

- Észszerűen akkor kell szerkezetátalakítási eljárást kezdeményezni, amikor az adós vezetését a vállalat eladósodottsága olyan mértékben korlátozza, hogy a rövid távú megoldásokat kezdi előnyben részesíteni a hosszú távúakkal szemben, ami káros hatással van a vállalat hosszú távú fenntarthatóságára.
- Az idézett szerzők álláspontjából is látható, hogy nehéz helyzetbe kerülhet a gyakorlat, ha el kell határolni ezt a fogalmat a fenyegető fizetéseképtelenség fogalmától.
- A Cstv. 33/A.§ (3) bek. szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható gondosság mellett látniuk kellett, hogy a gazdálkodó szervezet **nem lesz képes esedékességkor** kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket. **A felszámolási eljárásban ezt mindig utólag vizsgálja a bíróság (a reorganizációs eljárásban is), itt viszont egy jövőbeli eseményt kell valószínűsíteni.**
- A fenyegető fizetéseképtelenség a Cstv.-ben a Kúria álláspontja szerint:

A fizetéseképtelenné válás valószínűsége

- **BH 2014.188. *Ha az adós a tartozása kiegyenlítésére nem képes, mert –***
- ***-nincs megfelelő pénzeszköze – vagy***
- ***-megfelelő hitele a tartozás kifizetésére, illetve***
- ***-nem tud megállapodni a hitelezővel a teljesítés más módjában, vagy a teljesítési határidő módosításában –,***
- ***akkor bekövetkezik a fenyegető fizetéseképtelenség abban az esetben is, ha az adós egyéb vagyona – kimutatások szerint – fedezetet nyújtana a tartozások kielégítésére.***
- A fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkeztét az adós ügyvezetőjének a tudata, az általa megismerhető tények szempontjából kell vizsgálni.
- A Debreceni Ítélőtábla a Gf.30462/2017/5. (BDT 2018.3831.) számú döntésében az adóst jelentős összeg megfizetésére kötelező elsőfokú ítélet kézhezvételét tekintette olyan időpontnak, amely a fenyegető fizetéseképtelenség időpontjának megfelel.
- Bármennyire nehéz ezt kijelenteni, de tény, hogy a Magyarországon működő vállalkozások jelentős része naponta szembesül azzal a ténnyel, hogy a tartozásait nem fogja tudni kielégíteni az esedékességkor, -tehát likviditási gondjai vannak - ha a saját kintlévőségeit nem tudja behajtani. A cégek vezetőiben viszont tudatosulnia kell annak, hogy ebben a szituációban a fenyegető fizetéseképtelenség árnyékában dolgoznak, még akkor is, ha jelentős vagyonuk van, ezért a hitelezői érdekeket figyelembe véve kell eljárniuk.

A fizetéseképtelenné válás valószínűsége

- A fizetéseképtelenné válás valószínűségének megjelölése a szerkezetátalakítási eljárásban a kérelem eleme, amelyet a bíróságnak is vizsgálnia kell. Véleményem szerint egy kérelemben nem kell az elhatárolási kérdésekkel foglalkozni, saját számítások alapján kell állítani a helyzet fennállását. Ettől függetlenül tudni kell, hogy az elhatárolásnak adott helyzetben jelentősége lehet, ugyanúgy, mint a fizetéseképtelenség bekövetkezésének.
- **Szabó Judit:[59] Az eljárás során így elviekben vizsgálni szükséges, hogy bekövetkezett-e már a fenyegető fizetéseképtelenségi helyzet, mert ehhez a Szát. jogkövetkezményt fűz a fentiek szerint.** E szabályozás alkalmazását nehezítheti még, hogy nem az ügyletek érvénytelenségéről van szó, hanem csak a későbbiekben bekövetkező fizetéseképtelenség esetén lesz ennek jelentősége. E szabályozási megoldás a Szerkezetátalakítási Irányelv 18. cikk (3) bekezdéséből következik; nem kötelezően implementálandó szabályról van szó, de a visszaélések elkerülése érdekében született az a döntés, hogy a magyar szabályozásban is szükséges ennek megjelenítése

A fizetéseképtelenné válás valószínűsége

- Csőke Andrea:
- [8] A törvény részletesen tartalmazza az adós eljárás megindítására irányuló kérelmének a tartalmát és a visszautasítás eseteit. A további rendelkezésekből először a Szát. 22. § (4) bekezdése érdemel figyelmet. Ha nem kell visszautasítani a kérelmet, akkor a bíróságnak ki kell küldenie az érintett hitelezők részére egy felhívást, hogy 10 munkanapon belül vitathatják az adós állítását a fizetéseképtelenné válásának valószínűsége és ezáltal a szerkezetátalakítási eljárás megindítása feltételének a fennállása vonatkozásában. Ha van a felhívásra hitelezői beadvány, az adósnak joga van erre nyilatkozatot tenni, illetve lehetősége van arra is, hogy a kérelem benyújtásával egyidejűleg valamennyi érintett hitelezője hozzájáruló nyilatkozatát csatolja. Hozzájáruló nyilatkozatok hiányában – ha hitelezői beadvány érkezett erre vonatkozóan – **a bíróságnak abban a kérdésben kell tehát először érdemben döntenie, hogy a fizetéseképtelenné válás valószínűsége fennáll-e.**

A fizetéseképtelenné válás valószínűsége

- A kérdés a következő:
- **Mikor kell a bíróságnak először vizsgálni a fizetéseképtelenné válás valószínűségét?**
- **Az egyik megoldás:** a szerkezetátalakítás megindításának feltétele a fizetéseképtelenné válás valószínűsége. (6.§ (1) bek., 12.§ (2) b) pont.)
- 22. § (4) A 21. § (1) értelmében a bíróság - hiánypótlási felhívás kiadását mellőzve - a szerkezetátalakítási eljárásban benyújtható kérelmet visszautasítja, ha törvény rendelkezése alapján nincs helye a kérelem előterjesztésének. A bíróságnál ez az első szűrő és vizsgálni kell a fizetéseképtelenné válás valószínűségét.
- **A másik megoldás:** A 22.§ (4) bek. Alapján a hitelezőnek kell vitatni ennek a feltételnek a fennállását, a bíróság csak akkor foglalkozik érdemben ezzel a kérdéssel. (Csőke vélemény)
- Véleményem szerint már a kérelem beérkezésekor vizsgálni kell a kérdést, de nem kell érdemben állást foglalni, tehát a második megoldással értek egyet. A bíróság a 7.§-ban írt feltételeket kell vizsgálni első körben. **A bírói gyakorlat fogja eldönteni.**

A felszámolási eljárással fennálló kapcsolat

- **A törvényi rendelkezések szerint a szerkezetátalakítási eljárás elsődleges.**
- A Cstv. 2022. július 1-jei hatállyal történő módosításával, a 25. § (1) bekezdése új e) ponttal való kiegészítése alapján, ha a felszámolás elrendelését a Cstv. 27. § (2) bekezdés a) vagy b) pontjára hivatkozással (értsd: az adós nem vitatott, elismert tartozását nem egyenlítette ki, vagy jogerős bírósági határozatban, fizetési meghagyásban megállapított teljesítési határidőn belül tartozását nem egyenlítette ki) kérte a hitelező, de az adós a Szát. alapján egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratórium hatálya alatt áll, *és a kérelmet olyan hitelező nyújtotta be, akire a Szát. moratórium, illetve a reorganizációs moratórium hatálya kiterjed, a felszámolás elrendelése iránti kérelem visszautasításának van helye.*
- **Ez a helyzet a bizalmi eljárásnál fordul el, amikor nem minden hitelezőre terjed ki a moratórium, de a felszámolási eljárást olyan hitelező kezdte, akire kiterjed a moratórium.**

A felszámolási eljárással fennálló kapcsolat

- A Cstv. 26. § új (2a) bekezdése szerint, ha a Cstv. 27. § (2) bekezdés a) vagy b) pontjára hivatkozással kéri a felszámolás elrendelését, de az adós igazolja, hogy szerkezetátalakítást indított, és a bíróság ennek során
- -Szát. moratóriumot rendelt el vagy
- - Szát. moratórium elrendelése iránt a kérelmet még a felszámolási eljárás iránti kérelem benyújtását megelőzően nyújtották be, de arról a bíróság még nem hozott határozatot,
- - ***továbbá az adós nyilatkozik arról, hogy a Szát. alapján a szerkezetátalakítás megvalósulására vezető ok még nem következett be,***
- ***a bíróság a felszámolási eljárás iránti kérelem elbírálását - az adós szerkezetátalakításban érintett hitelező kérelmére - felfüggeszti.***
- ***Ennél a döntésnél már ismerni kell a szerkezetátalakítás megvalósulása fogalom tartalmát.***

A felszámolási eljárással fennálló kapcsolat

- A szerkezetátalakítási eljárásban nem kifejezetten megszüntetési ok, ha bekövetkezik az adós fizetéseképtelensége, ez tehát „hivatalból”: a szakértő vagy a bíróság által nem vizsgálándó az eljárás folyamatában. A Szát. 3. § (1) bekezdés 9. pontja szerint a Szát. alkalmazásában fizetéseképtelenség az olyan helyzet, amelyre tekintettel az adós ellen a Cstv. szerinti felszámolási eljárás megindításának van helye. A szerkezetátalakítási eljárásban ezzel elsősorban a hitelező „kezében van a döntés”, hogy indít-e felszámolási eljárást, ha ennek feltétele fennáll, vagy sem.
- ***Ha az adós fizetéseképtelensége bekövetkezik, ez az alkalmazás során maga után vonhatja, hogy a szakértő nem fogja nyilatkozatával ellátni a tervet arra vonatkozóan, hogy a terv alkalmas arra, hogy megakadályozza az adós fizetéseképtelenségét, illetve a hitelezők sem fogják támogatni az adóst a tárgyalások során.***

Az egyéb eljárásokkal fennálló kapcsolat

- Szát. 7. § Szerkezetátalakítás nem határozható el, ha
- a) az adós ellen belföldön szerkezetátalakítási eljárás vagy jogszabályban meghatározott *reorganizációs eljárás* van folyamatban,
- b) az adós *végelszámolás* alatt áll,
- c) az adós ellen
- ca) a Cstv. szerinti *csődeljárás, felszámolási eljárás*,
- cb) a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény szerinti *kényszertörlési eljárás*,
- cd) *kényszer-végelszámolás, egyszerűsített törlési eljárás, vagy*
- ce) *más tagállamban főeljárás vagy területi eljárás*
- *megindítása tárgyában jogerős határozatot közzétették,.....*

Az egyéb eljárásokkal fennálló kapcsolat

- d) a korábbi szerkezetátalakítás során a bíróság által jóváhagyott - hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal jóváhagyott - szerkezetátalakítási terv, a jogszabályban meghatározott reorganizációs eljárásban a bíróság által jóváhagyott reorganizációs terv vagy a Cstv. szerinti csődeljárásban bíróság által jóváhagyott csődegyezésben elfogadott terv végrehajtásának időtartama még nem zárult le, vagy az egyezséggel zárult felszámolás esetén az egyezésben vállalt kötelezettség teljesítése az egyezésben vállalt feltételek mellett még folyamatban van,
- e) a korábbi szerkezetátalakításban vagy a jogszabályban meghatározott reorganizációs eljárásban az adós moratóriumot kapott és a korábbi szerkezetátalakítás vagy a jogszabályban meghatározott reorganizációs eljárás kezdő napjától - kivéve a d) pont szerinti esetet - 3 év nem telt el,....

Az egyéb eljárásokkal fennálló kapcsolat

- A szerkezetátalakítási eljárás része lett a csődjog rendszerének, ezért a fizetéseképtelenségi szakértőknek is ismerniük kell azokat a szabályokat, amelyek a szerkezetátalakítási eljárást a többi csődjogi szabályhoz kapcsolja.

- A szerkezetátalakítás megindításával kapcsolatos kérdések

A szerkezetátalakítás általános szabályai

- 6. § (1) **Az adós a fizetéseképtelenné válás valószínűsége esetén szerkezetátalakítást határozhat el. A szerkezetátalakítás célja, hogy az adós egyes hitelezőivel vagy valamennyi hitelezőjével olyan szerkezetátalakítási tervet fogadjon el és hajtson végre, amellyel megelőzhető az adós jövőbeli fizetéseképtelensége, illetve biztosítható a működőképessége.**
- (2) A szerkezetátalakítás annak kezdő napjától a szerkezetátalakítási terv végrehajtásának záró időpontjáig vagy a szerkezetátalakítás megghiúsulásáig tart.
- *A szerkezetátalakítás - mint azt a fogalma is tartalmazza - **egy intézkedéssorozat**, amely az adós pénzügyi egyensúlyának helyreállítását célozza. Ez azonban általában nem tud megvalósulni a hitelezőktől függetlenül, ezért a szerkezetátalakítás tényleges célja, hogy az adós a hitelezőivel, egyes hitelezőivel (a Szát szerint az érintett hitelezőivel) megállapodva tudja kialakítani ezen intézkedéssorozatot és az végrehajtásra is kerüljön. **A szerkezetátalakításra vonatkozó jogi szabályozás rugalmasságát igazolja, hogy a Szát. nem köti meg az adós kezét abban, hogy meghatározza, mely hitelezőkkel köti meg a megállapodást. Vagyis a szerkezetátalakítási megállapodás megköthető egyes hitelezőkel vagy valamennyi hitelezővel.***

Mikor nem indítható szerkezetátalakítás?

- A Szát. 7. § **Szerkezetátalakítás nem határozható el, ha**
- a) az adós ellen belföldön szerkezetátalakítási eljárás vagy jogszabályban meghatározott **reorganizációs eljárás** van folyamatban,
- b) az adós **végelszámolás** alatt áll,
- c) az adós ellen
- ca) a Cstv. szerinti **csődeljárás, felszámolási eljárás,**
- cb) a Ctv. szerinti **kényszersztörlési eljárás,**
- cc) az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény szerinti **kényszer-végelszámolás, egyszerűsített törlési eljárás,** vagy
- cd) az eljárás megindítása szerinti tagállamban az (EU) 2015/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet „A” mellékletében **felsorolt főeljárás vagy területi eljárás**
- d) a korábbi szerkezetátalakítás során a bíróság által jóváhagyott - hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal jóváhagyott - szerkezetátalakítási terv, a jogszabályban meghatározott reorganizációs eljárásban a bíróság által jóváhagyott reorganizációs terv vagy a Cstv. szerinti csődeljárásban bíróság által jóváhagyott csődegyezségben elfogadott **terv végrehajtásának időtartama még nem zárult le,** vagy az egyezséggel zárult felszámolás esetén az egyezségben vállalt kötelezettség teljesítése az egyezségben vállalt feltételek mellett még folyamatban van,
- e) a korábbi szerkezetátalakításban vagy a jogszabályban meghatározott reorganizációs eljárásban az adós moratóriumot kapott és a korábbi szerkezetátalakítás vagy a jogszabályban meghatározott reorganizációs eljárás kezdő napjától - kivéve a d) pont szerinti esetet - **3 év nem telt el,**

Mikor nem indítható szerkezetátalakítás?

- f) a szerkezetátalakítás kezdő napján
- fa) az adósnak 30 napon túli olyan lejárt, nem vitatott vagy elismert tartozása vagy tartozásai vannak, amely vagy amelyek együttesen meghaladják a vele szemben fennálló követelések 10%-át, vagy
- fb) az adóssal szemben **végrehajtás** van folyamatban,
- g) a szerkezetátalakítás kezdő napját megelőző 3 üzleti évre vonatkozó, az adós számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: számviteli törvény) szerinti **bármelyik beszámolója nem került közzétételre és letétbe helyezésre, vagy**
- h) olyan **büntetőeljárás van folyamatban**, amelyben az adóssal szemben büntetőjogi intézkedés alkalmazásának lehet helye.
- **A Szát. 21.§ (1) bek. értelmében hiánypótlás nélküli visszautasításnak van helye, ha ezek a feltételek fennállnak.**

A szerkezetátalakítás megghiúsulása

- **Új fogalom a szerkezetátalakítási eljárás megghiúsulása, amelyhez következmények fűződnek.**
- 8. § A szerkezetátalakítás megghiúsul
- a) a szerkezetátalakítási eljárás jogerős megindításának napjától számított 365. napon, **ha ezen időpontig nincs az érintett hitelezők által elfogadott és jóváhagyásra vagy hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyásra a bírósághoz benyújtott szerkezetátalakítási terv,**
- b) a szerkezetátalakítási eljárás jogerős megindításának napjától számított **120. napon,** ha ezen időpontig az **adós szerkezetátalakítási tervet nem bocsátott az érintett hitelezők rendelkezésére** határozathozatalra, vagy a határozathozatal során a szerkezetátalakítási tervet a **42. § (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti hitelezői osztályok egyikében sem támogatta a hitelezői osztályba tartozó hitelezők számszerű és szavazatszám szerinti többsége (a továbbiakban: érintett hitelezők szerkezetátalakítás megghiúsítására képes része),**
- **c) az a) és b) pont szerinti határidőn belül is a harmadik sikertelen határozathozatal napján,** ha a harmadik alkalommal elfogadásra bocsátott szerkezetátalakítási tervet az érintett hitelezők az elfogadáshoz vagy a hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyáshoz szükséges arányban nem fogadták el,
- d) a **végzés jogerőre emelkedésének napján,** ha a bíróság
- da) a szerkezetátalakítási terv jóváhagyása vagy a hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyása iránti **kérelmet visszautasította,** vagy
- db) a szerkezetátalakítási terv jóváhagyását vagy a szerkezetátalakítási terv hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő **jóváhagyását megtagadta,** valamint
- e) azon a napon, amikor a 7. § a)-c) és h) pontjában meghatározott valamely ok a szerkezetátalakítási eljárás jogerős megindítása után bekövetkezik.

A szerkezetátalakítás megghiúsulása

- **A megghiúsulás speciális, sui generis anyagi jogi fogalom, ebben az eljárásban alkalmazandó.**
- A szerkezetátalakítás célja, hogy az adós az érintett hitelezőivel szerkezetátalakítási tervet tudjon elfogadni. A tárgyalási folyamat, a szerkezetátalakítás céljára igénybe vehető eszközök nem folyhatnak parttalanul. A rendelkezés meghatározza azt az időkeretet, amelyen belül az adós a szerkezetátalakítási tárgyalásokat lefolytathatja, és meghatározza azokat az időbeli és eseménybeli korlátozásokat, amelyek a szerkezetátalakítás megghiúsulására vezetnek.
- A szerkezetátalakítás koherens szabályozása érdekében szükséges kimondani azt is, hogy ha a szerkezetátalakítási eljárás alatt olyan körülmény következik be, amely miatt elhatározni sem lehetne a szerkezetátalakítást, akkor a szerkezetátalakítás megghiúsul. ***A megghiúsulási okok objektív tényeken alapulnak, ha azok a bíróság tudomására jutnak, a szerkezetátalakítási eljárást hivatalból kell megszüntetni*** a szerkezetátalakítási eljárás általános szabályai alapján.
- **Utalni lehet arra, hogy a szerkezetátalakítási eljárás jogerős megindításáig a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 240. §-a alapján lehet megszüntetni az eljárást, ha a szerkezetátalakítás elhatározását akadályozó, a 7. § a)-c) és h) pontjában meghatározott valamely ok bekövetkezik.**
- A szerkezetátalakítási eljárás jogerős megindításától pedig saját szabályt határoz meg a Szát.13.§ (5) bek.-e.
- **Ha még nem adták be a kérelmet a bíróságra, akkor nincs bírósági eljárás, a bíróság nem határozhat.**

A szerkezetátalakítási terv végrehajtható okirat.

- 9. § (1) *A szerkezetátalakítási terv bírósági jóváhagyása esetén a tervben foglalt jogok és kötelezettségek az **adósra, valamennyi érintett hitelezőre, továbbá a szerkezetátalakítási tervhez jognyilatkozattal csatlakozó felekre** terjednek ki.*
- (2) **A bíróság jogerős végzésével jóváhagyott szerkezetátalakítási terv** az adós és az érintett hitelező között fennálló, a szerkezetátalakítási tervvel érintett szerződés **közokiratba foglalt módosításának** és egyben a szerkezetátalakítási terv érintett hitelezők általi elfogadásának napján fennálló elismert és nem vitatott tartozások tekintetében adósi **tartozáselismerésnek is minősül.**
- (3) A szerkezetátalakítási tervben szereplő kötelezettség jogosultja - a teljesítési határidő elteltét követően - az őt megillető kötelezettség vonatkozásában, a jogerősen jóváhagyott szerkezetátalakítási terv alapján végrehajtási záradék kiállítását kérheti az elsőfokon eljáró bíróságtól. **A lejárt teljesítési határidejű kötelezettség vonatkozásában végrehajtási záradékkal ellátott szerkezetátalakítási terv végrehajtható okirat.**

A szerkezetátalakítási terv végrehajtható okirat.

- **A csődeljárástól eltérően nem a jóváhagyó határozat minősül ítélethatályú határozatnak, ami végrehajtható, hanem a bíróság által jóváhagyott szerkezetátalakítási terv.**
- Az Indokolás szerint a szerkezetátalakítási terv bírósági jóváhagyása nemperes eljárásban történik, a bíróság a jóváhagyás során elsődlegesen a formai és tartalmi elemek meglétét, azok jogszabályszerűségét vizsgálja, azonban a *szerkezetátalakítási terv gazdasági, üzleti célszerűségét, a szerkezetátalakítási tervben foglalt intézkedések megfelelőségét, a felek akarati szándékát nem vizsgálja.*
- Azt, hogy a szerkezetátalakítási terv képes-e a célját betölteni, vagyis, hogy végrehajtása esetén megelőzhető az adós fizetéseképtelensége, illetve biztosítható működőképessége, a bíróság csak akkor vizsgálja, ha erre vonatkozóan ellenírat benyújtására kerül sor. Sajátos vizsgálat történik a szerkezetátalakítási terv jóváhagyásakor akkor is, ha a nemmel szavazó érintett hitelező arra hivatkozással nyújt be elleníratot, hogy a szerkezetátalakítási terv nem felel meg a hitelezők legjobb érdekei módszertani tesztnek. A bíróság azonban ezen esetekben sem a szerkezetátalakítási terv egészének, mint a felek közötti egyezségnek az érvényességéről dönt. Ha felek között később vita merül fel, azt az általános polgári jogi szabályok szerint perben rendezhetik.
- A szerkezetátalakítási tervben foglalt teljesítési határidő lejártá után ezért a jogosult az első fokon eljárt bíróságtól végrehajtási záradék kiállítását kérheti azon kötelezettségre, amelyet az adós nem teljesített számára. **Az így keletkezett végrehajtható okirat alapján a hitelező végrehajtást kezdeményezhet az adóssal szemben.**

A szerkezetátalakítás elhatározása

- **12. § (1) A szerkezetátalakítás elhatározásáról és annak kezdő napjáról az adós**nak a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:16. §-a szerinti **döntéshozó szerve** (a továbbiakban: döntéshozó szerv) vagy egyszemélyes jogi személy adós esetén az alapítója vagy az egyedüli tagja - a (2) bekezdés szerinti előterjesztés alapján - határoz;
- (2) Az adós vezető tisztségviselője előterjesztést készít, amelyben bemutatja legalább
 - a) az adós vagyoni és pénzügyi helyzetét,
 - b) a *fizetéseképtelenné válás valószínűségét* alátámasztó tényeket és körülményeket, továbbá azt, hogy a szerkezetátalakítás elhatározásának törvényi akadályai nem állnak fenn,
 - c) az érintett hitelezői követeléseket, az érintett hitelezők 40. § szerinti nyilvántartását - ideértve a vitatott hitelezői követeléseket is -, továbbá azt, hogy mely hitelezői követeléseket nem kíván bevonni a szerkezetátalakításba és milyen okból,
 - d) az adós szerkezetátalakítás alatti működését esetlegesen érintő változtatásokat,
 - e) azt, hogy milyen jogi, gazdasági, egyéb szempontok indokolják a szerkezetátalakítás szükségességét,
 - f) azokat a körülményeket, amelyek alapján valószínűsíthető, hogy a hitelezőkkel sikeresen lefolytathatóak a tárgyalások, és a szerkezetátalakítási terv elfogadására kerülhet sor, valamint
 - g) a szerkezetátalakítás kezdő napját.
- **(3) A szerkezetátalakítás kezdő napja a szerkezetátalakításról hozott határozatban megállapított időpont, amely nem lehet korábbi, mint a határozat kelte és nem lehet későbbi, mint a határozat keltét követő 15. nap.**
- **(Célszerű a határozat előtt előzetes vizsgálatot végezni- ld profi csőd, béna csőd kérdése.)**

A szerkezetátalakítás elhatározása

(4) A döntéshozó szerv a szerkezetátalakítás elhatározásáról és a szerkezetátalakítási terv 48. § (1) bekezdése szerinti adós általi előzetes elfogadásáról a határozatképesség megállapításánál figyelembe vett **szavazatok legalább háromnegyedes többségével hoz határozatot;** semmis a létesítő okiratnak olyan rendelkezése, amely ennél alacsonyabb szavazati arányt ír elő.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott határozat kivételével a szerkezetátalakításhoz közvetlenül kapcsolódó, az adós döntéshozó szervének határozatát igénylő esetekben a döntéshozó szerv ülése - az adós létesítő okiratának eltérő rendelkezése esetén is - **határozatképes, ha azon a leadható szavazatok több mint felét képviselő szavazásra jogosult részt vesz.** A döntéshozó szerv a határozatát - az adós létesítő okiratának eltérő rendelkezése esetén is - **egyszerű szótöbbséggel hozza meg.**

A szerkezetátalakítás elhatározása

- A Szát 5. alcíme társasági jogi rendelkezéseket (is) tartalmaz, eltérően például a Cstv-től, ahol a csőd vagy felszámolási eljárás adós általi megindítása esetére nem találhatók ilyen előírások. Ennek oka az, hogy a Szerkezetátalakítási Irányelv a (96) preambulumbekkezdésében külön hangsúlyozza, hogy „**A szerkezetátalakítási terv elfogadási és végrehajtási folyamatának hatékonyságát nem veszélyeztetheti a társasági jog.**”, ezért kerültek külön a szerkezetátalakításra vonatkozó, a hatékonyságot elősegíteni hivatott társasági jogi rendelkezések a Szát.-ba. (Szabó Judit)
- A szerkezetátalakítás azonban egy hosszú, sok esetben gyors, operatív döntések meghozatalát kívánó folyamat, így elképzelhető, hogy a döntéshozó szerv határozathozatalának időigénye ezzel nem összeegyeztethető, **vagy egyébként az adós tagjai nem kívánnak a szerkezetátalakítási döntések (mindegyikébe) belefolyni.** A Ptk. Harmadik könyve a jogi személyekre vonatkozó szabályok között a jogi személy szervei, az egyes jogi személy típusoknál nevesített szervek hatáskörét nem határozza meg kötelező erővel, tehát a jogi személyek, gazdasági társaságok stb. a működési kérdéseikben szabadon döntenek. **Nem kizárt tehát, hogy például a szerkezetátalakítással összefüggő egyes kérdésekben - a szerkezetátalakítás elhatározásának kivételével, amelyet a törvény kógens módon az adós döntéshozó szervére telepít - az adós úgy határozzon az anyagi jogi szabályok betartása mellett, hogy más adósi szervre delegálja.** Elképzelhető, hogy csak egyes kérdésekben való döntést ruházza át, de a főbb döntéseket (például a szerkezetátalakítási terv elfogadása) a döntéshozó szerv hatáskörében tartja, és elképzelhető az is, hogy minden kérdésben egy kijelölt szerv dönt (például felügyelőbizottság). Fontos kiemelni az, hogy ha szerkezetátalakítási tervről is az adós döntéshozó szerve határoz, akkor a törvény rendelkezése szerint a határozathozatalhoz legalább minősített többség szükséges.

Zálogjoggal terhelt vagyontárgy értékesítése

(7) Az adós vezető tisztségviselője a szerkezetátalakítás elhatározását követően köteles megtenni minden szükséges, a feladatkörébe eső intézkedést a hitelezői érdekek figyelembevételével, továbbá az adós döntéshozó szerve vagy egyszemélyes jogi személy adós esetén az alapítója vagy az egyedüli tagja hatáskörébe tartozó határozatok - így különösen a fizetése képtelenség elkerülése érdekében szükséges határozatok - meghozatala érdekében, továbbá **tartózkodnia kell egyes hitelezők indokolatlan előnyben részesítésétől, az adós pénzügyi helyzetéhez képest indokolatlan üzleti kockázatvállalástól.**

(8) Az adós vezető tisztségviselője köteles zálogjoggal terhelt vagyon elidegenítése előtt annak az érintett hitelezőnek az előzetes írásbeli engedélyét beszerezni, akinek a zálogjogával a vagyontárgy terhelt.

(9) Ha a zálogjogosult érintett hitelező a hozzájárulását olyan módon adja meg az értékesítéshez, hogy a vételárát részben vagy egészben az adós rendelkezésére bocsátja, a zálogjoggal biztosított, a zálogtárgy értékesítéséből befolyt nettó vételár összegéig számított eredeti követelése és az azután járó szavazatszám csak a számára kifizetett összeggel csökkenthető le; az adós rendelkezésére bocsátott összeg alapján nem illeti meg további szavazati jog. Az adós rendelkezésére bocsátott összeg vonatkozásában az átmeneti vagy az új finanszírozást így módon biztosító érintett hitelező kérésére az átmeneti vagy az új finanszírozás szabályait kell alkalmazni.

A Ptk. 5:82.§ (2) bek. Kimondja, hogy a kielégítési jogot - ha e törvény másképpen nem rendelkezik - a zálogtárgyra az elzálogosítás után szerzett jogok nem érintik. A Szát. ehhez képest egy speciális szabályt alkot.

Indokolás: Annak érdekében, hogy a biztosított hitelezők érdekeltté váljanak az adós további finanszírozásában, a vezető tisztségviselőnek, ha a terv a zálogjoggal terhelt vagyon értékesítésére tesz javaslatot, ez csak a zálogjogosult hitelező előzetes engedélye alapján lehetséges. A hitelező azonban dönthet úgy, hogy a befolyt vételárát az adós rendelkezésére bocsátja, ez esetben az így rendelkezésre bocsátott összeg átmeneti vagy új finanszírozásként kezelhető.

A vezető tisztségviselő felelőssége

- **Bodzási Balázs** tanulmányában elemzi a vezetői felelősséget, ha nem tesz eleget a (7) bekezdésben foglaltaknak.
- A törvény csak annyit mond, hogy az adós vezető tisztségviselője a tőketulajdonosok (tagok) és a hitelezők érdekeit a 12. § (7) bekezdés szerinti kötelezettségére tekintettel veszi figyelembe a szerkezetátalakítás során. Külön rendelkezés hiányában jogkövetkezményként a polgári jog általános szankciója, a **kártérítés jöhet szóba**. Ennek alapján a vezető tisztségviselőt kártérítési felelősség terhelheti abban az esetben, ha a Szát. 12. § (7) bekezdésében írt kötelezettségeit megszegi.
- Kérdés azonban, hogy **ki érvényesíthet kártérítési igényt** a vezető tisztségviselővel szemben és **milyen jogalapon**. Az indokolatlanul hátrányban részesített hitelezők valószínűleg érvényesíthetnek kártérítési igényt, deliktuális alapon. Indokolatlan üzleti kockázatvállalás esetén azonban maga az adós vállalkozás is felléphet kártérítési igénnyel a vezető tisztségviselővel szemben. Erre azonban már kontraktuális alapon – vagyis a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint – kerülhet sor, összhangban a Ptk. 3:24. § (1) bekezdésében foglaltakkal.

- **A SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI POLGÁRI
NEMPERES ELJÁRÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI**

Általános eljárási szabályok

- 13. § (1) E törvényben szabályozott bírósági polgári nemperes szervezetátalakítási eljárásra (a továbbiakban: szervezetátalakítási eljárás) - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvénynek (Bpnp) a bírósági polgári nemperes eljárásokra vonatkozó általános rendelkezéseit, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait a nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel kell alkalmazni.
- (2) A szervezetátalakításhoz kapcsolódó nemperes **eljárás a Fővárosi Törvényszék hatáskörébe és kizárólagos illetékességébe tartozik.**
- (3) A szervezetátalakítási eljárásban **a jogi képviselet kötelező.**
- 14. § (1) A szervezetátalakítási eljárásban nincs helye félbeszakadásnak, szünetelésnek, költségkedvezmény engedélyezésének, és - ha e törvény másképpen nem rendelkezik - felfüggesztésnek, beavatkozásnak.
- (2) A szervezetátalakítási eljárás során **elsődlegesen okirati bizonyításnak van helye. A bíróság az általa szükségesnek tartott bizonyítást hivatalból is elrendelheti,** az ügyben érintettektől és a szervezetátalakítási szakértőtől írásbeli nyilatkozatot kérhet. A bíróság **szükség esetén személyes meghallgatást tart.**
- (3) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a bíróság általános intézkedési kötelezettségének határideje 8 munkanap.
- (4) Több azonos tárgyú kérelem előterjesztése esetén a bíróság a kérelmeket érkezési sorrendben bírálja el.
- (5) A bíróság a Pp. 240. §-ában meghatározott okon túl a szervezetátalakítási eljárást - annak bármely szakaszában - hivatalból megszünteti akkor is, ha a bíróság tudomására jut, hogy a 8. §-ban meghatározott valamely ok alapján a szervezetátalakítás megghiúsulása bekövetkezett.

Általános eljárási szabályok

- **A Cstv. nem háttérszabály, ennek ellenére a törvény kifejezetten utal egyes csődszabályokra. Kérdés, hogy a Cstv. Szabályai alapján kialakult gyakorlatra lehet-e hivatkozni. A vagyonrendezési eljárásban pl. tiltja a gyakorlat a Cstv. megoldásainak a figyelembe vételét.**
- **A Bpnp. 1.§-a tartalmazza a bírósági nemperes eljárások általános szabályait.** Pár fontosabbat megemlítek:
- 1. § (1) A bírósági polgári nemperes eljárásokban - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel kell alkalmazni.
- (3) Az eljárás nem különül el perfelvételi és érdemi tárgyalási szakra. Azokat az eljárási cselekményeket, amelyek megtételét a Pp. a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig teszi lehetővé, az elsőfokú eljárás befejezéséig lehet megtenni.
- (4) Az eljárásban a Pp. jegyzőkönyvre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a jegyzőkönyv folyamatos felvétel útján történő készítésének nincs helye.
- **(5) Az eljárásban az ügy érdemében is végzéssel kell határozni. Az eljárást befejező végzés ellen fellebbezésnek van helye.**
- (6) Az eljárásban a jogi képviselő nem kötelező. Az ítéltábla előtti eljárásban az ügy érdemében hozott végzés elleni fellebbezést, továbbá a Kúria előtti eljárásban a fellebbezést és a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő személy számára a jogi képviselő kötelező.
- (7) Az eljárásban a Pp. ítélkezési szünetre vonatkozó rendelkezései nem alkalmazhatók.
- (8) Az eljárásban magánszakértő alkalmazásának nincs helye.

Illeték mértéke

- Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 17. § (1) bekezdés u) pontja helyébe a következő rendelkezés lép
- (Mentes az ajándékozási illeték alól:)
- „u) szerkezetátalakítás során a bíróság által jóváhagyott szerkezetátalakítási tervben - ideértve annak hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyását is -, csődeljárásban a bíróság által jóváhagyott csődegyezés keretében, valamint a felszámolási eljárás során a hitelezői **követelés elengedése**, feltéve, ha a követelés jogosultja nem a szerkezetátalakítás, csődeljárás vagy felszámolási eljárás alá vont gazdálkodó szervezet tagja, vezető tisztségviselője vagy ezek Polgári Törvénykönyv szerinti hozzátartozója;”
- **„A szerkezetátalakításhoz kapcsolódó bírósági eljárások illetéke**
- **44/B. § (1) A szerkezetátalakítási eljárás illetéke 80 000 forint.**
- **(2) Az ellenirat illetéke 15 000 forint.”**
- **47.§ (3) * A cégbíróági eljárásban, a szerkezetátalakítási eljárásban, a csődeljárásban, valamint a felszámolási eljárásban - ideértve a 2015/848 EU rendeletben meghatározott, magyar bíróság előtt kezdeményezett nemperes eljárásokat is - az ügy érdemében hozott végzés elleni fellebbezés illetéke 30 000 forint, minden más esetben 7000 forint.**
- **50.§ (4) * A cégbíróági, valamint a csőd- és felszámolási eljárásban - ideértve a 2015/848 EU rendeletben meghatározott, magyar bíróság előtt kezdeményezett nemperes eljárásokat is - hozott végzés elleni felülvizsgálat illetéke 30 000 forint.**

Hitelezői státusz az eljárásban

- Szát.3.§ (1) **6. érintett felek:** olyan hitelezők, tőketulajdonosok, akiknek követeléseit, illetve érdekeit a szerkezetátalakítási terv közvetlenül érinti;
- **7. érintett hitelező:** érintett félnek minősülő hitelező;
- **10. hitelező:** az, akinek az adóssal szemben **pénzkövetelése vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van**, ideértve a szerkezetátalakítás kezdő napja után esedékessé váló követeléseket is;
- **Szabó Judit:** A szerkezetátalakítás elhatározásakor az adós „szabadon” dönt abban a kérdésben, hogy mely hitelezőivel kíván megállapodni, kiket von be a szerkezetátalakításba. A Szát. 12. § (2) bekezdés c) pontja a vezető tisztségviselői előterjesztés tartalmi elemeként az **érintett hitelezői követeléseket** nevesíti. Az érintett hitelező Szát. szerinti fogalma szerint ő érintett félnek minősülő hitelező. A Szát. szerinti szabályozás kialakításának egyik indoka: **az általános és a korlátozott moratórium közötti elhatárolás kialakítása**, mert utóbbi esetén arról van szó, hogy az adós dönti el azt, hogy mely hitelezőivel szemben kéri a moratórium biztosította védelmet. Itt szabad választása van abban, hogy minden olyan hitelezőre kéri-e „kiterjeszteni”, akivel a szerkezetátalakítási tervben kíván megállapodni vagy sem.
- Az általános moratórium nem csupán a szerkezetátalakításba bevont (a szerkezetátalakítási tervvel érintett) hitelezőkre, **hanem minden hitelezőre kiterjed**, azaz azokra, akiknek az adóssal szemben pénzkövetelése vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van, ideértve a szerkezetátalakítás kezdő napja után esedékessé vált követeléseket is.

A tőketulajdonosok

- [71] A másik „érintett személyi kör”, amelyről szót kell ejtenünk a fogalmak kialakítása kapcsán, az **adós tulajdonosai**.
- [72] A Szerkezetátalakítási Irányelv a tőketulajdonosokkal kapcsolatban kiemeli azt is, hogy a szerkezetátalakítás szabályainak (nemcsak társasági jogi rendelkezések) kialakítása során is figyelemmel kell lenni arra, hogy **a tulajdonosok ne akadályozhassák indokolatlanul a szerkezetátalakítási tervek elfogadását**. Itt elsősorban az egyes érintett szavazási osztályok és szavazási jog szabályaira gondolhatunk.
- [73] A Szát. keretében - figyelemmel arra, hogy a magyar vállalkozások jellemzően egyszerűbb tulajdonosi szerkezetűek -, élve a Szerkezetátalakítási Irányelv adta opcióval, **nem került kialakításra külön a tőketulajdonosokkal kapcsolatos szabályozás** (a társasági jogi szabályokon túl), **amennyiben hitelezőként érdekeltek a szerkezetátalakításban**. **Követelésük besorolására vonatkozik külön előírás, a hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyás és a szerkezetátalakítás megghiúsulása feltétele szempontjából „hátrасorolt kategóriába” kerülnek**, mert egyetértésük nem vehető figyelembe a szükséges hitelezői támogatottság megállapításakor. **Az érintett felek fogalmába viszont annyiban beleérthetők, hogy a szerkezetátalakítási terv érintheti érdekeiket (például, ha a terv szerint részesedés-átruházás történik), a tervről azonban a döntéshozó fórumon és nem a tervről való szavazás keretében nyilváníthatnak véleményt, ha nem hitelezők.**

Nyilvános szerkezetátalakítási eljárás

- 15. § (1) Ha a bíróság a szerkezetátalakítási eljárásban **általános moratóriumot rendel el**, a szerkezetátalakítási eljárás **nyilvános szerkezetátalakítási eljárásnak minősül** az általános moratórium ideiglenes elrendelésének Céglözlönyben való közzététele napjától a szerkezetátalakítási eljárás jogerős befejezéséig vagy megszüntetéséig. A bíróság azt, hogy a szerkezetátalakítási eljárás nyilvános, végzéssel állapítja meg és a Céglözlönyben közzéteszi.
- (2) Ha a bíróság az általános moratóriumot jogerősen elrendeli, intézkedik a szerkezetátalakítási eljárásra vonatkozó adatoknak az adósz nyilvántartó nyilvántartásba történő bejegyzése iránt.
- (3) Ha a bíróság a nyilvános szerkezetátalakítási eljárást jogerősen befejezi vagy megszünteti, ennek tényét a Céglözlönyben közzéteszi, és intézkedik az eljárás befejezésével vagy megszüntetésével összefüggő adatoknak az adósz nyilvántartó nyilvántartásba történő bejegyzése, illetve törlése iránt.
- (4) Nyilvános szerkezetátalakítási eljárás esetén az (1) bekezdés szerinti közzétételt követő 30 napon belül felülvizsgálati kérelmet lehet előterjeszteni a nyilvános eljárást megállapító határozat ellen arra való hivatkozással, hogy az eljárás lefolytatására a magyar bíróságnak nincs joghatósága. Ilyen kérelem benyújtása esetén a Cstv. 6/Q. §-a a szerkezetátalakítási eljárásra is alkalmazandó.
- (5) Az (EU) 2015/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet 28. cikkéből következő, az Európai Unió más tagállamában történő közzététel iránt a szerkezetátalakítási szakértő, ha szerkezetátalakítási szakértő még nem került kijelölésre, az adós intézkedik.
- *Érdekes megoldás, hogy a törvény ezen szakaszában történik a nyilvános szerkezetátalakítási eljárásra vonatkozó előírások egy részének a megjelenítése.*

A kérelemre vonatkozó általános szabályok

- 21. § (1) A bíróság - **hiánypótlási felhívás kiadását mellőzve** - a szerkezetátalakítási eljárásban benyújtható kérelmet **visszautasítja**, ha
 - a) az eljárásra a magyar bíróság joghatósága - törvény, az Európai Unió kötelező jogi aktusa, nemzetközi egyezmény alapján - kizárt, vagy külföldi bíróság rendelkezik kizárólagos joghatósággal,
 - c) törvény rendelkezése alapján nincs helye a kérelem előterjesztésének,
 - d) a kérelmező nem jogosult a kérelem előterjesztésére,
 - e) a kérelmező ugyanazon ok alapján már nyújtott be kérelmet, és az eljárás folyamatban van vagy a kérelmet ugyanazon ok alapján már jogerősen érdemben elbírálták, és a kérelmező nem hivatkozik el nem bírált új körülményre,
 - g) a kérelmező a kérelmet nem formanyomtatványon terjesztette elő,
 - h) azt a kérelmező a kötelező jogi képviselő ellenére jogi képviselő közreműködése nélkül nyújtotta be, vagy.....
- (2) A bíróság visszautasítja a szerkezetátalakítási eljárásban benyújtható kérelmet, ha hiánypótlási felhívás ellenére a kérelmező a hiányokat a kitűzött határidő alatt nem pótolja vagy a kérelmet újból hiányosan adja be.
- **(3) A hiánypótlásra felhívó végzés kiadására csak egy alkalommal kerülhet sor és abban a kérelem valamennyi hiányosságát (hibáját) meg kell jelölni. A hiánypótlásra 15 napos határidőt kell biztosítani, amely a határidő lejárta előtt benyújtott kérelemre egy alkalommal, legfeljebb 8 nappal meghosszabbítható.**
- (5) A szerkezetátalakítási eljárásban benyújtható kérelmet visszautasító végzés ellen - az (1) bekezdés a)-e) és i) pontja, továbbá a (2) bekezdés alapján meghozott végzés kivételével - **fellebbezésnek nincs helye**. A szerkezetátalakítási eljárásban benyújtható kérelem előterjesztésének joghatásai fennmaradnak, ha a kérelmező az ügy előzményére hivatkozással, a visszautasító végzés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt a kérelmet szabályszerűen - a már megfelelően becsatolt mellékletek kivételével - **újra előterjeszti**. A határidő elmulasztása esetén **igazolásnak nincs helye**.

A kérelemre vonatkozó általános szabályok

- A Szát. a legsúlyosabb hiányosságok esetén teszi lehetővé a hiánypótlás nélküli visszautasítást.
- Ha ezek okok nem állnak fenn, de hiányos a beadvány, akkor kell hiánypótlást kiadnia. Fontos, hogy csak egyszer adhat ki ilyen hiánypótló végzést, ha valamit elfelejtett, azt nem hozhatja elő egy második hiánypótlásban.
- Az nagyon jó, hogy fellebbezgetés helyett újra be lehet adni a kérelmet.
- A kérdés inkább az, hogy újra lehet-e kezdeni az egészet új határozattal és iratokkal.

A bírósági szerkezetátalakítási eljárás megindítása

- **22. § (1) Az adós a szerkezetátalakításról hozott határozatának meghozatalát követő 5 napon belül *köteles kérni a szerkezetátalakítási eljárás megindítását*, bejelentve a szerkezetátalakítás elhatározásának tény (ez a határozat egyik fontos tartalma)**
- (2) A szerkezetátalakítás bírósági megindítása iránti kérelemnek a szerkezetátalakítási eljárásban benyújtható kérelem általános tartalmán túl tartalmaznia kell
 - a) a szerkezetátalakítás **kezdő napját**,
 - b) az érintett hitelezők nevét, az azonosításukhoz szükséges adatokat,
 - c) az adóssal szemben fennálló valamennyi követelést a jogosult nevének, a követelés jogalapjának, összegének és esedékességének bemutatásával, továbbá azt, hogy ezek közül melyek a 30 napnál nem régebben lejárt, nem vitatott vagy elismert tartozásai vagy arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy ilyen tartozása nincs,
 - d) az adós arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy
 - da) nincsen 30 napon túli olyan lejárt, nem vitatott vagy elismert tartozása vagy tartozásai, amely vagy amelyek együttesen meghaladják a vele szemben fennálló követelések 10%-át, és
 - db) vele szemben végrehajtás nincs folyamatban,
 - **e) annak bemutatását, hogy az adós fizetéseképtelenné válása valószínűségét milyen okok támasztják alá, valamint**
 - **f) az adós arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy az eljárásban általános moratóriumot fog-e kérni.**
- *Utóbbi nyilatkozatnak tehát nem kell feltétlenül a határozatban szerepelnie, de ha betették a határozatba, akkor csak erre kell utalni.*

A bírósági szerkezetátalakítási eljárás megindítása

- (4) Ha a kérelem visszautasításának nincs helye, a bíróság felhívja az érintett hitelezőket, hogy a végzésének kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül előterjesztett beadványukkal vitathatják, hogy az adós fizetéseképtelenné válásának valószínűsége és ezáltal a szerkezetátalakítási eljárás megindításának a feltétele fennáll.
- A bíróság az érintett hitelező által előterjesztett beadványt azzal a felhívással küldi meg az adósnak, hogy a beadványban foglaltakkal kapcsolatosan 5 munkanapon belül tegyen nyilatkozatot, és az azt alátámasztó bizonyítékait csatolja. E bekezdés szerinti eljárásra nincs szükség, ha az adós a kérelméhez csatolja valamennyi érintett hitelezőnek a szerkezetátalakítási eljárás megindításához való hozzájáruló nyilatkozatát.
- **Csőke A:** *A Szát. 3. § (1) bekezdés 8. pontja adja meg ennek (fizetéseképtelenné válás) a fogalmát: „olyan helyzet, amelyben alappal feltételezhető, hogy az adós a fennálló fizetési kötelezettségeit – további intézkedések meghozatala nélkül – az esedékességkor nem fogja tudni teljesíteni.” Az adósnak tehát a fizetési kötelezettségeit, valamint a teljesítési lehetőségeit kell bemutatnia, s ugyanígy a hitelezőknek ezt kell vitatniuk.*

A bírósági szerkezetátalakítási eljárás megindítása

- (5) A bíróság a felek által rendelkezésre bocsátott okiratok alapján dönt, egyéb bizonyítást nem folytat le. Ha a kérelem megfelel az e törvény szerinti előírásoknak, a bíróság a szerkezetátalakítási eljárást 15 munkanapon belül megindítja azzal, hogy a szerkezetátalakítás kezdő napja az adós kérelmében megjelölt, a 12. § (3) bekezdése szerinti nap.
- (6) Az adós a szerkezetátalakítási eljárás megindítása iránti kérelmével együtt **szerkezetátalakítási szakértő kijelölését, illetve moratórium elrendelését is kérelmezheti.** A bíróság ebben az esetben a kérelmeket együttesen bírálja el azzal, hogy szerkezetátalakítási szakértő kijelölésének, illetve moratórium elrendelésének csak akkor van helye, ha a szerkezetátalakítási eljárás megindítását elrendeli.
- (7) Ha a bíróság a szerkezetátalakítási eljárás megindítását jogerősen megtagadja, az adósnak a szerkezetátalakítás elhatározásáról szóló határozatához a jogerős elutasítás napjától joghatások nem fűződnek.

- A SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI SZAKÉRTŐ

A SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI SZAKÉRTŐ

- Miután ebben a témában már elhangzott előadás, a Szát. ide vonatkozó előírásait csak röviden ismertetem.
- **A szakcikkek közül ajánlom:**
- Fizetéseképtelenségi Jog 2021/2-3.
- Makó Péter: A szerkezetátalakítási szakértő szerepe, jogállása, feladatai, felelőssége
- Grosu Manuela: A szerkezetátalakítási mediátor lehetséges szerepe és feladatai
- Szabó Judit: A szerkezetátalakítási és fizetéseképtelenségi irányelv implementációjának folyamata – műhelytitkok 5. Szakértő - mikor kell, mikor nem?

A SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI SZAKÉRTŐ

- A szerkezetátalakítási szakértő – a felszámolóhoz hasonlóan – a kijelölt szervezet, ez egy vagyonfelügyelői tevékenységet jelent.
- A 762/2021. Korm. rendelet bevezeti a **szerkezetátalakítási szakértő személy fogalmat.**
- Sajnos a Szát. ezt a megkülönböztetést nem tartalmazza, a különbségtétel indokolt. Találhattak volna találójbb elnevezést is.

Általános kérdések

- **Szabó Judit:**
- [108] A Szerkezetátalakítási Irányelv egyik célja: **a szerkezetátalakítás költségeinek csökkentése, mind az adós, mind a hitelezők számára.** Egyes, az egyeztetésen is kifejezett vélemények szerint a restrukturálási eljárások kevesebb száma éppen annak a számlájára írható, hogy a szakértő igénybevétele igen magas költséggel jár, amelynek fedezete a kis- és közepes méretű társaságoknál nem áll rendelkezésre.
- A Szerkezetátalakítási Irányelv, a szakértő fogalmának meghatározásánál, **három feladatot nevesít:** az első segítségnyújtásra, a továbbiak a tevékenység felügyeletére és a vagyontárgyak, ügyletek feletti ellenőrzésre vonatkoznak [Szerkezetátalakítási Irányelv 2. cikk 12. pont]. [110]
- A szakértő jogosultságainak részletszabályait a Szerkezetátalakítási Irányelv nem adja meg, tehát azt, hogy a felügyelet és az ellenőrzés milyen adósi korlátozással valósul meg, **a tagállami szabályozás szabadon alakíthatja ki.** Adott esetben az adós rendelkezési jogának erős korlátozása lehet, ha a szakértő számára a jogszabály önálló képviseleti jogot biztosít. **A Szát. azonban kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a szakértő kijelölése nem érinti az adós vezető tisztségviselőjének szervezeti képviseleti vagy ügyvezetési jogait.** Egyes vezetői tisztségviselői jognyilatkozat a szakértő jóváhagyásával válik hatályossá [Szát. 25. § (5) bekezdését].
- [112] **Azt, hogy mikor nem szükséges szakértő igénybevétele, nehezebb kérdés meghatározni.** Mindenesetre, ez nem minden esetben múlik az adós döntésén, éppen ezért a szakértő kötelező kijelölése esetére a kijelölésről (kirendelésről) hozott végzéssel szemben az adós fellebbezéssel élhet.

A szerkezetátalakítási szakértő részvétele

- 23. § (1) A bíróság a szerkezetátalakítással összefüggésben kérelemre szerkezetátalakítási szakértő részvételét **hagyja jóvá** vagy e törvényben meghatározott esetekben hivatalból szerkezetátalakítási **szakértőt rendel ki** (a továbbiakban együtt: kijelölés). Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Pp. szakértőkre vonatkozó szabályai a szerkezetátalakítási szakértőre nem alkalmazandók.
- (2) A szerkezetátalakításban - kivéve a 29. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt esetet - egyszerre egy szerkezetátalakítási szakértő vehet részt.
- *A szerkezetátalakítás eredményességének növelése, szakszerűségének és szabályszerűségének elősegítése, a bíróság feladatainak előkészítése és megalapozása érdekében szerkezetátalakítási szakértő kerül kijelölésre, kérelemre vagy a törvényben meghatározott esetekben bíróság általi hivatalbóli kirendelés alapján. A törvény **az adós vagy hitelezők kérelmére történő kirendelését** (a törvény terminológiájával **kijelölését**) a szerkezetátalakítási szakértő **bíróági jóváhagyása iránti kérelem**, míg a további két kötelező eset a hivatalból történő szakértő kirendelés keretében szabályozza.*
- *Fontos, hogy az egyedi ügyekben olyan szerkezetátalakítási szakértő kerüljön jóváhagyásra vagy kirendelésre, aki szakmai tevékenységét befolyásmentesen látja el. Ezért a törvény felsorolja azokat az összeférhetetlenségi és kizáró okokat, amelyek esetén az adott ügyben nem lehet eljárni. Az összeférhetetlenségi vagy kizáró okot keletkeztető körülmények lehetnek vagyoni, tulajdonosi érdekeltséggel összefüggőek, vagy pedig a szerkezetátalakítási szakértőnek a feleknél betöltött más funkciójából adódhatnak, valamint érdemtelenégi vagy egyéb akadályozó tényezők (szünetelés).*

A szakértő eljárásba történő bevonása

- **Makó Péter: A szervezetátalakítási szakértő szerepe, jogállása, feladatai, felelőssége**
- **[5] A szervezetátalakítási szakértő 8 módon kerülhet az eljárásba:**
- **1) Az adós saját maga is megválaszthatja azt a szervezetátalakítási szakértőt**, akinek a segítségét kéri. Ilyenkor az adós és a szakértő (felszámoló) szervezet polgári jogi szerződést köt, megállapodnak a feladatokról és a természetes személyként eljáró szakértőről. Az adós kérelmére a bíróság fogja jóváhagyni a szakértő részvételét az eljárásban [Szá. 27. § (1) bekezdés]. Főszabály szerint egyszerre csak egy szakértő vehet részt a szervezetátalakításban. (A szakértő választásának lehetősége lényeges újdonság a csődeljáráshoz képest, amelynek során a vagyonfelügyelőt a bíróság rendeli ki.)
- **2) Az adós nem választ szervezetátalakítási szakértőt, hanem a bírósági eljárás megindítása iránti kérelmével együtt a bíróságtól az adós vagy a többségi hitelezők kéri a szakértő kijelölését** [Szá. 28. § (1) bekezdés]. Azt nem tisztázza a törvény, hogy ilyen esetben az adós által a szakértővel megkötendő szerződés vagy a bírósági végzés fogja-e meghatározni a szakértő díjazását, ugyanis a Szá. 30. §-a szerint a bíróság csak a hivatalból történő kirendelés esetén határoz a díjról.
- **3) Bíróság hivatalból rendel ki szakértőt, ha az adós kérelmére a bíróság általános moratóriumot rendel el**, és nincs adós által választott vagy bíróság által kijelölt szakértő [Szá. 29. § (1) bekezdés a) pont].
- **4) Bíróság hivatalból rendel ki szakértőt, ha az adós kérelmére a bíróság korlátozott moratóriumot rendel el és a szervezetátalakítással érintett követelések összértéke az adós legutóbbi beszámolója szerinti mérlegfőösszegének legalább a 25%-át teszi ki**, és nincs adós által választott vagy bíróság által kijelölt szakértő [Szá. 29. § (1) bekezdés b) pont].
- **5) Bíróság hivatalból rendel ki szakértőt, ha az adós, az adós legalább többségi tőketulajdonosa vagy valamely érintett hitelező a szervezetátalakítási tervnek osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő bírósági jóváhagyása iránti kérelmet nyújt be**, és nincs adós által választott vagy bíróság által kijelölt szakértő [Szá. 29. § (1) bekezdés c) pont].
- **6) Bíróság hivatalból rendel ki szakértőt, ha a szervezetátalakítási terv bírósági jóváhagyása iránti eljárásban elleníratot nyújtanak be és nincs adós által választott vagy bíróság által kijelölt szakértő** [Szá. 29. § (1) bekezdés d) pont].
- **7) Bíróság hivatalból kirendelhet szakértőt - tehát a bíróság mérlegelésétől függ a kirendelés -, ha a bíróság korlátozott moratóriumot rendelt el, és a biztosított érintett hitelező kéri, vagy az érintett hitelezői követelések többségével rendelkező hitelező kéri a szakértő kirendelését és nincs adós által választott vagy bíróság által kijelölt szakértő** [Szá. 29. § (2) bekezdés a) pont és Szá. 29. § (5) bekezdés].
- **8) Bíróság hivatalból kirendelhet egy másik szakértőt akkor, ha a szervezetátalakítási terv jóváhagyása iránti eljárásban elleníratot nyújtanak be és a bíróság a felmerülő bonyolult szakkérdés miatt indokoltnak tartja.**

A szerkezetátalakítási szakértő feladata

- 26. § (1) A szerkezetátalakítási szakértő feladata akkor terjed ki az **adós gazdálkodásának felügyeletére**, ha a szerkezetátalakítási szakértő jóváhagyása iránti kérelem azt tartalmazza, vagy a szerkezetátalakítási szakértő kirendelésekor a hitelezők azt a 29. §-ban foglaltak szerint kérik.
- (2) Az adós gazdálkodásának a szerkezetátalakítási szakértő felügyelete során
 - a) a szerkezetátalakítási szakértő
 - aa) betekinthes az adós irataiba, számviteli nyilvántartásaiba, könyveibe, az adós fizetési számláját, pénztárát, értékpapír- és áruállományát, valamint szerződéseit megvizsgálhatja,
 - ab) a vezető tisztségviselőktől, a felügyelőbizottság tagjaitól és az adós munkavállalóitól felvilágosítást kérhet,
 - ac) figyelemmel kíséri az adós várható és tényleges bevételeinek alakulását,
 - ad) felhívja a vezető tisztségviselőt az adóst megillető követelések érvényesítésére, és figyelemmel kíséri ezek végrehajtását,
 - ae) az általa észlelt és az adós által nem orvosolt szabálytalanságokról, illetve hiányosságról, és az általa megtett intézkedésről a 25. § (4) bekezdésében foglaltakon túl az érintett hitelezőket is tájékoztatja, továbbá
 - af) **ellenőrzi az átmeneti vagy új finanszírozás feltételeit,**
 - b) **az adós átmeneti vagy új finanszírozásnak nem minősülő új szerződéses (tartós) jogviszonyon alapuló kötelezettséget csak akkor vállalhat, ha ahhoz a szerkezetátalakítási szakértő előzetesen írásban hozzájárult,** továbbá
 - c) az adós a vagyonával kapcsolatban csak szerkezetátalakítási szakértő, - ha a jognyilatkozat Ptk. szerinti zálogjogot, a hitelbiztosítéki nyilvántartásba bejegyzett biztosítéki célú engedményezést, faktoringot, vételi jogot vagy a Ptk. XXI. címe szerinti biztosítéki szerződést is érint - a biztosítéki jogosult, és az érintett hitelező előzetes írásbeli jóváhagyásával köthet a **rendes gazdálkodás körét meghaladó szerződést, tehet más jognyilatkozatot,** ideértve e szerződésből vagy jognyilatkozatból, és a már létrejött szerződés alapján az adós részéről történő teljesítést is.
-

A szerkezetátalakítási szakértő feladata

- **Bodzási Balázs:** „Az adós a szerkezetátalakítási eljárás megindítása iránti kérelmével együtt szerkezetátalakítási szakértő kijelölését, illetve moratórium elrendelését is kérelmezheti. Szerkezetátalakítási szakértő kijelölését azonban nemcsak az adós, hanem a hitelezői követelések többségével rendelkező érintett hitelező, valamint a biztosított érintett hitelező is kérheti. **A kérelemnek azt is tartalmaznia kell, hogy a szerkezetátalakítási szakértő feladata milyen feladatokra terjedjen ki. A kérelemben ennek alapján azt is meg kell jelölni, hogy a szerkezetátalakítási szakértő tevékenysége kiterjed-e az adós gazdálkodásának felügyeletére is, és ha igen, akkor e körben milyen jogkör illeti meg a szakértőt.**”
- **Makó Péter:[15]** „A szerkezetátalakítási szakértőnek az adós és a hitelezők érdekeit egyaránt figyelembe kell vennie, feladata elsősorban a segítségnyújtás, konzultáció, közreműködés a szerkezetátalakítási terv készítésében, a tárgyalások lefolytatásában [Szát. 25. § (1) bekezdés]. **Az adós vezető tisztségviselőjének a társaság vezetésére, képviseletére irányuló jogkörét alaphelyzetben semmiben nem korlátozza a szerkezetátalakítási szakértő, nincs tehát szükség a szakértő ellenjegyzésére, jóváhagyására [Szát. 25. § (5) bekezdés]. (Ellentétben a csődeljárás során kirendelt vagyonfelügyelővel, aki jóváhagyja, ellenjegyzi az adósnak a csődeljárás kezdő időpontját követően keletkező vagyoni jellegű kötelezettségvállalásait [Cstv. 13. § (3) bekezdés c) pont].**
- [16] A Szát. 25-26. §-a felsorolja a szakértő főbb feladatait, de ne feledjük, hogy a szakértőt az adós is választhatja, megbízhatja - sőt véleményem szerint ez lesz a tipikus - és ezért a megbízási szerződésben fogja az adós és a szakértő meghatározni a szakértői feladatokat. Célszerű ezért részletesen, a szerkezetátalakítási eljárás céljához, az adós és a hitelezők érdekeinek figyelembevételéhez igazított módon rögzíteni a szakértői munka kereteit.”

A szerkezetátalakítási szakértő feladata

- **Makó Péter:**” [18] A szakértő feladata lehet az **adós gazdálkodásának felügyelete** is, de csak akkor, ha az adós az általa választott szakértő jóváhagyásakor ezt kéri, vagy ha a biztosított érintett hitelező, vagy a követelések többségével rendelkező érintett hitelező kezdeményezi ezt [Szát. 26. § (1) bekezdés].
- Az adósnak persze célszerű eleve kérni azt, hogy a választott szakértő a gazdálkodását is felügyelhesse, mert egyrészt ezzel **növelheti a hitelezők bizalmát**, másrészt pedig nehezen képzelhető el, hogy a szakértő érdemben tudjon segíteni egy megfelelő szerkezet-, szervezetváltásban, termelés átszervezésben anélkül, hogy részletesen ne ismerné meg az adós gazdálkodását. **A harmadik fő indok pedig az, hogy moratórium elrendelése esetén a törvény szerint mindenképpen kiterjed a szakértő feladata a gazdálkodás felügyeletére** * [Szát. 29. § (1) bekezdés a) és b) pont]. A gazdálkodás felügyelete a törvény szerint azt jelenti, hogy a szakértő betekinthet az adós irataiba, könyveibe, számláiba, bevételeinek alakulásába, felhívhatja az adóst követelések érvényesítésére stb. [Szát. 26. § (2) bekezdés]. Ezen intézkedések a reorganizációt segítik, a társaság vezetőinek jogkörét nem korlátozzák, ezért is célszerű, hogy maga az adós kérje, hogy a szakértőnek ez is a feladata legyen. **A teljességhez hozzátartozik, hogy a gazdálkodás felügyelete esetén az adós a szakértő hozzájárulásával köthet csak új tartós szerződéseket, vagy a rendes gazdálkodás körét meghaladó ügyletet** [Szát. 26. § (2) bekezdés c) pont]. E rendelkezés ugyan korlátozza a vezető tisztségviselő jogkörét, azonban a hitelezők bizalmát erősítheti.

A szerkezetátalakítási szakértő bírósági jóváhagyása iránti kérelem

- 27. § (1) Az adós, az érintett hitelezők követeléseinek többségével rendelkező érintett hitelezők vagy a biztosított érintett hitelező kérelmet terjeszthetnek elő az iránt, hogy a bíróság végzéssel jóváhagyja **a kérelemben megjelölt szerkezetátalakítási szakértő részvételét a szerkezetátalakításban.**
- (2) A szerkezetátalakítási szakértő bírósági jóváhagyása iránti kérelemnek a szerkezetátalakítási eljárásban benyújtható kérelem általános tartalmán túl tartalmaznia kell.....
- (3) A kérelemhez a szerkezetátalakítási eljárásban benyújtható kérelemhez általánosan csatolandó mellékleteken túl csatolni kell
- a) hitelezői kérelem esetén annak igazolását, hogy a kérelmezők követelése az érintett hitelezők követelésének a többségét eléri vagy a kérelmező biztosított érintett hitelező,
- b) * **a szerkezetátalakítási szakértőnek a kijelölést elfogadó, és az összeférhetetlenségi és kizáró ok hiányára is kiterjedő nyilatkozatát,** ideértve a szerkezetátalakítási szakértői feladatot ellátó természetes személy nyilatkozatát is, valamint
- c) arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy a szerkezetátalakítási szakértő díját a kérelmező viseli, ha pedig az adós és az érintett hitelezők vagy egyes érintett hitelezők együttesen viselik, akkor az erre vonatkozó megállapodást.
- (4) Ha a szerkezetátalakítási szakértő díját az adós és az érintett hitelezők vagy egyes érintett hitelezők megállapodása alapján részben az adós viseli, a kérelemhez csatolni kell az adósnak a szerkezetátalakítási szakértő kijelöléséhez való hozzájárulását.

A szerkezetátalakítási szakértő bírósági jóváhagyása iránti kérelem

- (5) Ha az adós legalább 25%-os közvetlen vagy közvetett állami részesedéssel működő gazdasági társaság, kizárólag a Cstv. 66. § (2) bekezdése szerinti **állami felszámoló** szerkezetátalakítási szakértőként történő bírósági jóváhagyására vonatkozóan lehet az (1) bekezdés szerinti kérelmet előterjeszteni.
- (6) Ha a kérelem visszautasításának nincs helye, és a kérelem jóváhagyásának e törvény szerinti feltételei fennállnak, a bíróság a kérelmet további mérlegelés nélkül 10 munkanapon belül jóváhagyja. A szerkezetátalakítási szakértő díját a kérelmező viseli, ha pedig az adós és az érintett hitelezők vagy egyes hitelezők ebben állapodtak meg, akkor együttesen, az egymás közötti megállapodásukban meghatározott arányban viselik.
- (7) A kérelmet elutasító végzés ellen a kérelmező élhet fellebbezéssel.

Szakértő megbízásának megszűnése

- **Makó Péter: [34] A törvény nem rendelkezik viszont arról, hogy ha az adós által választott szakértő vonatkozásában merülnek fel a fenti okok, akkor mi történik. Hiszen őt a bíróság nem jelölte ki, hanem jóváhagyta a kérelemben megjelölt szakértő részvételét az eljárásban. Logikus lenne, hogy ilyenkor a bíróság a jóváhagyást vonja vissza a jövőre nézve, és felhívja az adóst, hogy a fent írt határidőben másik szakértő részvételének jóváhagyását kérheti, vagy ennek hiányában hivatalból kerül sor a kirendelésre, ha kötelező a szakértő részvétele. De erre vonatkozó rendelkezést a törvény nem tartalmaz. A törvény abban sem egyértelmű, hogy az adós által választott, bíróság által jóváhagyott szakértő megbízását az adós és a szakértő közös megállapodással megszüntetheti-e. Véleményem szerint ezt a törvény nem zárja ki, mivel a Szát. 31. § a szakértő kijelölésének megszüntetéséről rendelkezik, márpedig a választott szakértőt a bíróság nem kijelöli, hanem jóváhagyja a kérelemben megjelölt szakértő részvételét a szerkezetátalakításban [Szát. 27. § (1) bekezdés].**
- **Célszerű lehet ezért az adós és a szakértő szervezet közötti megbízási szerződésben részletesen szabályozni a megbízás megszüntetésének kérdését, úgymint közös megegyezéssel való megszüntetés, rendes felmondás lehetősége (felmondási időtartam), vagy kizárása, rendkívüli felmondás esetei. Lehet ugyanakkor olyan értelmezése is a Szát. 31. §-ának, hogy a kijelölés megszüntetésének szabályai az adós által megválasztott és bíróság által jóváhagyott szakértőre is vonatkoznak. Ekkor viszont csak a törvényben felsorolt esetekben (Szát. 31. §) kerülhet sor a szakértő felmentésére.**
- **[35] A szakértői kijelölés eljárás közben történő megszüntetése esetén a szakértő az adósnál folytatott tevékenységéről szakmai beszámolót köteles készíteni, és azt az adósnak és a bíróságnak megküldeni. Ennek elmulasztása, hiányos vagy késedelmes teljesítése esetén a szakértőt a bíróság pénzbírsággal sújthatja. (Szát. 32. §)**

A szakértő felelőssége

- Szát.23.§ (6) **A szerkezetátalakítási szakértői tevékenységgel okozott kár megtérítését, valamint személyiségi jogsértés miatt járó sérelemdíj megfizetésének a fedezetét felelősségbiztosítással kell biztosítani.** A szerkezetátalakítási tevékenységből eredő károk, valamint sérelemdíj biztosításához szükséges felelősségbiztosítás káreseményenként számított legalacsonyabb összege 100 000 000 Ft, és a felelősségbiztosítás évenként számított legalacsonyabb összege 160 000 000 Ft.
- (7) * A szerkezetátalakítási szakértő tevékenysége felett a hatósági ellenőrzést a (3) bekezdésben megjelölt nyilvántartó hatóság gyakorolja (a továbbiakban: nyilvántartó szervezet).
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2019. június 20-i (EU) 2019/1023 IRÁNYELVE
- (89) A szakértőkre olyan felügyeleti és szabályozási mechanizmusoknak kell vonatkozniuk, amelyek hatékony intézkedéseket irányoznak elő a kötelezettségeiket nem teljesítő szakértők elszámoltathatóságára vonatkozóan, például: a szakértők díjának csökkentését; a fizetésektelenségi esetekben kijelölhető szakértők listájáról vagy csoportjából való törlést; és adott esetben fegyelmi, közigazgatási vagy büntetőjogi szankciókat. **Ezek a felügyeleti és szabályozási mechanizmusok nem sérthetik a szerződéses és nem szerződéses kötelezettségek megszegéséből adódó polgári felelősségre vonatkozó nemzeti jogszabályok rendelkezéseit.**
- A Szát. kifejezett rendelkezést nem tartalmaz a felelősségre nézve, nem utal a Cstv. 54.§-ra, így a Ptk. felelősségi szabályait kell alkalmazni. A Ptk. eltérően szabályozza a szerződésen alapuló felelősséget a szerződésen kívül okozott felelősségtől. Amikor az adós vagy a hitelező szerződést köt a szakértővel, akkor a szerződésen alapuló, szigorúbb felelősségi szabályok élnek.(Ptk. 6:142.§) Más esetben, ha a bíróság hivatalból rendeli ki a szakértőt, akkor a szerződésen kívüli felelősségi szabályok alkalmazandók. (Ptk. 6:519.§)

- A moratórium

A moratórium

- 33. § (1) A szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalások elősegítése érdekében az adós kérelmére a bíróság egyedi végrehajtási intézkedéseket felfüggesztő moratóriumot (a továbbiakban: moratórium) rendelhet el.
- **(2) A moratórium általános vagy korlátozott lehet.**
- A bíróság a moratórium elrendelése iránti kérelem tárgyában hozott jogerős döntés meghozataláig e törvény rendelkezése alapján a moratóriumot **ideiglenesen elrendeli**. Az ideiglenesen elrendelt moratóriumra alkalmazni kell a moratórium szabályait.
- **(3) A moratórium meghosszabbítható és új moratórium is elrendelhető.**

A moratórium hatása

- 34. § (1) **A moratórium - a 2. § (2) és (3) bekezdésében, valamint a (7)-(9) bekezdésben meghatározottak figyelembevételével - e törvény eltérő rendelkezése hiányában az adóssal szemben az érintett hitelezők által érvényesíthető, az általános vagy korlátozott moratórium hatálya alá eső valamennyi követelésre kiterjed, ideértve a moratórium időtartama alatt esedékessé váló vagy keletkező követeléseket is.**
- (2) A moratórium hatálya alá eső hitelező a moratórium időtartama alatt az adóssal szemben
 - a) **végrehajtást nem kezdeményezhet**, és a szerkezetátalakítás kezdő napját követően kezdeményezett folyamatban lévő végrehajtás szünetel,
 - b) **felszámolási eljárást nem kezdeményezhet**,
 - c) **beszámítással nem élhet** a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel, valamint
 - d) tartózkodni köteles minden olyan igényérvényesítéstől, amely a 3. § (1) bekezdés 5. pontjában foglaltakkal nem összeegyeztethető.
- (3) **A vagyoni igények érvényesítésére, ilyen igényekkel összefüggésben keresetindításra jogszabályban meghatározott határidők a moratórium időtartamával meghosszabbodnak.** A moratórium a folyamatban lévő peres eljárásokat nem érinti, az adós által indított folyamatban lévő peres eljárásban a szerkezetátalakítás kezdő napjáig előterjesztett kérelemre a beszámítás elbírálható.
- (4) A moratórium időtartama alatt az adóst a moratórium hatálya eső hitelezőknek **a moratórium előtt esedékessé vált követeléseire fizetési haladék is megilleti.**

A moratórium

- **Bodzási szerint** a moratórium a szerkezetátalakítási eljárás meghatározó eleme. Valójában a moratórium az a **többség**, amely a felek megállapodásán alapuló szerkezetátalakítást megkülönbözteti a Szát. által szabályozott eljárástól.
- **A szerkezetátalakítási eljárás önmagában nem jelent igényérvényesítési tilalmat a hitelezők számára.** A hitelezők ugyanis főszabály szerint a szerkezetátalakítás alatt is érvényesíthetik fennálló követeléseiket az adóssal szemben. Így akár pert is indíthatnak és felszámolást is kezdeményezhetnek. Ez alól azonban a moratórium hatálya alá eső hitelezők kivételt képeznek, velük szemben ugyanis az igényérvényesítésre irányuló intézkedések felfüggesztésre kerülnek.
- A szerkezetátalakítás tehát kizárólag az eljárás során igénybe vehető moratórium időtartama alatt akadályozza a moratórium hatálya alá eső hitelezőket igényeik érvényesítésében. **Amennyiben azonban az adós úgy dönt, hogy nem általános, hanem csak korlátozott moratóriumot kér, akkor a moratórium hatálya alá nem tartozó hitelezők az igényeiket minden korlátozás nélkül érvényesíthetik. A moratóriumot tehát az adósnak külön kell kérnie, a bíróság azt hivatalból nem rendeli el.**
- Arra is van lehetőség, hogy az érintett hitelezők és a moratórium hatálya alá eső hitelezők köre **ne ugyanazt a személyi kört fedje le**, valamint, hogy az érintett hitelezői követelések közül **csak egyes követelések kerüljenek a moratórium hatálya alá eső követelések közé.**

A moratórium

- **A moratórium általános vagy korlátozott lehet. Mindkét esetben lehetőség van ideiglenes moratórium elrendelésére.**
- A bíróság a moratórium elrendelése iránti kérelem tárgyában hozott jogerős döntés meghozataláig a moratóriumot ideiglenesen rendeli el. Ebben a kérdésben a bíróságnak valójában nincs is mérlegelési lehetősége. A törvény ugyanis kimondja, hogy ha a kérelem visszautasításának nincs helye, akkor a bíróság 1 munkanapon belül végzéssel ideiglenesen elrendeli a moratóriumot. Az ideiglenes moratóriumra azért van szükség, hogy a moratórium jogerős elrendelése előtt a hitelezők érvényesíthessék érdekeiket, ha úgy látják, hogy az adós moratóriumhoz való joga nem áll fenn.
- Fontos jelezni, hogy a szerkezetátalakítási eljárás jogerős megindítását követően nem hiúsul meg a szerkezetátalakítás, ha az adóssal szemben végrehajtás indul, figyelemmel arra, hogy ez a meghiúsulási okok között nem került feltüntetésre, **csak a moratórium zárja ki az egyedi vh eljárás megindítását.**
- **A moratórium hatálya alá eső hitelezőt arra a követelésre, amelyre fizetési haladék érvényesül a késedelem esetére kiköthető vagy a jogosultat a polgári jogi szabályok alapján megillető jogkövetkezmények: késedelmi kamat, késedelmi pótlék, behajtási költségátalány, késedelemre tekintettel fizetendő kötbér nem illeti meg, természetesen az ügyleti kamat a hitelezőt megilleti.**

A moratórium következményei

- 35. § (1) A moratórium időtartama alatt **a moratórium hatálya alá eső hitelezők** az adós - moratórium előtt keletkezett és esedékessé vált tartozásai meg nem fizetéséből keletkező - tartozása miatt az alapvető, **még nem teljesített szerződések teljesítését nem függeszthetik fel, ezeket a szerződéseket nem mondhatják fel és semmilyen módon nem módosíthatják az adós számára kedvezőtlen feltételekkel.** E rendelkezés nem érinti a hitelezőnek a szerződésből eredő jogainak gyakorlását, ha az adós a fizetési kötelezettségen túl egyéb szerződéses kötelezettségének sem tesz eleget.
- (3) A hitelezők - tekintet nélkül arra, hogy követelésükre a moratórium kiterjed-e - az adóssal kötött szerződésben szereplő kikötésre hivatkozással **nem tarthatják vissza, és nem függeszthetik fel a még nem teljesített szerződések teljesítését, illetve ezeket nem mondhatják fel, és semmilyen módon nem módosíthatják az adós számára kedvezőtlen feltételekkel, amiatt, hogy**
 - a) az adós a szerkezetátalakítását határozta el,
 - b) szerkezetátalakítási eljárást kezdeményezett,
 - c) a szerkezetátalakítási eljárásban az adós moratórium elrendelését kérelmezte, vagy
 - d) a szerkezetátalakítási eljárásban a bíróság moratóriumot rendelt el.
- (4) **Ha a moratórium időtartamának lejártáig az érintett hitelezők nem fogadtak el szerkezetátalakítási tervet, vagy azt a bíróság nem hagyta jóvá, a bíróság ezen okból sem kérelemre, sem hivatalból nem állapíthatja meg az adós fizetéseképtelenségét.**
- (5) A moratórium időtartama alatt a moratórium hatálya alá nem eső követeléseket az adós teljesíti.

A moratórium következményei

- **Szabó Judit:**
- Az ipso facto záradék kizárására vonatkozó szabályokkal kapcsolatban megemlítjük, hogy a Cstv. is tartalmaz erre vonatkozó előírást a 11. § (2) bekezdés h) pontjában. Ez a normaszöveg úgy szól, hogy „A fizetési haladék időtartama alatt az adóssal kötött szerződéstől nem lehet elállni, vagy azt nem lehet felmondani arra hivatkozással, hogy az adós csődeljárást kezdeményezett vagy a fizetési haladék időtartama alatt nem egyenlíti ki az ideiglenes fizetési haladék előtt keletkezett tartozásait.”
- **A Szerkezetátalakítási Irányelv kötelezése szerint az ipso facto záradékra való hivatkozással történő felmondás kizárása valamennyi hitelezőre vonatkozik, nemcsak azokra, akikkel szemben az adóst a moratórium védi.** Ezt azért fontos kiemelni, mert az ilyen hitelezői felmondási korlátozás - vélhetően az igen hasonló szövegezés miatt - többször keveredik a moratóriummal érintett hitelezőkre vonatkozó korlátozással. Utóbbinál annak van jelentősége, hogy a hitelező nem mondhatja fel az adós szerződését és nem módosíthatja az adós kárára azon okból, mert a moratórium előtt keletkezett tartozásait nem fizette meg. Ennek a korlátozásnak a Szerkezetátalakítási Irányelv 7. cikk (4) bekezdése alapján az alapvető, még nem teljesített szerződésekre kell vonatkoznia, de a tagállamnak lehetősége van arra, hogy a korlátozást az adós minden, még nem teljesített szerződésére biztosítsa.

A Szát. 35. § (1) bekezdése implementálta a Szerkezetátalakítási Irányelv 7. cikk (4) bekezdését, és az esetleges aggályok kiküszöbölése miatt a normaszöveg kimondja, hogy **a korlátozás nem érinti a hitelező azon jogát, hogy az adós egyéb szerződéses kötelezettségei megszegése esetén gyakorolja az őt megillető jogokat (akár a felmondást.)**

- A Cstv. szövegére visszatérve: ott a két felmondási korlátozás egy jogszabályhelyben szerepel és ez jól is van így, mert a csődeljárás rendszerében nincs különbség „hitelező” és „moratóriummal érintett hitelező” fogalom között, így egységesen lehet azt értelmezni. Mivel a Szerkezetátalakítási Irányelv szövege az egyes korlátozásoknál különbséget tesz a hitelezői kör megjelölésében, ezt a magyar szabályozásban is szükséges volt követni.

A moratórium

- (6) A moratórium hatálya alá eső, a fizetési haladék miatt meg nem fizetett hitelezői követeléseket a moratórium időtartamának lejárta utáni napon - ideértve azt is, ha a bíróság a moratóriumot jogerősen megszünteti - **teljesíteni kell, kivéve**, ha a követelésre vonatkozóan az érintett hitelezők által elfogadott és a bírósághoz jóváhagyásra benyújtott, vagy hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyásra a bírósághoz benyújtott szerkezetátalakítási terv intézkedést tartalmaz.
- (7) A moratórium időtartama alatt az adós új szerződéses (tartós) jogviszonyon alapuló kötelezettséget csak átmeneti finanszírozásként vállalhat.
- **Indokolás:** *Garanciális szabály, hogy az adós a moratórium időtartama alatt új tartós jogviszonyon (új szerződésen) alapuló kötelezettséget átmeneti finanszírozásként vállalhat, tehát nem részesíthet előnyben egyes szállítói csoportokat a többi hitelező rovására, mert a törvény szerinti átmeneti finanszírozásra vonatkozó követelményeket (pl. szerkezetátalakítási szakértő ellenőrzési jogköre a gazdasági tevékenység felügyelete esetén) teljesíteni kell.*

A moratórium

- 36. § (1) **Az általános moratórium** - a 2. § (2) és (3) bekezdésében, valamint a 34. § (7)-(9) bekezdésében meghatározottak kivételével - **minden hitelezőre kiterjed**. Az általános moratórium elrendeléséről szóló végzést - ideértve az ideiglenesen elrendelt általános moratóriumot is - a bíróság a Céglőzlőnyben közzéteszi. A közzétételre a Céglőzlőny honlapján napi feltöltéssel, 0 órakor kerül sor. A moratórium - az ideiglenesen elrendelt moratórium - a közzétételtől illeti meg az adóst.
- (2) **A korlátozott moratórium** az adós által meghatározott érintett hitelezőkre terjed ki. A korlátozott moratórium elrendeléséről szóló végzés - ideértve az ideiglenesen elrendelt korlátozott moratóriumot is - Céglőzlőnyben történő közzétételére nem kerül sor. A korlátozott moratórium az elrendeléséről szóló végzés - ideértve a korlátozott moratórium ideiglenes elrendeléséről szóló végzést is - **adós általi kézhezvételétől korlátozza a hitelezőket, amely időpontról a bíróság a moratórium hatálya alá eső hitelezőket értesíti.**
- *A korlátozott moratórium alkalmazásának kezdete a moratórium elrendeléséről szóló végzés, az ideiglenes elrendeléséről szóló végzés adós általi kézhezvételének időpontja, amely adat a bíróság rendelkezésére áll, így erről az időpontról értesíti a kérelemben megjelölt hitelezőket. Utolni lehet arra, hogy a kötelező jogi képviselőt révén az adós a bírósággal elektronikusan tartja a kapcsolatot, így a bíróság azonnali elektronikus értesítést kap, ha az adós (jogi képviselője) átvette a végzést, tehát az átvétel időpontja gyorsan ismertté válik és közölhető a hitelezőkkel.*
- (3) A moratóriumot a bíróság a kérelemben meghatározott időtartamra, de legfeljebb 4 hónapra rendelheti el. A moratórium teljes időtartama a meghosszabbítás időtartamával, illetve a moratórium időtartamának a lejártá után elrendelt új moratórium időtartamával együttesen számítva sem haladhatja meg a 12 hónapot. A moratórium időtartamába az ideiglenesen elrendelt moratórium időtartamát is bele kell számítani.

A moratórium

- 37. § (1) Moratórium elrendelése iránti **kérelmet kizárólag az adós terjeszthet elő**, legkorábban a szerkezetátalakítási eljárás megindításának kezdeményezésével egyidejűleg. Az adós a második sikertelen határozathozatal napjától nem nyújthat be moratórium elrendelése iránti kérelmet, ha a szerkezetátalakítási tervet két alkalommal határozathozatalra bocsátotta, de azt az érintett hitelezők az elfogadáshoz vagy a hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyáshoz szükséges arányban nem fogadták el.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti kérelemnek a szerkezetátalakítási eljárásban benyújtható kérelem általános tartalmán túl tartalmaznia kell.....
- (3) **Ha a kérelem visszautasításának nincs helye, a bíróság 1 munkanapon belül végzéssel ideiglenesen elrendeli a moratóriumot, és**
 - a) általános moratórium esetén intézkedik a végzés Céglözlönyben való közzététele iránt,
 - b) korlátozott moratórium esetén a végzést megküldi a moratórium hatálya alá eső hitelezőknek is.
- ***(4) A (3) bekezdés a) pontja szerinti közzététel napjától számított 30 napos jogvesztő határidőn belül az általános moratórium hatálya alá eső, azonban érintett hitelezőknek nem minősülő hitelező az adósnak bejelentheti a szerkezetátalakításba bevonni kért követelését, amelyet az adós köteles osztályba sorolni.***

A moratórium

- (5) A **hitelezők** általános moratórium ideiglenes elrendelése esetén az erről szóló végzés Céglözlönyben való közzétételétől, korlátozott moratórium ideiglenes elrendelése esetén az erről szóló végzés kézhezvételétől számított **10 munkanapon belül** előterjesztett beadványukkal **vitathatják, hogy az adós képes lesz a moratórium alatt esedékessé váló tartozásait megfizetni.** A bíróság a moratórium hatálya alá eső hitelező által előterjesztett beadványt azzal a felhívással küldi meg az adósnak, hogy a beadványban foglaltakkal kapcsolatosan 5 munkanapon belül tegyen nyilatkozatot, és az azt alátámasztó bizonyítékait csatolja.
- (6) A bíróság a kérelem elbírálása körében az adós fizetőképességének fennállását akkor vizsgálja, ha az (5) bekezdés szerinti hitelezői beadványt terjesztenek elő. A bíróság a felek által rendelkezésre bocsátott okiratok alapján dönt, egyéb bizonyítást nem folytat le. Ha a kérelem megfelel az e törvény szerinti előírásoknak, a bíróság a moratóriumot 15 munkanapon belül elrendeli.
- (7) A moratórium elrendelése iránti **kérelmet elutasító végzés ellen az adós,**
 - **a moratóriumot elrendelő végzés ellen a moratórium hatálya alá eső hitelező nyújthat be fellebbezést.** A fellebbezést a moratóriumot elrendelő végzés közzétételétől számított 8 napon belül lehet benyújtani. A határidő elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye.
- (8) Ha a jogerős végzés alapján az ideiglenes moratórium megszüntetésre kerül, a bíróság
 - a) általános moratórium esetén ennek tényét a Céglözlönyben közzéteszi,
 - b) korlátozott moratórium esetén értesíti azokat hitelezőket, akiket a (3) bekezdés szerint is értesített.

Moratórium

- Indokolás:
- Az Irányelv nem korlátozza az adós lehetőségeit abban, hogy a moratórium keretét meghatározza. **Lehetséges, hogy az érintett hitelezők és a moratórium hatálya alá eső hitelezők köre ne ugyanazt a személyi kört fedje le, vagy hogy az érintett hitelezői követelések közül csak egyesek kerüljenek a moratórium hatálya alá eső követelések közé.**
- A hitelezői érdek védelmében **indokolt korlátozni az adós moratórium elrendelése iránti kérelem benyújtására vonatkozó jogát.** Így a törvény kimondja, hogy ha az adós a szerkezetátalakítási tervet már két alkalommal szavazásra bocsátotta, **de azt az elfogadáshoz vagy hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyáshoz szükséges hitelezői arány nem támogatja,** az adós nem kérhet moratóriumot. Az előírás azt a célt is szolgálja, hogy az adós olyan tervet bocsásson szavazásra, amely kellően átgondolt és megfelelően veszi figyelembe a hitelezői érdekeket, a részére biztosított szerkezetátalakítási kereteket ne használja ki úgy, hogy a szerkezetátalakítás során formális, a végrehajtásra nem alkalmas szerkezetátalakítási tervet bocsát akár több alkalommal is a hitelezők rendelkezésére.
- **Az Irányelv a tagállamnak lehetőséget ad arra, hogy olyan szabályozást vezessen be, ahol a bíróság hivatalból, érdemben vizsgálja a moratórium szükségességének indokát, adott esetben megtagadhatja az elrendelést. A törvény ezen lehetőséggel nem él,** ezzel ugyanis szükségtelenül húzódna el az eljárás, mert annak vizsgálata, hogy a moratórium szükséges-e vagy mennyiben segíti elő a tervre vonatkozó tárgyalásokat az adós vagyoni viszonyai, teljesítőképessége, a szerkezetátalakításba bevont hitelezői követelésállománya részletes gazdasági szempontú vizsgálata lenne szükséges, amely indokolatlanul elhúzná az eljárást. Az Irányelv azon követelményének pedig, hogy a bíróság szerkezetátalakításba való bevonása a szükséges és arányos mértékben valósuljon meg, a törvény ezen szabályozása megfelel.

A moratórium meghosszabbítása

- 38. § (1) A bíróság **az adós, a hitelező, és - ha kijelölésre került - a szerkezetátalakítási szakértő kérelmére a moratóriumot meghosszabbítja, vagy új moratóriumot rendel el**, ha a szerkezetátalakítási tervről folytatott tárgyalások során számottevő előrelépés történt és a meghosszabbítás vagy az új elrendelés nem sérti méltánytalanul egyik érintett fél jogait vagy érdekeit sem. A moratórium meghosszabbítása iránti kérelmet a moratórium lejártá előtt legfeljebb 30 nappal lehet benyújtani.
- (2) **Moratórium meghosszabbítása és új moratórium elrendelése iránti kérelmet az adós nem terjeszthet elő akkor**, ha a szerkezetátalakítási tervet már legalább két alkalommal határozathozatalra bocsátotta, de az érintett hitelezők az elfogadáshoz vagy a hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyáshoz szükséges arányban nem fogadták el, vagy fennáll a 39. § (1) bekezdése szerinti moratórium megszüntetési ok.
*(39. § (1) **A bíróság az adós, a hitelező, és - ha kijelölésre került - a szerkezetátalakítási szakértő kérelmére a moratóriumot az elrendelésétől számított 90. nap után megszünteti**, ha a moratórium a továbbiakban már nem alkalmas a szerkezetátalakítási tervről folytatott tárgyalások támogatására, különösen, ha nyilvánvalóvá vált, hogy a hitelezőknek a szerkezetátalakítás megghiúsítására képes része a szerkezetátalakítási terv elfogadását nem támogatja.)*
- (3) **A korlátozott moratórium esetén a moratórium a meghosszabbítással és újabb moratórium elrendelésével sem haladhatja meg a 4 hónapot**, ha az adós a moratórium elrendelése iránti kérelem benyújtását megelőző 3 hónapon belül másik európai uniós tagállamból helyezte át Magyarországra a fő érdekeltségi központját.

A moratórium meghosszabbítása

- A Szát. rendezi a moratórium meghosszabbítása és új moratórium elrendelésére vonatkozó szabályokat. Az eljárási szabályok, a kérelem alapján történő bírósági döntés dinamikája alapvetően azonos a moratórium elrendelése iránti kérelem esetén követendő szabályokkal.
- A két lehetőség az adós érdekeit szolgálja elsősorban, ezért a szabályozáson keresztül a hitelezői érdekek védelmének biztosítása is meg kell, hogy valósuljon.
- Ennek érdekében a törvényben garanciaként kimondásra kerül, hogy *a kérelmezőnek nyilatkoznia kell és alá kell támasztania, hogy a tervről folytatott tárgyalások során számottevő előrelépés történt, és be kell mutatnia azt, hogy a meghosszabbítás vagy új elrendelés nem sérti méltánytalanul egyik fél jogait sem.*
- Ezen célt szolgálja az is, hogy az adós nem élhet a hosszabbítás vagy az új elrendelés lehetőségével, ha tárgyalást még nem tartott a szerkezetátalakítási tervről vagy olyan terveket dolgozott ki, hogy azokat a hitelezők a végrehajthatósághoz szükséges arányban nem támogatták. Itt már feltételezhető, hogy a szerkezetátalakítás nem lesz sikeres, mert nem látható esély arra, hogy ha az eredeti moratórium - négy hónap - alatt komolynak tekinthető előrelépés nem történt a terv vonatkozásában, akkor ez a moratórium meghosszabbítása vagy új moratórium elrendelése alatt megtörténne.
- **A meghosszabbítás és új moratórium elrendelése iránti kérelem benyújtásával nemcsak az adós, hanem a szerkezetátalakítási szakértő és a hitelező is élhet.**
- **Az új moratórium sui generis jogintézmény, nem kell, hogy folyamatosan fennálljon a védettség, szükség esetén átmeneti szünet után újabb kérelem terjeszthető elő.**
- A kérelemhez szükséges csatolni a megalapozottságot alátámasztó okokat igazoló dokumentumokat. A moratórium meghosszabbítása és új moratórium elrendelése miatti érdeksérelem elsősorban hitelezői oldalon merül fel, ezért annak igazolására, hogy ezen érdek nem sérül méltánytalanul, **kötelező csatolni nem a terv elfogadásához szükséges arányban, de ennek 75%-át kitevő hitelezői támogató nyilatkozatot. Ez a nyilatkozat annak igazolására is szolgálhat, hogy az adós és a hitelezők között a tárgyalások eredményesen haladnak.**

A moratórium megszűnése

- (4) A moratórium megszűnik
 - a) a bírósági határozat jogerőre emelkedésének napján, ha a moratórium időtartama alatt a bíróság
 - aa) a szerkezetátalakítási tervet **jóváhagyja**, vagy
 - ab) szerkezetátalakítási terv **jóváhagyása iránti kérelmet** vagy hitelezői osztályokon átívelő **kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyás iránti kérelmet jogerősen visszautasítja**, vagy
 - ac) a szerkezetátalakítási **terv jóváhagyását**, vagy a hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyását **jogerősen megtagadja**, vagy
 - b) a moratórium időtartama alatt azon a napon, amikor a 8. §-ban meghatározott valamely ok alapján a szerkezetátalakítás **meghiúsulása bekövetkezik**.
- **(5) Az ideiglenesen elrendelt moratórium megszűnik**
 - a) a bírósági határozat jogerőre emelkedésének napján, ha a bíróság jogerősen elrendeli a moratóriumot vagy elutasítja a moratórium elrendelése iránti kérelmet, valamint
 - b) a (4) bekezdésben meghatározott esetekben, ha a (4) bekezdésben meghatározott valamely ok az ideiglenesen elrendelt moratórium időtartama alatt következik be.

A moratórium megszüntetése

- 39. § (1) A bíróság az adós, a hitelező, és - ha kijelölésre került - a szerkezetátalakítási szakértő kérelmére a **moratóriumot** az elrendelésétől számított 90. nap után **megszünteti**, ha a moratórium a továbbiakban már nem alkalmas a szerkezetátalakítási tervről folytatott tárgyalások támogatására, különösen, ha nyilvánvalóvá vált, hogy a hitelezőknek a szerkezetátalakítás megghiúsítására képes része a szerkezetátalakítási terv elfogadását nem támogatja.
- (2) A bíróság a moratóriumot erre irányuló kérelem esetén az (1) bekezdés szerinti időpont előtt is megszünteti, ha bármely moratórium hatálya alá eső vagy érintett hitelező azt az adós fedezetelvonó, a hitelezők érdekeit károsító tevékenységére hivatkozással kéri, és az adós fedezetelvonó, a hitelezők érdekeit károsító tevékenységét okirattal alátámasztva legalább valószínűsíti.
- (3) A bíróság a moratóriumot az elrendelésétől számított 90. nap után megszünteti a moratórium hatálya alá eső hitelező tekintetében, ha a moratórium hatálya alá eső hitelező azt arra hivatkozással kéri, hogy a moratórium a fizetéseképtelenségét okozza.
- (6) Korlátozott moratórium jogerős megszüntetése esetén a bíróság értesíti azokat hitelezőket, akiket korlátozott moratórium elrendeléséről is értesített. Az általános moratórium megszüntetéséről szóló jogerős végzést a bíróság a Céglőnyben közzéteszi. A közzétételre a Céglőny honlapján napi feltöltéssel, 0 órakor kerül sor.

A moratórium megszüntetése

- Az Irányelv alapján a tagállami szabályozásnak biztosítania kell, hogy a bíróság megszüntethesse a moratóriumot, ennek keretében előírható az a minimális időtartam, amely alatt ezt nem lehet megtenni. A Szát. **90 napban** (3 hónapban) határozza meg azt az időtartamot, **amely alatt a moratórium megszüntetésére - a törvényben szabályozott kivételtől eltekintve - nem kerülhet sor.**
- A bíróság a moratórium megszüntetéséről is **csak kérelemre határozhat.** A kérelem benyújtására jogosult az adós, a hitelező és a szerkezetátalakítási szakértő is. A Szát.rögzíti azt, hogy a hitelező által benyújtott kérelemben a kérelmezőnek elő kell adnia azt, hogy mely körülmények alapján látja úgy, hogy a moratórium már nem alkalmas a tervről folytatott tárgyalások támogatására.
- A **lánctartozások kialakulásának megelőzése és a hitelezői érdekek védelemében** lehetőség van arra is, hogy ha az adóst védő moratórium **a hitelező fizetéseképtelenségét okozza**, a hitelező a maga vonatkozásában kérje a moratórium megszüntetését. A fizetéseképtelenség alátámasztására a hitelezőnek igazolnia szükséges azt, hogy a társasági jogban a fizetéseképtelenség kezelésére előírt intézkedéseket megtette.

- A követelések osztályba sorolása

A hitelezői követelések osztályba sorolása

- 42. § (1) Az érintett hitelezői követeléseket az alábbi osztályokba kell besorolni:
 - a) biztosított hitelezői követelés,
 - b) gazdasági tevékenységhez kapcsolódó hitelezői követelés,
 - c) egyéb hitelezői követelés, és
 - d) az adós érdekkörében álló ügyletből származó hitelezői követelés.
- (2) A hitelezői osztályok (1) bekezdés szerinti sorrendje **nem jelent kielégítési sorrendet.**

A Szát. nem él az Irányelv által nyújtott azon lehetőséggel, hogy a kkv. adósoknak a hitelezőket nem kell külön osztályokba sorolnia.

A besoroláskor minden egyes követeléshez szavazatszámot is kell kapcsolni, a követelés összege alapján.

Az egyes hitelezői osztályon belül is többféle hitelezői kör lehet jelen.

Biztosított hitelezői követelés

- 43. § (1) Biztosított hitelezői követelésnek minősül
- a) **a biztosítékul szolgáló vagyontárgy könyv szerinti értéke erejéig**, de legfeljebb a hitelbiztosítéki értékig az a követelés, amely kifizetésének biztosítására
- aa) az adós mint zálogkötelezett vagyontárgyán a szerkezetátalakítás kezdő napját megelőzően zálogjogot, alzálogjogot, óvadékot alapítottak - zálogjogosulti bizományos kijelölése esetén akkor is, ha e követelés nem vagy nemcsak a zálogjoggal rendelkező zálogjogosulti bizományost illeti meg -,
- ab) az adós vagyontárgyán a szerkezetátalakítás kezdő napját megelőzően biztosítéki célból vételi jogot alapítottak, vagy az adóst megillető jognak vagy követelésnek biztosítéki célból történő átruházását kötötték ki, és az erre vonatkozó jogszerzési nyilatkozatot bejegyezték a hitelbiztosítéki nyilvántartásba, vagy a vételi jogot ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték és a jogosult igazolni tudja, hogy a vételi jogot valamely követelése teljesítésének biztosítékául kötötte ki, valamint
- b) az a követelés, amelynek érvényesítése érdekében az adós vagyontárgyán a szerkezetátalakítási eljárás jogerős elrendelését követően *végrehajtási jogot jegyezték be, vagy a végrehajtás során az adós vagyontárgyát lefoglalták.*

Biztosított hitelezői követelés

- Ha összehasonlítjuk a Cstv. rendelkezéseivel, hasonlóságot látunk.
- Csődeljárás 12.§ (3) * A (2) bekezdés b) pontja szerint biztosított
- a) a biztosítékul szolgáló vagyontárgy értéke erejéig az a követelés, amely kifizetésének biztosítására
- aa) az adós, mint zálogkötelezett vagyontárgyán a csődeljárás kezdeményezését megelőzően **zálogjogot, alzálogjogot** alapítottak - zálogjogosulti bizománnyos kijelölése esetén akkor is, ha e követelés nem vagy nemcsak a zálogjoggal rendelkező zálogjogosulti bizományost illeti meg -,
- ab) az adós vagyontárgyán a csődeljárás kezdeményezését megelőzően **óvadékot** alapítottak,
- ac) az adós vagyontárgyán a csődeljárás kezdeményezését megelőzően **biztosítéki célból vételi jogot alapítottak**, vagy az adóst megillető jognak vagy követelésnek **biztosítéki célból történő átruházását kötötték ki**, és az erre vonatkozó jogszerzési nyilatkozatot bejegyezték a hitelbiztosítéki nyilvántartásba, vagy a vételi jogot ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték és a jogosult igazolni tudja, hogy a vételi jogot valamely követelése teljesítésének biztosítékául kötötte ki,
- b) az a követelés, amelynek érvényesítése érdekében az adós vagyontárgyán a csődeljárás kezdeményezését megelőzően végrehajtási jogot jegyeztek be, vagy végrehajtás során az adós vagyontárgyát lefoglalták.
- **Szerkezetátalakítási eljárásban sem szerepel a biztosítéki célú adásvétel a biztosított követelések között, egyébként a csődeljárással rokonítható.**

Gazdasági tevékenységhez kapcsolódó hitelezői követelés

- **(2) Gazdasági tevékenységhez kapcsolódó hitelezői követelésnek minősül**
- a) az adós gazdasági tevékenysége folytatásához, a szerkezetátalakítási terv végrehajtásához alapvetően szükséges áruszállítások és szolgáltatások ellenértéke - ideértve a pénzügyi lízinget is -, ha a hitelező az áruszállítást, illetve a szolgáltatásnyújtást a szerkezetátalakítás időszaka alatt is legalább a korábban meghatározott feltételekkel fenntartja, valamint
- b) **az átmeneti vagy új finanszírozás** is, ha a finanszírozás nem tartalmaz olyan biztosítékot, amely alapján ez a hitelezői követelés biztosított hitelezői követelésnek minősül.
- **(4) Egyéb hitelezői követelésnek minősülnek az (1)-(3) bekezdésben fel nem sorolt hitelezői követelések.**

Az adós érdekkörében álló ügyletből származó hitelezői követelés és egyéb követelés

- (3) **Az adós érdekkörében álló ügyletből származó hitelezői követelésnek minősül**
- a) az adóssal szemben **ingyenes jogügyleten** alapuló hitelezői követelés,
- b) annak a hitelezőnek a követelése, amelynek tartozását az adós a szerkezetátalakítás kezdő napját megelőzően 365 napon belül **átvállalta, elvállalta** [Ptk. 6:203. §, 6:205. §, 6:206. §], vagy **annak megfizetésére kezességet vállalt**,
- c) az adós tagjának - ideértve azt a volt tagot is, akinek a követelése a szerkezetátalakítás kezdő napját megelőző 180 napon belül keletkezett - követelése, ha az adósban legalább a számviteli törvényben meghatározott **jelentős tulajdoni részesedése** van, (Számv.tv. 3.§ (2) 9. **jelentős tulajdoni részesedés**: más vállalkozások tőkéjében való, értékpapírban megtestesülő vagy más módon meghatározott jog, amelynek célja az említett vállalkozással való tartós kapcsolat kialakítása révén hozzájárulás annak a vállalkozásnak a tevékenységéhez, amelyik e jogok birtokosa; és amely **részesedés mértéke a 20 százalékot meghaladja.**)
- d) az adós, az adósban legalább **többségi befolyással rendelkező tag** kapcsolt vállalkozásának követelése, valamint (**Ptk. 8:2. § (1) Többségi befolyás** az olyan kapcsolat, amelynek révén természetes személy vagy jogi személy (befolyással rendelkező) egy jogi személyben a szavazatok több mint felével vagy meghatározó befolyással rendelkezik.)
- e) az adós vezető tisztségviselőjének nem bér- vagy bérjellegű követelése - ideértve azt a volt vezető tisztségviselőt is, akinek a megbízatása a szerkezetátalakítás kezdő napját megelőző 180 napon belül szűnt meg -.
- **Az esetleges visszaélések elkerülése érdekében a törvény kimondja, hogy ha a hitelezők egymásra engedményezik az eljárás során a követelésüket, az nem befolyásolja a követelés besorolását (pl. az adós érdekkörében álló ügyletből származó követelés jogosultja engedményezi egy másik személyre követelését).**

A besorolás

- **Szabó Judit**

- Talán a jogalkalmazás szempontjából „szigorúnak” tűnik az, hogy az adós nem kap lehetőséget arra, hogy az általa bevont hitelezőket a Szerkezetátalakítási Irányelv adta feltétel alapján (biztosított és nem biztosított osztály) maga sorolja be az általa kialakított osztályokba, de ezzel a hitelezői érdekek védelme magasabb fokon lehet biztosított.
- A Szerkezetátalakítási Irányelv 9. cikk (5) bekezdése hivatkozik arra, hogy a jóváhagyásra benyújtott tervek esetén ellenőrizni kell a szavazati jogot és az osztályok kialakítását, illetve a tagállami szabályozás ezen ellenőrzésre megállapíthat korábbi időpontot is; ennek **megfelelően a Szát. 44. §-a biztosítja mind a hitelezői osztályba sorolás felülvizsgálatát, mind az osztályba sorolás jóváhagyását.**
- **Feltehetően, ennek keretében majd a jelenleg a csődeljáráshoz hasonló minősítési kérdésekkel kapcsolatos érdekellentétek merülnek fel, például a zálogtárgy értékén felüli követelés biztosított követelésként való figyelembevételére vonatkozóan, illetve adott esetben nehezebb lehet annak elhatárolása, hogy mely követelés tekinthető a gazdasági tevékenység folytatásához alapvetően szükséges szolgáltatásnak.**
- A csődeljáráshoz képest a szerkezetátalakítási eljárásban a követelését **a hitelező nem felhívásra jelenti be, hanem az adós maga dönt arról, hogy mely követelést vonja be a szerkezetátalakításba.** A Szát. 41. § (5) bekezdése tartalmaz egy időbeli korlátot, itt a normaszövegben a bejelent szöveg is szerepel, mert a Szát. 37. § (4) bekezdés alapján ideiglenes **általános moratórium közzététele esetén az adósnak az érintettnek nem minősülő hitelező bejelentheti a szerkezetátalakításba bevonni kért követelését,** amelyet az adós köteles osztályba sorolni.
- Ennyiben tehát megjelenik a „fizetéseképtelenségi” jelleg a szerkezetátalakításban is, aminek oka a hitelezők esetleges kijátszásának megakadályozása. Elképzelhető ugyanis, hogy az adós egyes hitelezőit nem „hívja meg” a szerkezetátalakításba, de általános moratóriumot kér, amivel akár hosszabb időre is blokkolja a be nem vont hitelező igényérvényesítési lehetőségét. Meg kell tehát teremteni a lehetőségét annak, hogy ilyenkor az ilyen hitelező is érintett hitelezővé váljon, különösen akkor, ha követelése teljesítését egyébként is kétségesnek tartja.

A besorolás

- **A hitelezői követeléseket nem kell bejelenteni!**
- 40. § (1) Az adós nyilvántartásba veszi, és hitelezői osztályokba sorolja **az érintett hitelezők általa ismert követeléseit.**
- **(2) Az érintett hitelező követelését legalább a hitelező nevének, a követelés jogalapjának, összegének vagy számítási módjának, esedékességének, az osztályba besorolást megalapozó adatok, a besorolási osztály feltüntetésével kell nyilvántartásba venni.** Csak olyan hitelezői követelés tekintetében lehet a beszámítási jogot figyelembe venni, amelyet a hitelező nem engedményezéssel [Ptk. 6:193. §], tartozásátvállalással [Ptk. 6:203. §], tartozáselvállalással [Ptk. 6:206. §] vagy teljesítésátvállalással [Ptk. 6:205. §] szerzett meg. A beszámítási jogával az érintett hitelező akkor is élhet, ha a beszámítási jog az érintett hitelezőt a 34. § (5) bekezdése alapján illeti meg vagy az engedményezésre összevont alapú felügyelet alá tartozó pénzügyi intézmények között kerül sor.
- (3) A hitelezői igények nyilvántartásba vételekor az adós vezető tisztségviselője, felügyelőbizottsági tagja, könyvvizsgálója, jelentős befolyással rendelkező tagja, az adós kapcsolt vállalkozása, annak vezető tisztségviselője adóssal szembeni követelése tekintetében nem lehet beszámítási jogot figyelembe venni.
- (4) A szerkezetátalakítás kezdő napját megelőzően létrejött, pozíciólezáró nettósításra irányuló megállapodás esetén a hitelezői követelés nettó összegét kell figyelembe venni.

A besorolás

- **Indokolás:** A szerkezetátalakítási terv érdekében az adósnak - szükség szerint a szerkezetátalakítási szakértő szakmai segítségével - a saját nyilvántartásai alapján - már a szerkezetátalakításról szóló döntés meghozatalához - össze kell állítania azon hitelezők listáját, akiknek a követelése a szerkezetátalakítás keretein belül egyeztetést igényel (a szerkezetátalakítási tervbe történő bevonás érdekében). Ezeket nevezzük érintett hitelezői követeléseknek.
- **A Beszámítás:**
- Az esetleges visszaélések megelőzése érdekében, a beszámítási jog és az engedményezés figyelembevétele csak korlátozásokkal lehetséges. A beszámítás és az engedményezés alatt a Ptk. szabályai szerinti jogügyleteket kell érteni. A rendelkezés hasonló szabályozási célt fogalmaz meg, mint a Cstv. 36. §-a szerinti előírás, tehát azt, hogy az adós és a hitelező egymás közötti követelése (amikor a hitelezőnek is van kötelezettsége az adóssal szemben) összevezetésekor - a többi hitelező érdekei védelmében - korlátot állítson fel. **Ha ugyanis az egymás közötti követelések esetlegesen nem valósak, akkor e szabály nélkül a hitelező a beszámítás révén a teljes követeléséhez hozzájut, ellentétben a többi hitelezővel, aki a teljes követelését az eljárásban lehet, hogy nem kapja meg, mert pl. a terv az adósi kötelezettség elengedésre tesz javaslatot.**

A besorolás

- 41. § (1) Az adós az érintett hitelezőt a **szerkezetátalakítás kezdő napjától számított 15 napon belül** írásban tájékoztatja követelésének a 40. § szerinti nyilvántartásáról. Ha kijelölésre került, az adós a szerkezetátalakítási szakértőnek is megküldi a 40. § szerinti nyilvántartást. Az érintett hitelező és a szerkezetátalakítási szakértő **észrevételt** tehetnek. E bekezdés szerinti egyeztetést a szerkezetátalakítási **eljárás jogerős megindításának napjától számított 45 napon belül kell lefolytatni.**
- (2) Az adós az osztályba sorolás során **nem vitathatja közokiratba foglalt követelés, valamint a hitelintézettel kötött hitelszerződésből eredő követelés jogalapját,** és ezen érintett hitelezői követelés összecszerűségét is csak akkor vitathatja, ha számlakivonattal igazolja azt, hogy a vitatott összeget megfizette.
- (3) Az adós az (1) bekezdés szerinti egyeztetést követő 15 napon belül megállapítja és az érintett hitelezőknek megküldi az érintett hitelezők osztályba sorolását, feltüntetve hitelezői osztályonként a hitelezői osztályba tartozó érintett hitelező
 - a) nevét,
 - b) követelésének megjelölését, és
 - c) követelésének
 - ca) elismerése esetén a szavazat számításakor figyelembe veendő követelése összegét, vagy a követelés összege számításának módját vagy
 - **cb) vitatása esetén azt, hogy a követelést jogalapjában vagy összecszerűségében vitatja, és a vitatott követelés összegét.**

A besorolás

- 41.§ (5) Az átmeneti és az új finanszírozást nyújtó hitelezőt, valamint az **általános moratórium ideiglenes elrendeléséről szóló közzétételt követő törvényi határidőn belül bejelentett hitelezői követelést kivéve új érintett hitelező az osztályba sorolásnak az elkészítését követően a szerkezetátalakításba nem vonható be**, és az érintett hitelező az osztályba sorolása után létrejött új jogviszonyon (tartós jogviszonyon) alapuló követelést a hitelezői besorolás vonatkozásában nem jelenthet be.
- (6) A hitelezők osztályba sorolásakor megállapított követelés összege vagy megállapításának módja a szavazatok megállapításához szükséges, az a szerkezetátalakítási terv tartalma tekintetében nem köti az érintett hitelezőket.
- *A (3) cb) pontjában jelenik meg először a vitatás lehetősége.*
- *37.§ (4) A (3) bekezdés a) pontja szerinti közzététel napjától számított 30 napos jogvesztő határidőn belül az általános moratórium hatálya alá eső, azonban érintett hitelezőnek nem minősülő hitelező az adósnak bejelentheti a szerkezetátalakításba bevonni kért követelését, amelyet az adós köteles osztályba sorolni.*
- *Az (5)bekezdés erről is szól. A követelést az adósnak kell bejelenteni, a szakértőnek a 25.-26.§ értelmében nincs ebben szerepe.*

- A szerkezetátalakítási terv

A szerkezetátalakítási terv alapvető szabályai,

- 45. § (1) A szerkezetátalakítási tervet írásba kell foglalni, és annak tartalmaznia kell mindazt, amit e törvény a szerkezetátalakítási terv tartalmaként előír.
- (2) A szerkezetátalakítási tervben foglalt intézkedéseknek az azonos hitelezői osztályba tartozó érintett hitelezők tekintetében **az egyenlő elbánás elvét biztosítaniuk kell.**
- (3) **A szerkezetátalakítási terv nem irányulhat kizárólag az adóssal szemben fennálló hitelezői követelések részbeni vagy teljes elengedésére.**
- **(4) A 42. § (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti hitelezői osztályok kedvezőbb elbánásban kell, hogy részesüljenek, mint a 42. § (1) bekezdés d) pontja szerinti hitelezői osztály.**
- *Az Indokolás hangsúlyozza, hogy a Szát. szinte evidenciaként, normatív módon rögzíti a szerkezetátalakítási terv **alakisági követelményét, vagyis, hogy a szerkezetátalakítási tervet írásba kell foglalni.** Kimondja továbbá, hogy a törvény által előírt minden tartalmi elemnek szerepelnie kell a szerkezetátalakítási tervben.*
- *A Szát.alapelvei igénytel kimondja az azonos hitelezői osztályba tartozó érintett hitelezők tekintetében az **egyenlő elbánás elvét.** A Szát. a hitelezői osztályok törvényi meghatározásával előmozdítja azt, hogy a szerkezetátalakítási terv elfogadáskor minden érintett hitelezői érdekkör egyenlő súllyal jelenhessen meg, ugyanakkor az egyes hitelezői osztályon belül is többféle hitelezői kör lehet jelen. **Utalni lehet arra, hogy az adós tagja is lehet hitelező, és ha követelése biztosított hitelezői követelésnek minősül, egy osztályban szavaz más biztosított hitelezővel, például pénzintézettel. A példaként említett mindkét fél számára fontos lehet, hogy követelésük szerkezetátalakítási tervben való rendezése, kezelése azonos elvek szerint történjen.***

A szerkezetátalakítási terv alapvető szabályai

- A Szát. megelőzve azt, hogy a hitelezői osztályok besorolását kielégítési sorrendnek lehessen értelmezni, kimondja, hogy a szerkezetátalakításban a hitelezői osztályok kialakítása a szerkezetátalakítási terv elfogadásához szükséges érintett hitelezői csoportok és szavazati osztályok meghatározását szolgálja, azonban az **Irányelv kényszeregyezségi szabályából mégis levezethető az az elv, hogy a szerkezetátalakítás során a hitelezői osztályok közül az ún. hátrasorolt osztály, osztályok tekintetében érvényesülnie kell valamilyen „hátrasorolt” elbánásnak is (rangsor elvének részleges érvényesülése)**. Erre tekintettel a Szát. kimondja, hogy az adós érdekkörében álló ügyletből származó hitelezői követelések hitelezői osztálynál a többi hitelezői osztálynak kedvezőbb elbírálásban kell részesülnie.

A szerkezetátalakítási terv tartalmi elemei

- 46. § (1) A szerkezetátalakítási terv az általános adatok között tartalmazza legalább
 - a) az adós és az érintett hitelezők nevét, az azonosításukhoz szükséges adatokat,
 - b) ha szerkezetátalakítási szakértő került kijelölésre, a szakértő nevét, az azonosításhoz szükséges adatait,
 - c) az adós eszközeit és kötelezettségeit **könyv szerinti értéken**,
 - d) az adós gazdasági helyzetének és a **munkavállalók helyzetének leírását**, ideértve az adós nehézségeinek okairól és mértékéről szóló leírást is,
 - e) az érintett hitelezők **hitelezői osztályba sorolásának megjelölését, a hitelező követelésének ismertetésével, ha a hitelező az adós tagja, akkor az adósban fennálló részesedésének mértékét is**,
 - f) az egyes hitelezői osztályok követeléseinek ***mértékét és értékét***, (?) valamint
 - g) ha vannak a szerkezetátalakítási terv által nem érintett felek, ezen személyek nevét, azonosításhoz szükséges adatait, annak megjelölésével, hogy követelésük melyik hitelezői osztályba kerülne besorolásra, továbbá azon okok feltüntetésével, amelyek alapján a szerkezetátalakítással nem érintett félként kell kezelni őket.

A szerkezetátalakítási terv tartalmi elemei

- (3) Ha szerkezetátalakítási szakértő került kijelölésre, a (2) bekezdés h) pontja szerinti **indokolást a szerkezetátalakítási szakértőnek olyan tartalmú záradékkal kell ellátnia, amelyben nyilatkozik arról, hogy a szerkezetátalakítási terv ennek a követelménynek megfelel.** A szerkezetátalakítási szakértőnek továbbá nyilatkoznia kell arról is, hogy a szerkezetátalakítási terv megfelel a jóhiszemű joggyakorlás követelményeinek, és nem tartalmaz az érintett hitelezők összességére vagy egyes hitelezői osztályokra vonatkozóan nyilvánvalóan és kirívóan méltánytalan rendelkezéseket.
- **Indokolás:** Ha szerkezetátalakítási szakértő is részt vesz az eljárásban a szerkezetátalakítási tervet meg kell vizsgálnia, többek között abból a szempontból, hogy az **közgazdaságilag és jogilag alkalmas nemcsak az adós fizetéseképtelenségének elhárítására, hanem az adós vállalkozás működőképessége ezzel a szerkezetátalakítási tervvel fenntartható-e.** A h) pont szerint ez azt jelenti, hogy a terv tartalmazza az indokolást arra vonatkozóan, hogy a szerkezetátalakítási terv **az észszerű várakozások szerint miért alkalmas arra, hogy megakadályozza az adós fizetéseképtelenségét, és biztosítsa a vállalkozás működőképességét, ideértve a szerkezetátalakítási terv sikeréhez szükséges előfeltételeket is.** Ezt kell a záradékban megerősíteni.
- A szerkezetátalakítási szakértő továbbá azt is megvizsgálja, hogy a terv nem ellentétes-e a jóhiszemű joggyakorlás követelményeivel, nem sérti-e **nyilvánvalóan és kirívóan** valamely hitelezői osztály méltánylandó érdekeit.

A vitatott követeléssel rendelkező hitelezők

- 46.§ (5) Az **adós által vitatott hitelezői követelésre** a szerkezetátalakítási tervben az adós **tartalékot különít el**, ha
 - a) a vitatott hitelezői követelés érvényesítése iránt hatósági vagy bírósági eljárás van folyamatban,
 - b) az érintett hitelező a vitatott hitelezői követelést a hitelezők osztályba sorolásának kézhezvételétől vagy a 44. § szerinti eljárás esetén a követelés vitatott besorolásának a szabályszerűségét megállapító jogerős bírósági határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül jogi úton érvényesíti.
- **Indokolás:** Garanciális rendelkezésként a törvény előírja, hogy a szerkezetátalakítási tervben tartalékot kell elkülöníteni a vitatott hitelezői igényekre. Tehát **a vitatott követeléssel rendelkező hitelezők a szerkezetátalakítási terv megszavazásában nem vehetnek részt**, azonban ha a vitatott hitelezői igényről a külön eljárásban kiderül, hogy az megalapozott, az adós a szerkezetátalakítási tervben az erre elkülönített összeget ennek a hitelezőnek ki tudja fizetni. ***A tartalékképzés a számviteli előírások szerint is kötelező a függő kötelezettségre is akkor, ha a vállalkozó a szükséges fedezetet nem biztosította más módon. Itt a tartalékképzés lényege, hogy az adós a hitelezői követelés megalapozottsága esetén a neki járó összeget tudja teljesíteni.***
- Hasonló a csődeljárás szabályaihoz.

Harmadik személyek szerepe

- 47. § (1) **Az adós kezdeményezésére a szerkezetátalakítási tervhez az adós tőketulajdonosai, kapcsolt vállalkozásai is csatlakozhatnak, oly módon, hogy jognyilatkozatot tesznek az adós egyes kötelezettségeinek átvállalására, elvállalására, járulékos kötelezettséget vállalnak az adós szerkezetátalakítási tervben foglalt kötelezettségei teljesítéséért, vagy kötelezettséget vállalnak a szerkezetátalakítási intézkedések szakmai támogatására.**
- (2) A szerkezetátalakítási tervhez az adós érdekében tett jognyilatkozatokkal csatlakozhatnak olyan harmadik személyek is, akik jognyilatkozatot tesznek arra vonatkozóan, hogy az adós kötelezettségeit részben vagy egészben átvállalják vagy elvállalják, vagy az adós számára átmeneti vagy új finanszírozást kívánnak nyújtani.
- (3) A szerkezetátalakítási tervben az állam, önkormányzat, más államháztartási szervezet, az adó- és más köztartozás behajtására jogosult szervezet az adós számára fizetési könnyítést - fizetési halasztást, részletfizetési kedvezményt - adhat, valamint a követeléséről részben vagy egészben lemondhat, a követelését engedményezheti.
- *A csődeljárásban kialakult az a szabály, hogy a 3. személyek nem részesei az egyezésnek, visszavonhatatlan nyilatkozatot kell tenniük a támogatásukról. A szerkezetátalakítási eljárásban az ilyen nyilatkozatot tevő személy félnek minősül. (ld 48.§ (4) bek.)*
- *Az állam, önkormányzat, más államháztartási szervezet, az adó- és más köztartozás behajtására jogosult szervezetek (**azaz a közszféra hitelezői**) az adós számára fizetési könnyítéseket (fizetési halasztás, részletfizetési kedvezményt adhat. Ez a lehetőség a csődeljárásban nem biztosított. Technikai kérdés, hogy ez miként jelenik meg a tervben, ezeknek a szerveknek ugyanis határozatot kell hozni.*

A szerkezetátalakítási terv tárgyalása

- 48. § (1) Az adós a szerkezetátalakítási **tervet az érintett hitelezőkkel egyeztetni és a tárgyalások lezárását követően a szerkezetátalakítási tervet a szavazati joggal rendelkező érintett hitelezők számára határozathozatalra bocsátja.** Határozathozatalra olyan szerkezetátalakítási terv tervezete bocsátható, amelyet az adós - döntéshozó szerve vagy egyszemélyes jogi személy adós esetén az alapítója vagy az egyedüli tagja, vagy ha e döntés meghozatalára az adós létesítő okirata más adósi szervet jelöl ki, e szerve - előzetesen elfogadott.
- (2) A szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalás és a szerkezetátalakítási tervre vonatkozó határozathozatal történhet személyes megjelenést igénylő szerkezetátalakítási hitelezői ülésen vagy ülés tartása nélküli döntéshozatallal. A szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalás lebonyolítható úgy is, hogy csak egyes érintett hitelezők kapnak meghívást az ülésre vagy egyes érintett hitelezők kerülnek bevonásra az írásbeli döntéshozatalba, azonban az adósnak minden érintett hitelező részére biztosítania kell legalább a szerkezetátalakítási tervre vonatkozó első határozathozatal előtt a tárgyalás lehetőségét.
- (3) Az érintett hitelezők előzetes jóváhagyása esetén az adós az érintett hitelezők, és ha kijelölésre került, a szerkezetátalakítási **szakértő közötti kapcsolattartás elektronikus levél (e-mail) útján is történhet**, ha a felek e célból rögzítik a kapcsolattartásra szolgáló elektronikus levélcímüket, és vállalják, hogy a feladó kérésére az elektronikus levél útján kapott üzenet kézhezvételét a feladó felé visszaigazolja. Ha a címzett a kapott üzenet kézhezvételét a feladó felé kérésre sem igazolja vissza, a feladó köteles a nyilatkozatát a 3. § (4) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti módon papíralapon is megküldeni, azonban a papíralapú közlés költségét a címzettre háríthatja. Ha a feladó nem az e célból rögzített elektronikus levélcímét használja, továbbá az üzenetnek a címzett általi kézhezvétele visszaigazolása hiányában, a megtett nyilatkozat hatálytalan.
- (4) A szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalásokba az adós bevonhatja a szerkezetátalakítással nem érintett feleket, a szerkezetátalakítási tervhez jognyilatkozattal csatlakozó egyéb személyeket és az állandó könyvvizsgálóját.

A szerkezetátalakítási terv tárgyalása

- Célszerű, hogy az adós a szerkezetátalakítási tervet az érintett hitelezőkkel többször is egyeztesse, és a javaslataiknak megfelelően - a szerkezetátalakítási szakértő segítségét igénybe véve - átdolgozza, annak érdekében, hogy a szükséges többség megszavazza azt.
- A szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalások és a szerkezetátalakítási tervre vonatkozó határozathozatal (döntés) történhet személyes megjelenést igénylő szerkezetátalakítási hitelezői gyűlésen vagy hitelezői gyűlés ülés tartása nélküli írásos döntéshozatallal. A szerkezetátalakítási tervre vonatkozó egyeztetés lehetőségét minden hitelező számára biztosítani kell.
- A gyakorlati tapasztalatok alapján - ahol a felek egymás közötti viszonyaiban egyre inkább teret hódított az elektronikus úton való kapcsolattartás - valamint az eljárás gyorsítása, egyszerűbbé tétele érdekében a törvény a tárgyalás és a terv elfogadása körében is megteremti a lehetőségét annak, hogy az adós, az érintett hitelezők és ha az eljárásban közreműködik szerkezetátalakítási szakértő, akkor az ő viszonylatában is a felek elektronikus levél útján közöljék egymással nyilatkozataikat.
- A hitelezői ülés megtartásához **nincs megszabva a résztvevők minimális létszáma.** Mód van arra is, hogy **a részvételben akadályozott hitelező előre írásban megküldje a szavazatát az adósnak.** Sokkal rugalmasabb, mint a csődeljárás.

A szavazatok számítása

- 51. § (1) Az érintett hitelezőket minden elismert vagy nem vitatott követelésük után **100 000 Ft-onként egy egész szavazat illeti meg**, töredékszavazatot nem lehet figyelembe venni. Az 50 000 Ft-ot meghaladó, de 100 000 Ft-ot el nem érő hitelezői követelést is egy egész szavazatnak kell tekinteni.
- (2) **Ha az adós kkv.**, az (1) bekezdésben foglaltakat akként kell alkalmazni, hogy az érintett hitelezőt a szerkezetátalakítási tervvel érintett követelése után **50 000 Ft-onként illeti meg egy egész szavazat**, az 50 000 Ft alatti követeléseket pedig azzal a feltétellel kell egy egész szavazatként figyelembe venni, ha azok összege meghaladja a 25 000 Ft-ot.
- (3) **Az adós által vitatott érintett hitelezői követeléseket is hitelezői osztályba kell sorolni, de ezen érintett hitelezőt szavazat nem illeti meg, és őt az érintett hitelezők összeszámításakor is figyelmen kívül kell hagyni.**

A szavazatok számítása

- A törvény **valamennyi hitelezői osztályra egységesen a követelés összegéhez igazodóan rendeli megállapítani a szavazati jogot**, az adós „érdekkörébe tartozó személyek” (például a kapcsolt felek) tehát nem kerülnek kizárásra a szavazásból, azzal, hogy követeléseik egyébként az adós érdekkörében álló ügyletből származó követelések hitelezői osztályba tartoznak.
- **A törvény azonban a tőketulajdonosokat nem vonja az érintett hitelezői körbe, vagyis a magyar jog él azzal az irányelvi lehetőséggel, hogy a tőketulajdonosokat (az adós tagjait) nem tekinti „kvázi vagy közvetett” hitelezőnek.**
- A tőketulajdonosok tehát a szerkezetátalakítási terv elfogadásánál az adósi oldalon játszanak szerepet, ugyanis a 48. § előírása alapján olyan terv bocsátható csak szavazásra, amelyet az adós jóváhagyott. Ez az adósi jóváhagyás elsődlegesen az adós döntéshozó szervének, vagyis a tagok (tőketulajdonosok) határozatát jelenti.
- **A törvény alapján, ha vannak vitatott hitelezői követelések, ezekhez nem kell szavazatszámot hozzárendelni és ezt a hitelezőt a határozathozatalnál nem kell figyelembe venni.** Ezen hitelezők tehát nem szavazhatnak, követelésük fennállása ugyanis bizonytalan annyiban, hogy igényük érvényesítésével kapcsolatban még hatósági vagy bírósági eljárás van folyamatban.

A szerkezetátalakítási terv elfogadása

- 52. § (1) A szerkezetátalakítási terv elfogadásában az adós, valamint a **szavazati joggal rendelkező érintett hitelezők** vesznek részt.
- (2) A szerkezetátalakítási terv akkor minősül elfogadottnak, ha az minden hitelezői osztályban megkapja a hitelező osztályba tartozó, elismert vagy nem vitatott követeléssel rendelkező összes érintett hitelező
 - -**számszerű többségének** támogatását, valamint
 - - a **hitelezői osztályba tartozó érintett hitelezők által leadható összes szavazatszámhoz viszonyított szavazattöbbséget** is.
- (3) **Ha az adós kkv., a (2) bekezdéstől eltérően a szerkezetátalakítási terv akkor is elfogadottnak minősül, ha azt az adós érdekkörében álló ügyletek hitelezői osztályában a hitelezői osztályba tartozó összes érintett hitelező számszerű többsége nem, de legalább egyharmada támogatja, feltéve, ha ez utóbbiak követelése eléri ezen a hitelezői osztályon belül a leadható összes szavazatszámhoz viszonyított többséget is.**
- ***A rendelkezés világosan rögzíti, hogy a többségi szavazatokat és többségi hitelezők számát nem ahhoz képeset kell meghatározni, hogy kik vesznek részt aktívan, ténylegesen a szavazásban, hanem ahhoz a teljes szavazatszámhoz és létszámhoz kell viszonyítani, akik a törvény rendelkezése alapján részt vehetnek - a hitelezői osztályban - a szavazásban.***

A szerkezetátalakítási terv elfogadása

(4) Az 57. § és az 58. § alkalmazásában nem minősül nemmel szavazó érintett hitelezőnek az az (1) bekezdés szerinti érintett hitelező, aki a szerkezetátalakítási terv elfogadásakor nem nyilatkozik egyértelműen arról, hogy nem támogatja a szerkezetátalakítási tervet, ideértve azt is, aki a szavazástól tartózkodott, vagy szabályszerű értesítés ellenére nem vett részt a szavazásban.

(5) Az adós által a vitatott érintett hitelezői követelésekre elkülönített tartalékra vonatkozóan a szerkezetátalakítási tervet akként kell elfogadásra bocsátani, hogy ha a vitatott hitelezői követelést jogerős bírósági határozat vagy véglegessé vált hatósági döntés megállapítja, a hitelező a tartalékból olyan arányban és olyan feltételekkel kap kifizetést, amilyen feltételekkel a vele azonos hitelezői osztályba sorolt, **a szerkezetátalakítást elfogadó érintett hitelezők.**

(6) Az 50 000 Ft, vagy kkv. esetén a 25 000 Ft alatti követelések esetében az érintett hitelezők számára a szerkezetátalakítási tervben olyan feltételekkel kell a követelésük megfizetését biztosítani, amilyen feltételekkel a velük azonos hitelezői osztályba sorolt, **a szerkezetátalakítást megszavazó** érintett hitelezők jutnak a követelésükhöz.

53. § Szerkezetátalakítási szakértő kijelölése esetén az elfogadott szerkezetátalakítási tervet és annak mellékleteit a szerkezetátalakítási szakértő aláírásával látja el.

Indokolás: Az esetleges hitelezői „visszaélést” akadályozó garanciális előírás, hogy nem lehet nemmel szavazónak tekinteni az ellenirat benyújtási jog szempontjából azt a hitelezőt, aki nem tesz egyértelmű nyilatkozatot a szavazás során vagy távol marad a szavazástól (ülésein nem jelenik meg, írásbeli döntéshozatalnál az átvett küldeményre nem reagál). Ezen előírás alapján a távolmaradó hitelező nem hátráltathatja a szerkezetátalakítást oly módon, hogy a szavazástól távol marad, majd utóbb mégis elleniratot terjeszt elő.

A fenti szabályok azt célozzák, hogy minden hitelező érdekelt legyen a szavazásban való részvételben. A törvényben nincs tételes szabály arra, hogy ezen rendelkezésben nevesített hitelezői kör szavazatát a nemmel szavazók körében kellene figyelembe venni, ahogy ez a hatályos csődeljárásban kifejezetten rögzítésre kerül. **A távolmaradásnak, tartózkodásnak a terv elfogadása szempontjából így az érvényességnél lesz jelentősége, ahol a leadható szavazatok többségének meg kell lennie az elfogadáshoz.**

Érdekes a vitatott igények és a kkv-k kezelése.

A szerkezetátalakítási terv bíróság általi jóváhagyása

- 54. § (1) Az adós az elfogadott szerkezetátalakítási tervet jóváhagyásra benyújtja a bírósághoz. A szerkezetátalakítási terv jóváhagyása iránti kérelmet az adósnak a szerkezetátalakítási terv elfogadásának napját **követő 5 napon belül kell előterjesztenie.**
- (2) Ha az adós az elfogadott szerkezetátalakítási terv bírósági jóváhagyásának kérelmezését elmulasztja, vagy a jóváhagyást a bíróság jogerősen megtagadja, az elfogadott szerkezetátalakítási tervhez e törvény rendelkezései alapján joghatás nem fűződik.
- 55. § (1) A szerkezetátalakítási terv jóváhagyása iránti kérelemhez a szerkezetátalakítási eljárásban benyújtható kérelemhez általánosan csatolandó mellékleteken túl csatolni kell:
 - a) a szerkezetátalakítási tervet,
 - b) a szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalások és a szerkezetátalakítási tervre vonatkozó határozathozatal dokumentumait, ideértve a szerkezetátalakítási terv adós általi elfogadásának dokumentumát is,
 - c) ha a bíróság a 44. § alapján e kérdésben korábban jogerősen nem döntött vagy a 44. § szerinti kérelmet az adós nem nyújtott be, *az érintett hitelezők hitelezői osztályba sorolását, vitatott hitelezői követelés esetén a vitatott hitelezői követelésként való besorolását, valamint az érintett hitelezők követeléseit megalapozó alapvető dokumentumokat,*
 - d) a szerkezetátalakítási tervet el *nem fogadó érintett hitelezők követeléseinek felsorolását,*
 - e) vitatott hitelezői követelés esetén a *vitatott hitelezői követelésre elkülönített tartalékra vonatkozó dokumentumokat,*
 - f) ha a szerkezetátalakítási tervvel összefüggésben átmeneti vagy új finanszírozásra került sor, vagy ezekre vonatkozó kötelezettségvállalás történt, *az ezzel összefüggő alapvető dokumentumokat,* valamint
 - g) *az adós legutóbbi számviteli beszámolóját, és az eljárás megindításakor benyújtott közbenső mérleg tételeiben bekövetkezett lényeges változásokat.*

A szerkezetátalakítási terv bíróság általi jóváhagyása

- 56. § (1) Ha a kérelem visszautasításának nincs helye, a bíróság 15 napos határidőt tűzve felhívja a nemmel szavazó hitelezőt, továbbá - ha a szerkezetátalakítási tervet az adósra vonatkozó anyagi jogi szabályok alkalmazásával nem az adós döntéshozó szerve vagy egyszemélyes jogi személy adós esetén az alapítója vagy az egyedüli tagja hagyta jóvá - a tőketulajdonosokat, hogy e törvényben szabályozott **elleniratukat nyújtsák be** a bíróságnak. A határidő elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye.
- (2) Ha a kérelem visszautasításának nincs helye, a bíróság - az a)-c) pont tekintetében **erre vonatkozó ellenirat esetén** - megvizsgálja, hogy
 - a) minden érintett hitelező szabályszerűen be lett-e vonva a szerkezetátalakítási terv tárgyalásába,
 - b) az érintett hitelezők hitelezői osztályba sorolása és a szavazatszám megállapítása megfelelt-e az e törvényben foglaltaknak, továbbá a vitatott hitelezői követelés esetén azt, hogy a vitatott hitelezői követelésként való minősítés megalapozott volt-e kivéve, ha a bíróság a 44. § alapján e kérdésekben már jogerősen döntött vagy a (7) bekezdés alapján felfüggesztésnek van helye,
 - c) ha nincs szerkezetátalakítási szakértő kijelölve, a szerkezetátalakítási tervet elfogadó hitelezői ülés vagy ülés tartása nélküli döntéshozatal lebonyolítása és az ülés jegyzőkönyve vagy az írásbeli döntéshozatal eredményének megállapítása megfelel-e a jogszabályoknak,
 - d) szabályszerűen besorolt vitatott hitelezői követelés esetén azt, hogy az adós a vitatott követelésekre megfelelően teljesítette-e az e törvényben előírt kötelezettséget,
 - e) a szerkezetátalakítási terv tartalmazza-e mindazt, amit e törvény előír,
 - f) az elfogadott szerkezetátalakítási terv nyilvánvalóan és kirívóan nem sérti-e a 45. §-ban foglalt alapvető szabályokat, valamint
 - g) ha az elfogadott szerkezetátalakítási tervhez átmeneti vagy új finanszírozásra vonatkozó jogügylet vagy erre vonatkozó kötelezettségvállalás társul, az átmeneti vagy új finanszírozást nyújtó hitelező részére a finanszírozás fejében az adós által adott jogosultságok, kedvezmények arányosak-e a finanszírozó által az adósnak nyújtott forrásokkal, javakkal.

Az ellenirat és annak elbírálása

- 57. § (1) A szerkezetátalakítási tervre nemmel szavazó **érintett hitelező** vagy a **tőketulajdonos** arra hivatkozással terjeszthet elő elleniratot, hogy az elfogadott szerkezetátalakítási terv nem felel meg a hitelezők legjobb érdekei módszertani tesztnek. A tőketulajdonos ellenirat előterjesztésére nem jogosult, ha a szerkezetátalakítási tervet az adós **döntéshozó szerve vagy egyszemélyes jogi személy adós esetén az alapítója vagy az egyedüli tagja határozatával jóváhagyta.**
- (2) Az (1) bekezdés szerinti **elleniratnak** a szerkezetátalakítási eljárásban benyújtható kérelem általános tartalmán túl **tartalmaznia kell**
 - a) az arra vonatkozó határozott kérelmet, hogy a hitelezők legjobb érdekei módszertani teszt alapján a bíróság tagadja meg az elfogadott szerkezetátalakítási terv jóváhagyását, valamint
 - b) számításokra alapítva annak bemutatását, hogy a kérelmező szerint az elfogadott szerkezetátalakítási terv miért nem felel meg a hitelezők legjobb érdekei módszertani tesztnek.
- (3) Az ellenirathoz csatolni kell azt az okiratot vagy annak másolatát is, amelyre bizonyítékként hivatkoznak, kivéve, ha az már a bírósághoz az adós kérelme részeként benyújtásra került.
- 58. § (1) **A szerkezetátalakítási tervre nemmel szavazó érintett hitelező** arra hivatkozással is előterjeszthet elleniratot, hogy a megszavazott és bírósági jóváhagyásra benyújtott szerkezetátalakítási terv nem alkalmas az adós fizetéseképtelenségének megelőzésére, az adós életképességének biztosítására.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti elleniratnak a szerkezetátalakítási eljárásban benyújtható kérelem általános tartalmán túl tartalmaznia kell az arra vonatkozó határozott kérelmet, hogy az (1) bekezdésben meghatározott okból a bíróság tagadja meg az elfogadott szerkezetátalakítási terv jóváhagyását.
- (3) Az ellenirathoz csatolni kell azokat az okiratokat vagy azok másolatát, amelyre bizonyítékként hivatkoznak, kivéve, ha az már az adós kérelme részeként a bírósághoz benyújtásra került.

Az ellenirat és annak elbírálása

- 59. § A szerkezetátalakítási tervre nemmel szavazó, a szavazásnál tartózkodó, továbbá a szavazásban részt nem vevő, de szavazati joggal rendelkező érintett hitelező ellenirat előterjesztésével kérheti, hogy a bíróság a szerkezetátalakítási terv jóváhagyása körében az 56. § (2) bekezdés a)-c) pontjában foglalt feltételek szabályszerű teljesülését is vizsgálja. Ilyen **kérelem hiányában az 56. § (2) bekezdés a)-c) pontjában foglalt feltételek szabályszerű teljesülését a bíróság hivatalból nem vizsgálja.**
- (56.§ (2) Ha a kérelem visszautasításának nincs helye, a bíróság - az a)-c) pont tekintetében erre vonatkozó ellenirat esetén - megvizsgálja, hogy
- a) minden érintett hitelező szabályszerűen be lett-e vonva a szerkezetátalakítási terv tárgyalásába,
- b) az érintett hitelezők hitelezői osztályba sorolása és a szavazatszám megállapítása megfelelt-e az e törvényben foglaltaknak, továbbá a vitatott hitelezői követelés esetén azt, hogy a vitatott hitelezői követelésként való minősítés megalapozott volt-e kivéve, ha a bíróság a 44. § alapján e kérdésekben már jogerősen döntött vagy a (7) bekezdés alapján felfüggesztésnek van helye,
- c) ha nincs szerkezetátalakítási szakértő kijelölve, a szerkezetátalakítási tervet elfogadó hitelezői ülés vagy ülés tartása nélküli döntéshozatal lebonyolítása és az ülés jegyzőkönyve vagy az írásbeli döntéshozatal eredményének megállapítása megfelel-e a jogszabályoknak,)

Az ellenirat esetén szakértő kirendelése

- 60. § (1) Ha az 57. §, illetve az 58. § szerinti elleniratot terjesztettek elő, a bíróság **hivatalból szervezetátalakítási szakértőt rendel ki**, ha pedig kijelölt szervezetátalakítási szakértő már közreműködik, másik szervezetátalakítási szakértőt is kirendelhet, **ha** a szervezetátalakítási terv vagy az adós gazdasági tevékenységének, pénzügyi helyzetének kivételesen bonyolult jellege vagy az ellenirattal összefüggő **szakkérdés miatt az indokolt**.
- (2) A bíróságnak a kirendelő végzésben meg kell jelölnie azokat a szakkérdéseket, amelyeket e § alapján kirendelt szervezetátalakítási szakértőnek meg kell válaszolnia és a vélemény elkészítésére legfeljebb 15 napos határidőt kell megállapítania. A bíróságra vonatkozó ügyintézési határidőbe e bekezdés szerinti határidő nem számít bele. A szakkérdésekre a felek javaslatot is tehetnek. E § szerint kirendelt szervezetátalakítási szakértő feladata kizárólag a szakkérdésre adott véleménnyel összefüggő feladatok ellátása.

Az ellenirat esetén szakértő kirendelése

- Az Irányelv is előírja, hogy a tagállami szabályozásnak biztosítania kell, hogy a Javaslattal szerinti ellenirat benyújtására jogosító kérdésekben az igazságügyi hatóság megfelelő képesítéssel rendelkező **szakértőket jelölhessenek ki** vagy hallgathassanak meg [ld. 14. cikk (2) bekezdés].
- Ezekben az esetekben a bíróságnak a szerkezetátalakítási terv jóváhagyásáról vagy jóváhagyás megtagadásáról szóló döntésében meg kell indokolnia, hogy a döntését mely körülmények, megállapítások, adatok tekintetében alapította a szakkérdésben kirendelt szerkezetátalakítási szakértő véleményére, megállapításaira.
- A szabályozás indoka, hogy az elleniratok megalapozottsága tekintetében a szerkezetátalakítási terv részletesebb gazdasági szempontú vizsgálata is szükségessé válik. Fontos felhívni a figyelmet, hogy **ebben az esetben a szerkezetátalakítási szakértő nem a III. Fejezet szerinti feladatokat látja el, hanem valójában szakértőként működik közre a nemperes eljárásban.**
- Ezekben az esetekben a bíróság megjelöli azokat a főként közgazdasági jellegű szakkérdéseket, amelyek megválaszolására kéri fel a szerkezetátalakítási szakértőt. A törvény szabályozza, hogy ezekben az esetekben ki előlegezi, és ki viseli a bíróság által kirendelt szerkezetátalakítási szakértő díját.

Az ellenirat esetén szakértő kirendelése

- (3) A Pp. 313. §-a és 314. §-a alkalmazásának helye van.
- **Pp. 313. § [Az írásbeli szakvélemény kiegészítése]**
- (1) A bíróság a kirendelt szakértő írásbeli szakvéleményét a felek részére kézbesíti.
- (2) A felek a szakvéleményre vagy a szakértővel nem közölt, lényeges perbeli adatokra vonatkozóan a szakértőhöz kérdések feltevését és azt is indítványozhatják, hogy a szakértő a szakvélemény aggályossága kiküszöböléséhez szükséges felvilágosítást adjon meg.
- (3) Ha a bíróság az indítványnak helyt ad, a kérdések megválaszolása, illetve a szükséges felvilágosítás megadása érdekében a szakértőt a szakvélemény írásbeli kiegészítésére hívja fel, vagy ha az célszerűnek látszik, a szakértőt a tárgyalásra idézi. A kérdések vonatkozásában a 308. § (2) bekezdését alkalmazni kell.
- **314. § [A szóbeli szakvélemény és kiegészítése]**
- (1) A szakértő meghallgatására a 304. § (5) bekezdése, míg a szakvélemény kiegészítésére a 313. § (2)-(3) bekezdése irányadó.
- (2) Ha a szakértő az aggálytalan szakvéleményt a tárgyaláson nem, vagy nem minden kérdésre kiterjedően adhatja elő, a bíróság a szakvélemény előadására új határnapot tűz ki, vagy a szakértőt akár már a tárgyaláson, akár később a szakvélemény írásbeli előterjesztésére hívja fel.

Az ellenirat esetén szakértő kirendelése

- (4) Ha a bíróság az (1) bekezdés alapján további szerkezetátalakítási szakértőt is kirendelt, az eljárást befejező érdemi határozatában meg kell indokolnia, hogy egyes következtetéseit és megállapításait melyik szerkezetátalakítási szakértő melyik megállapítására alapítja.
- (5) Az e § szerinti szerkezetátalakítási szakértő díját az elleniratot előterjesztő fél köteles előlegezni. A díjat az elleniratot előterjesztő fél akkor viseli, ha a bíróság jóváhagyja a szerkezetátalakítási tervet. Ha a bíróság megtagadja a szerkezetátalakítási terv jóváhagyását, az adós köteles megtéríteni az előlegező elleniratot előterjesztő fél részére a szerkezetátalakítási szakértőnek kifizetett díj összegét.
- (6) Az e § szerinti szerkezetátalakítási szakértő díja a 30. § (3) bekezdésében meghatározott díj fele, azonban nem lehet kevesebb, mint 250 000 Ft.
- *30.§ (3) A kirendelt szerkezetátalakítási szakértő díjának mértéke az adósnak a szerkezetátalakítási eljárás megindítása iránti kérelemmel benyújtott közbenső mérlegében szereplő eszközök könyv szerinti értékének alapulvételével:*
 - *a) 50 000 000 Ft alatti könyv szerinti érték esetén annak 2%-a, de legkevesebb 200 000 Ft,*
 - *b) 50 000 000 Ft - 100 000 000 Ft közötti könyv szerinti érték esetén annak 2%-a,*
 - *c) 100 000 001 Ft - 500 000 000 Ft közötti könyv szerinti érték esetén a 100 000 000 Ft 2%-a és az efeletti rész 1,25%-a,*
 - *d) 500 000 001 Ft - 1 000 000 000 Ft közötti könyv szerinti érték esetén az 500 000 000 Ft 1,25%-a és az efeletti rész 0,75%-a,*
 - *e) 1 000 000 001 Ft feletti könyv szerinti érték esetén az 1 000 000 000 Ft 0,75%-a és az efeletti rész 0,25%-a.*

A szerkezetátalakítási terv jóváhagyása

- 61. § (1) Ha az 57. § szerinti ellenirat került benyújtásra, és az elfogadott szerkezetátalakítási terv nem felel meg a hitelezők legjobb érdekei módszertani tesztnek, de a szerkezetátalakítási terv hiányosságait a bíróság kiküszöbölhetőnek tartja, **a bíróság 45 napos határidő tűzésével kötelezi az adóst arra, hogy a szerkezetátalakítási terv átdolgozásával, egyeztetésével, majd ismételt elfogadásával kapcsolatos intézkedéseket - a bírósági határozatban foglalt szempontok figyelembe vételével - tegye meg, és az újra elfogadott, átdolgozott szerkezetátalakítási tervet jóváhagyásra ismételten nyújtsa be.**
- A határidő eredménytelen eltelte esetén a bíróság a szerkezetátalakítási terv jóváhagyását megtagadja. A bíróságra vonatkozó ügyintézési határidőbe nem számít bele az e bekezdés szerinti végzés megküldésétől a végzésben foglaltak teljesítéséig eltelt időtartam, ennek hiányában a végzésben biztosított határidő.
- **(2) Ha a bíróság a szerkezetátalakítási terv hiányosságait nem tartja kiküszöbölhetőnek, az (1) bekezdésben foglaltakat nem kell alkalmazni, és a bíróság a szerkezetátalakítási terv jóváhagyását megtagadja.**
- (3) Ha az 58. § szerinti ellenirat került benyújtásra, a bíróság a szerkezetátalakítási terv jóváhagyását megtagadja, ha azt állapítja meg, hogy a szerkezetátalakítási terv alapján észszerűen nem megalapozottak a kilátások arra, hogy a szerkezetátalakítási tervvel az adós fizetéseképtelensége megelőzhető vagy az adós életképessége biztosítható.
- (4) Ha a bíróság a szerkezetátalakítási terv jóváhagyásáról dönt, e határozat előzetesen végrehajtható.

A szerkezetátalakítási terv jóváhagyása

- (5) Ha ellenirat benyújtására került sor, az elleniratot benyújtó személy a bíróság végzésével szemben csak az elleniratban foglalt ok alapján nyújthat be fellebbezést.
- (6) A bíróság a szerkezetátalakítási terv jóváhagyása tárgyában hozott végzésében határoz a szerkezetátalakítási szakértő kijelölésének megszüntetéséről és szükség szerint díjáról is.
- (7) Ha az adós általános moratóriumot kért, a bíróság a szerkezetátalakítási terv jogerős jóváhagyását követő 15 napon belül a Céglőnyben közzéteszi a jogerős jóváhagyó végzés időpontját és azt a tényt, hogy a bíróság jóváhagyta a szerkezetátalakítási tervet.
- **Indokolás:** Ha az elleniratban foglaltak megtagadáshoz alkalmas ok fennállását igazolják (pl. *olyan jövőbeli pénzáramokkal számol a terv, amelynek realizálása észszerűen nem várható*), a bíróság a szabályszerűen beterjesztett szerkezetátalakítási tervet nem hagyhatja jóvá.

- A szerkezetátalakítási terv hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő bíróság általi jóváhagyása

A kérelem benyújtása

- 62. § (1) A szerkezetátalakítási terv hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyása iránti kérelem elbírálására az ezen alcímben foglalt eltérésekkel a 19. alcím szabályait kell alkalmazni.
- (2) Ha a szerkezetátalakítási terv az 52. § (2) bekezdése - kkv. adós esetén az 52. § (3) bekezdése - alapján nem minősül elfogadottnak, azonban
 - -legalább a 42. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja szerinti hitelezői osztály valamelyike azt jóváhagyta,
 - - az adós, vagy
 - - az adós egyetértő nyilatkozatát csatolva - a szavazati joggal rendelkező érintett hitelező, valamint
 - az adós felett kizárólagos vagy többségi befolyással rendelkező tőketulajdonos
- kérelmet nyújthat be a bírósághoz annak érdekében, hogy a bíróság hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal hagyja jóvá a szerkezetátalakítási tervet.
- (3) A (2) bekezdés szerinti kérelemnek a szerkezetátalakítási eljárásban benyújtható kérelem általános tartalmán túl tartalmaznia kell azokat a tényeket, amelyekre a kérelmező a kérelmét alapítja.
- (4) Ha a kérelem visszautasításának nincs helye, a bíróság 15 napos határidőt tűzve felhívja a nemmel szavazó érintett hitelezőt, hogy elleníratot nyújthat be a bírósághoz az 57. §-on és az 58. §-on túl arra hivatkozással is, hogy nem állnak fenn a szerkezetátalakítási terv hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyásának feltételei. A határidő elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye.

Szerkezetátalakítási szakértő kirendelése

- (5) Ezen alcím szerinti kérelem esetén a 60. § alkalmazásával kerül sor szerkezetátalakítási szakértő kirendelésére akkor is, ha a 29. § (1) bekezdés c) pontja szerinti eset fennáll.
- 29. § (1) A bíróság hivatalból szerkezetátalakítási szakértőt rendel ki, ha
- c) a szerkezetátalakítási terv hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyása iránti kérelmet nyújtottak be, és kérelem benyújtásakor nincs kijelölt szerkezetátalakítási szakértő.
- A hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyás azt eredményezi, hogy az egyet nem értő hitelezőre (osztályra) is kiterjed a terv hatálya. Az irányelv kényszeregyezségről szóló 11. cikke visszautal a jóváhagyás feltételeit tartalmazó 10. cikk (2) és (3) bekezdésére (a terv elfogadása és a hitelezői értesítés szabályszerűsége, hitelezők legjobb érdekei módszertani tesztre és az életképességet biztosító tervre vonatkozó hivatkozás), így ezen feltételek vizsgálata hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségnél is felmerül.

A jóváhagyás feltételei

- 63. § (1) **A szerkezetátalakítási terv hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyásának feltételei akkor állnak fenn, ha**
 - a) a szerkezetátalakítási terv jóváhagyásának feltételei a 19. alcímben foglalt szabályok alapján (Száts. 54.§-61.§) fennállnak, és
 - b) **a szerkezetátalakítási tervet megszavazta**
 - ba) a hitelezői osztályok többségében a **hitelezők számszerű többsége és a szavazatszám szerint számított többsége, ha ezen osztályokból legalább az egyik a 42. § (1) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti hitelezői osztály vagy**
 - bb) **legalább egy olyan szavazási osztályban a hitelezők számszerű többsége és a szavazatszám szerint számított többsége, amelybe tartozó érintett hitelezők esetében észszerűen feltételezhető, hogy kifizetéshez jutnának a felszámolási eljárás szerinti kielégítési sorrendben, és**
 - c) a szerkezetátalakítási terv biztosítja, hogy valamennyi hitelezői osztályban a szerkezetátalakítási tervre nemmel szavazó hitelezők a követeléseik megtérülésének mértéke és egyéb feltételei tekintetében **egyenlő elbánásban részesülnek**, mint a velük azonos hitelezői osztályba sorolt, a szerkezetátalakítást megszavazó hitelezők, és kedvezőbb elbánásban, mint a 42. § (1) bekezdés d) pont szerinti hitelezői osztályba tartozó *(az adós érdekkörében álló ügyletből származó hitelezői követelés.)* hitelezők, valamint
 - d) a szerkezetátalakítási terv alapján **egyetlen hitelezői osztályban sem kap az érintett hitelező a követelésének teljes összegénél nagyobb összeget.**
- (2) A szerkezetátalakítási terv hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal történő jóváhagyásával a 9. § szerinti jogkövetkezmények érvényesülnek. *(9. § (1) A szerkezetátalakítási terv bírósági jóváhagyása esetén a tervben foglalt jogok és kötelezettségek az adósra, valamennyi érintett hitelezőre, továbbá a szerkezetátalakítási tervhez jognyilatkozattal csatlakozó felekre terjednek ki)*

A jóváhagyás feltételei

- **Indokolás:** A Javaslat szerint a jóváhagyásnak szigorúak a feltételei: a hitelezői osztályok többségében meg kell lennie a szükséges hitelezői támogató szavazatnak, és ezek között is legalább az egyik támogató hitelezői osztálynak a biztosított hitelezői osztálynak vagy a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó hitelezői osztálynak kell lennie. **Ha ez nem teljesül, elegendő, ha legalább egy olyan hitelezői osztály támogatja a szerkezetátalakítási tervet, amely a felszámolási eljárásban várhatóan nem kapna kielégítést.**
- A szerkezetátalakítási tervnek továbbá meg kell felelnie az Irányelvben főszabályként kimondott **relatív elsőbbségi szabálynak** is, mely szerint az egyet nem értő hitelező hitelezők hitelezői osztályai legalább ugyanolyan kedvező elbánásban részesüljenek, mint bármely más azonos besorolású osztály, és kedvezőbb elbánásban, mint a hátrasorolt osztályok. A Szát. tehát nem él az Irányelvben biztosított azon lehetőséggel, hogy az abszolút elsőbbségi szabálynak - ilyenkor az egyet nem értő hitelezőket teljes mértékben ki kell elégíteni, ha egy hátrébb sorolt osztály kielégítést kap - való megfelelést kelljen teljesíteni a tervben.
- A Szát. továbbá kimondja azt az irányelvi szabályt is, hogy egyetlen hitelezői osztály és egyetlen érintett hitelező sem kaphat többet a követelésének teljes összegénél (pl. **további hozamot annak „ellentételezéseként”, hogy finanszírozza az adósságot a tervben foglaltak szerint**).

A jóváhagyás feltételei

- **A hitelező osztályok többsége akkor áll fenn, ha a négy hitelező osztály közül legalább három ezt megszavazza.** Itt nem feltétel, hogy olyan hitelezői osztály szavazata döntse el az egyezséget, amelyik egyébként a felszámolásban kifizetéshez jutna.
- **A bb) pont szerinti kényszeregyezségnél a szerkezetátalakítási tervet legalább egy szavazási osztályban a hitelezők számszerű többsége és a szavazatszám szerint számított többsége szavazza meg. Álláspontom szerint ezt a szabályt együtt kell alkalmazni a Szát. 62. § (2) bekezdésével, így csak akkor hagyható jóvá, ha a Szát. 42. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja szerinti hitelezői osztály valamelyike azt elfogadta. Tehát, ha az adós érdekkörében álló ügyletből származó hitelezőn kívül a másik három hitelezői osztályból akárcsak egy is megszavazta a szerkezetátalakítási tervet, akkor azt a bíróság is jóváhagyhatja. Ennek viszont olyan hitelezői osztálynak kell lennie, amelybe tartozó érintett hitelezők esetében észszerűen feltételezhető, hogy kifizetéshez jutnának a felszámolási eljárás szerinti kielégítési sorrendben.**
- **Ugyanezt az elvet vallja Szabó Judit: [91] A magyar szabályozásban kialakított hitelezői osztályokra megadva a Szerkezetátalakítási Irányelv szerinti feltételeket, a kérelem előterjesztésének akkor van helye, ha az adós érdekkörében álló ügyletből származó követelések osztályt nem számítva, a tervet bármelyik másik osztály jóváhagyta.**

A jóváhagyás feltételei

- [40] **A tartalmi feltételek** közé tartozik az a nemmel szavazó hitelezőket védő szabály, **hogy a kényszeregyezségnek is meg kell felelnie a hitelezők legjobb érdekei módszertani tesztnek**. Erre hivatkozással a hitelező kérheti a szerkezetátalakítási terv jóváhagyásának megtagadását.
- **Elleniratában** számításokra alapítva be kell mutatnia, hogy a terv miért nem felel meg az említett módszertani tesztnek. A hitelezők legjobb érdekei módszertani teszt annak igazolása, hogy a nemmel szavazó hitelezők nem járnának rosszabbul a terv jóváhagyásával, mintha szerkezetátalakítás hiányában a követelésük kielégítésére az adós ellen indított felszámolási eljárásban, az ott szabályozott kielégítési sorrend szerint került volna sor, vagy ha a követelésüket más megoldással érvényesítették volna. A Szát. indokolása kiemeli, hogy a hitelezők legjobb érdekei módszertani teszt fogalmában a többszám használata normatív jelentőséggel bír.
- **A bíróságnak ebben a körben nem azt kell vizsgálnia, hogy az elleniratot benyújtó érintett hitelező hogyan járna** egy következő legjobb alternatíva esetén, hanem azt kell vizsgálnia, hogy általában a nemmel szavazó hitelezők jobban járnának-e egy más megoldással.
- További tartalmi követelmény, hogy a hitelezői osztályokon belül nem részesülhetnek kedvezőbb elbánásban a szerkezetátalakítási tervet támogató hitelezők, mint a nemmel szavazók. A követeléseik megtérülésének mértéke és egyéb feltételei tekintetében pedig kedvezőbb bánásmódban kell részesülniük a nemmel szavazó hitelezőknek, mint az adós érdekkörében álló ügyletből származó hitelezői követelések jogosultjai [Szát. 42. § (1) bekezdés d) pont, 63. § (1) bekezdés d) pont].

Szerkezetátalakítási terv jóváhagyásával összefüggő jogorvoslat

- 64. § (1) A szerkezetátalakítási tervet jóváhagyó végzés, valamint a szerkezetátalakítási tervet hitelezői osztályokon átívelő kényszeregyezségi hatállyal **jóváhagyó végzés ellen benyújtott fellebbezés** nem érinti a terv végrehajtására vonatkozó jogokat és kötelezettségeket.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti jóváhagyó végzés ellen benyújtott fellebbezésben a fellebbező fél kérheti a másodfokú bíróságot, hogy az adóst kötelezze biztosíték nyújtására, ha valószínűsíti, hogy a jóváhagyott szerkezetátalakítási terv jogszabálysértő, és annak végrehajtása a fellebbező fél számára kirívóan méltánytalan hátrányt okoz, és követeléseinek kielégítését veszélyezteti.
- (4) A másodfokú bíróság a fellebbezést 30 napon belül bírálja el.
- (5) **A szerkezetátalakítási terv jóváhagyása tárgyában hozott jogerős végzés ellen perújításnak, felülvizsgálatnak nincs helye.**

A SZERKEZETÁTALAKÍTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ ÜGYLETEK, FINANSZÍROZÁSOK VÉDELME

- 65. § (1) Az új finanszírozás, az átmeneti finanszírozás és az észszerű, a szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalásokhoz haladéktalanul szükséges költségek megfizetése, egyéb kifizetés, szerződés megkötése, illetve teljesítése (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban együtt: **ügyletek**) az adós esetleges későbbi fizetéseképtelenné válása **esetén nem minősülnek semmisnek vagy megtámadhatónak, azon okból, hogy azok a hitelezők összességére nézve károsak, kivéve, ha az ügylet semmisségét vagy megtámadhatóságát megalapozó egyéb körülmények is fennálltak.**
- (2) Az (1) bekezdést kell alkalmazni azon észszerű, a szerkezetátalakítási **terv végrehajtásához haladéktalanul szükséges ügyletekre** is, amelyek végrehajtására a bíróság által jóváhagyott szerkezetátalakítási tervvel összhangban kerül sor.
- (3) Az új finanszírozást vagy az átmeneti finanszírozást nyújtó személlyel szemben az adós esetleges későbbi fizetéseképtelenné válása esetén nem lehet polgári, közigazgatási vagy büntetőjogi felelősségre vonásra irányuló eljárást kezdeményezni, olyan okból, hogy a finanszírozás a hitelezők összességére nézve káros. **E rendelkezés nem érinti azt az esetet, ha az ügylet megtámadását megalapozó egyéb körülmények fennállása miatt helye van az eljárás megindításának.**
- (4) A Cstv. szerinti fenyegető fizetéseképtelenség beállta után nyújtott átmeneti vagy új finanszírozásra nem alkalmazható a (3) bekezdésben foglalt rendelkezés.

A SZERKEZETÁTALAKÍTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ ÜGYLETEK, FINANSZÍROZÁSOK VÉDELME

- Szát.71.§(10) A Cstv. 40. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:
- „(4a) Az (1) bekezdés szerinti megtámadási jog a Szát. szerkezetátalakításhoz kapcsolódó ügyletek, finanszírozások védelme érdekében előírt rendelkezések figyelembevételével gyakorolható.”
- Az Indokolás szerint a Szát. módosítja a Cstv. 40. §-át is, annyiban, hogy az ott felsorolt megtámadási okok gyakorlásakor ezen szempontra figyelemmel kell eljárni. Tehát ezen, az Irányelv implementációjaként átvett megtámadás kizárási **ok nem érinti a Cstv. szerinti megtámadási okokat, vagyis azokkal szemben nem jelent „védelmet”, így a hitelezők kijátszására irányuló csalárd ügylettel szemben a felszámolás során a jogosult ugyanúgy felléphet.**

A SZERKEZETÁTALAKÍTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ ÜGYLETEK, FINANSZÍROZÁSOK VÉDELME

- 65.§ (5) Ha az adós felszámolását a bíróság a szerkezetátalakítás megghiúsulását követő 180 napon belül megindított kérelem alapján vagy a szerkezetátalakítás megghiúsulásától számított 180 napon belül bekövetkezett körülmény miatt hivatalból elrendelte, **az átmeneti és az új finanszírozást nyújtót a Cstv. 57. § (1) bekezdés b) pontját követően, de a c) pontja szerinti hitelezőket megelőzően kell kielégíteni.**
- (6) Az (1)-(3) és (5) bekezdésnek a finanszírozásra, az ügyletre, valamint a finanszírozást nyújtó személyre vonatkozó rendelkezései csak akkor alkalmazhatóak, ha
- a) új finanszírozás esetén a szerkezetátalakítási tervet a bíróság jóváhagyta,
- b) átmeneti finanszírozás esetén azt valamennyi biztosított érintett hitelező és a biztosított hitelezőkön kívüli érintett hitelezők legalább 75%-ot képviselő szavazatszámmal jóváhagyták, vagy azt a bíróság a szerkezetátalakítási terv részeként jóváhagyta, vagy
- c) a szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalásokhoz haladéktalanul szükséges ügylet esetén azt valamennyi biztosított érintett hitelező és a biztosított hitelezőkön kívüli érintett hitelezők legalább 75%-ot képviselő szavazatszámmal jóváhagyták, vagy azt a bíróság a szerkezetátalakítási terv részeként jóváhagyta.

A SZERKEZETÁTALAKÍTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ ÜGYLETEK, FINANSZÍROZÁSOK VÉDELME

- (7) A szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalásokhoz haladéktalanul szükséges ügyletek közé tartoznak a következők:
 - a) a szerkezetátalakítási tervre vonatkozó tárgyalásokért, a terv elfogadásáért vagy jóváhagyásáért fizetendő illeték és költségek megfizetése,
 - b) a szerkezetátalakítással szoros összefüggésben történő szakmai tanácsadás igénybevétele miatt felmerülő díjak és költségek megfizetése,
 - c) a már elvégzett munkáért járó munkabérek kifizetése, valamint
 - d) a rendes üzletmenet során felmerülő, az a)-c) pontban említetteken kívüli egyéb kifizetések és költségtérítések.
- **67. § Ez a törvény 2022. július 1-jén lép hatályba.**
- 68. § (1) A szerkezetátalakítási szakértők listájára történő felvételhez szükséges szakmai továbbképzés elvégzését a szerkezetátalakítási szakértőnek legkésőbb 2024. december 31-éig kell igazolnia.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti határidőig a 23. § (5) bekezdése szerinti továbbképzés elvégzésével egyenértékűnek tekinthető a Cstv. 27/C. § (1) bekezdése szerinti felszámolói és vagyonfelügyelői szakirányú szakképzettség oklevéllel történő igazolása.

- Köszönöm a figyelmet